BONDIA ARUBA®

Diasabra 6 di September 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

E

Supervision den bachi nobo… Ta keda supervision… Pagina 5

ATIA: Aworaki no ta e momento pa implementa reduccion di ora di trabao

Pagina 4

- **Ley di Reino nobo lo brinda Aruba un cuadro mas estricto**

Pagina 3

- **Siman di 32 ora legal no ta mescos averahe di ora traha**

Pagina 6

- **Minister di Defensa Hulandes a papia cu mandatarionan di e parti Caribense di Reino**

Pagina 4

Con pa prepara bo mes pa un entrevista laboral

Pagina 2

Asociacion Haitiano na Sint Maarten ta pidi pa stop deportacion mirando e situacion na Haiti

Pagina 8

Mexico: Presidente bao cada bes mas presion den relacion cu Trump

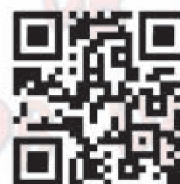
Pagina 10

DRUNKEN BURGER

CRAVING THE BEST BURGER ON THE ISLAND?

SCAN CODE FOR MENU

J.E. Irausquin Blvd 384-A. Reservations: (+297) 699-5090. WWW.DRUNKENBURGER.COM

BONDIA ARUBA

DPL cu informacion valioso pa buscadornan di trabao

Con pa prepara bo mes pa un entrevista laboral

Diahuebs anochi Departamento di Progreso Laboral (DPL) a tene un charla na Centro di Bario Noord tocante e tema di entrevista laboral. Durante e anochi informativo aki, vocero Richenel Stamper a profundisa riba algun puntonan importante, incluyendo con e proceso di solicitante pa trabao ta traha, algun tips pa tene na cuenta cune y con DPL por yuda esnan buscando empleo.

E Departamento di Progreso Laboral ta un departamento gubernamental cu ta cay bao di ministerio di Labor y tin como meta principal pa yuda buscador y dunadornan di trabao local pa yega mas cerca di otro riba nos mercado laboral. Vocero y empleado di HR, Richenel Stamper a conta cu DPL sa haci charla specialmente na scolnan, preparando studiantenan pa e mercado laboral despues di nan estudio. Stamper a enfatisa cu a nota cu hopi hende no sa of no ta tene na cuenta suficientemente cu algun aspecto importante den e proceso di solicitante di trabao, pues e charlanan aki ta crea un oportunidad valioso unda pueblo por probecha di dje.

Stamper a menciona cu DPL ta diferencia for di otro agencianan laboral pasobra e ta actua como un 'stepping stone' pa hende busca trabao, en bes di actua como contratista. A splica cu personanan por acerca nan gratuitamente pa ta registra den nan sistema, y un bes cu nan haya trabao, e personanan aki no ta den servicio di DPL mas y por traha independientemente.

Proceso di solicitud

Naturalmente, e proceso di solicitante pa trabao ta varia entre sector y algun vacatura por rekeri menos of mas stap di parti e solicitante pa por ser considera un candidato. Sinembargo, Stamper a subraya cu awendia e proceso ta mustra un poco diferente cu antes. Esaki ta pa varios motibo; banda di e hecho cu mundo ta bayendo mas den un direccion digital, awendia mayoria vacatura ta encera un proceso di solicitante mas largo, den cual solicitantenan por anticipa al menos dos ronda di entrevista pa por yega na remarke.

A splica cu e proceso di solicitud ta encera varios etapa. Prome ta bin e entrega di documentonan, incluyendo CV y carta di motivacion, entre otro. Despues HR di compania lo analisa e documentonan aki, selecta candidatonan a base di cualificacionnan tecnico, entrevista e candidatonan aki y pa ultimo scoge e mihor candidato(nan).

Stamper a splica cu e meta di un entrevista ta pa e solicitante convence e dunador di trabao pakico nan ta e miho candidato. Di e dunador su banda, esaki ta un momento unda lo "screen" e solicitante su personalidad. Den otro palabra, e entrevista ta actua mas como un "kennismaking" entre e dunador di trabao y solicitante.

Manera a splica, prome cu tuma parti di un entrevista, ya e dunador di trabao a haya y a analisa e "hard skills" di e solicitante riba papel caba. Cu hard skills Stamper ta menciona e habilidadnan tecnico pa por cumpli cu un trabao, por ehempel e conocemento cu lo haci e solicitante tecnicamente adecua pa e trabao. Stamper a splica cu loke lo mester resalta mas durante un entrevista ta e solicitante su "soft skills" of "people skills", manera Stamper ta yam'e. Al contrario cu hard skills, soft skills ta encera e personalidad y actitud di e solicitante. A enfatisa cu dunadornan di trabao no ta recluta solamente a base di habilidad tecnico (aunke esaki sigur ta hunga un rol importante) sino (mayormente) a base di e actitud di e solicitante. Hard skills ta algo cu semper por siña mas despues. Stamper a splica cu den 2025, tin algun soft skills cu dunadornan ta enfoca mas riba dje, entre otro:

- Gusta colabora cu otronan
- Keda calmo den conflicto
- Customer service (sirbi/asisti cliente)
- Dispuesto pa adapta
- Tin empatia pa otro
- Ta creativo cu ideanan nobo
- Por maneha tempo bon

Banda di esey, Stamper ta menciona cu otro puntonan importante tambe ta ser considera, manera comportamento den pasado y experencia cu e solicitante a recauda pa por cumpli cu a trabao. Pa esaki, a duna e conseho pa pidi un carta di referencia for di e compania unda a traha prome. De hecho, Stamper a enfatisa cu esaki ta un derecho cu tur trahador tin. Esaki por ta specialmente beneficioso pa personanan cu historia di comportacion menos deseable, unda e carta por yuda convence e dunador cu e solicitante en berdad ta adecua pa e trabao, a pesar di tin un pasado scur. Stamper a splica cu como parti di su servicionan pa yuda hende haya trabao, DPL tambe por actua como un mediador pa yuda e personanan aki haya un oportunidad pa empleo.

Algun tips pa prepara bo mes

Durante e charla, a menciona algun tips cu hende por usa pa prepara nan mes pa un entrevista. Pa prome, mester tuma tempo di antemano pa busca informacion tocante e compania y kisas hasta e vacatura. A enfatisa cu por haci esaki via Google of rednan social di e compania, pa asina por ta bon prepara pa preguntanan. Banda di esaki tambe ta importante pa tene na cuenta riba e rekisitonan di e vacatura y enfoca mas riba nan y riba bo mes durante e entrevista. E ultimo parti ta crucial, Stamper a splica, pasobra si cuminsa papia di otro tema cu no ta relevante pa e entrevista, por core e riesgo di ofende of revela algo cu lo por haci bo menos atractivo pa e candidatura.

Otro parti di e preparacion ta pa prepara pa contesta preguntanan strategico di e dunador di trabao, specialmente e tres preguntanan aki:

1. Por conta un tiki di bo mes?
2. Menciona 3 palabra pa describi bo mes
3. Menciona un punto menos positivo di bo mes

Stamper a splica cu e tres preguntanan aki por zona simple, pero cu hopi hende sa cay den e trampa di contesta inadecuadamente.

Stamper ta splica cu mester enfoca riba bo bida profesional, pues conta un tiki di bo experencia, conocemento y kisas algun momento cu a resalta den bo otro trabaonan. Pa loke ta algun palabra pa describi bo mes, e mesun principio ta keda. Sinembargo, mester considera di ki manera e palabranan aki ta remarcable. Es decir, si bo menciona cu bo ta creativo, den ki manera bo a mustra creatividad den bo trabao. Esaki ta e tipo di informacion cu e dunador di trabao ta interesa den dje. Si puntra pa menciona algun punto menos negativo di bo mes, Stamper a splica cu ta importante pa no solamente menciona esaki, pero tambe splica den ki manera ta mehorando of atendiendo cu esakinan. Por ehempel, si bo menciona cu bo sa yega laat, kisas menciona algun medida cu bo ta tumando pa preveni esaki, manera sali na tempo, planea bo dia pa yega trabao trempan of tuma bus mas trempan. Esaki ta mustra cu bo ta dispuesto pa mehora bo mes, cual ta un aspecto atractivo pa e dunador di trabao. Ta prepara tambe pa puntra algun pregunta di bo mes, por ehempel tocante e organisacion, posibilidad di crece den e compania, reglanan di compania, y expectativanan di e dunador. Esaki atrobe ta mustra interes den e vacatura. Actitud y aparencia tambe ta hunga un rol den un entrevista exitoso. Con bo ta comunica durante e entrevista ta hopi importante, y por laga un impresion positivo of negativo. Stamper a splica cu pa prome, ta importante pa mustra gratitud pa e oportunidad cu bo a haya. Tambe mester scucha atentamente y tene na cuenta cu bo lenguahe corporal (body language), ya cu segun e vocero, e ta conta pa 55% di con bo ta comunica. Tambe mester ta alegre y mustra animo y interes, y tene cuidou pa no desvia di e combersacion.

Pa loke ta vestuario, Stamper a splica cu esaki tambe ta hunga un rol importante, specialmente den companianan cu tin un politica estricto tocante aparencia. Aunke tattoo y renchi no ta ser considera inadecua mas, otro cosnan manera uso di demasiado color, acesorio, make up, cabey y paña si ta algun punto cu e dunador di trabao lo evalua. Pues ta importante pa tin un aparencia nechi y simple—un carson y camisa nechi, sapato nechi, cabey peña y estilo di cabey adecua pa e funcion. Tambe a conseha pa evita bisti paña cu mensahe of texto riba nan. Tur e aspectonan aki den e proceso di busca trabao ta puntonan cu DPL ta atende cune hunto cu nan cliente. Ademas, DPL por yuda cu creacion di CV, email, y otro cosnan cu e cliente lo tin mester di dje pa por tin mas chance pa haya empleo.

E charla aki ta un di varios cu a tuma luga na Centro di Bario Noord. E organisacion comunitario tin tempo ta organisa diferente charla gratis pa comunidad, cu e meta pa crea oportunidadnan pa hende por eleva nan mes.

Ley di Reino nobo lo brinda Aruba un cuadro mas estricto, ancra internacionalmente pa cu politica presupuestario y responsabilisacion

Cu un pakete nobo y coherente di normanan di supervision, Aruba lo tin un compas financiero mas estricto. E Colegio di Supervision Financiero (CAft) awor lo usa e normanan aki como un cuadro pa evalua finanzas publico di Aruba. E sistema ta basa pa gran parti riba conseho di Fondo Monetario Internacional (IMF) y ta consistente cu normanan internacional pa disciplina y transparencia presupuestario.

Un plan di convergencia explicito mester delinea e ruta pa e anker di debe pa 2035, completo cu un analisis di riesgo, un mecanismo di coreccion, y garantianan pa maneho financiero ordena.

CAft ta usa un cuadro di evaluacion cu ta combina e normanan di e Ley di Reino y ta duna nota di splicacion. E normanan aki ta conta no solamente pa e presupuesto anual, pero tambe pa e relatonan trimestral y anual. Varios norma a ser specifica mas aleu den e cuadro di evaluacion. Esaki ta crea un solo liña di evaluacion continuo durante henter e ciclo di presupuesto.

E proporcion di debe ta ser defini como e debe consolida di e sector publico como un porcentahe di GDP. E definicion aki ta basa riba e Manual di Estadistica di Debe di Sector Publico (PSDSM) di IMF. Pagonan atrasa, di acuerdo cu practica Europeo, no ta ser considera debe—pero mester ta registra claramente den e presupuesto ora e fechanan di pago legal a ser surpasa. E obhetivo di e Ley di Reino ta pa reduci e proporcion di debe pa cu e balor di referencia stipula pa LWHO, di manera cu shocknan externo no ta conduci mas na trayectorianan financiero insostenibel. E balor di referencia aki ta sirbi como un anker pa sostenibilidad.

E saldo primario—entrada menos gasto, excluyendo gastonan di interes—ta standardisa como un porcentahe di GDP y ta e variabel operacional cu ta ser usa pa guia reduccion di debe anualmente. Door di presupuesta y logra e saldo primario positivo calcula pa IMF tur aña, e debe di sector publico mester baha te na e anker di debe recomenda. Importante ta cu e debe di sector publico bou di e regimen nobo lo ser determina pa prome biaha den e di tres aña despues cu e Ley di Reino drenta na vigor, y obligacionnan di PPP (partnership publico-priva) tambe lo ser inclui den e debe publico. Na e momento ey lo pidi IMF pa bolbe calcula e normanan. Eventonan inusual tambe por causa un recalibracion di e balornan.

Den e seccion di convergencia, gobierno mester splica con e saldo primario anual y debe lo desaroya, y dentro di ki plaso e anker di debe lo ser alcansa. E calculacionnan di IMF riba cual e cuadro di normanan ta basa ta meta 2035.

Debi cu e saldo primario no ta inclui gastonan di interes, un aumento di interes por nifica cu Aruba lo mester presupuesta riba e norma minimo legal pa keda riba e caminda pa yega na e anker di debe.

Si e relato anual ta mustra cu e ratio di debe ta subiendo contrario na e expectativanan, un mecanismo di coreccion ta activa automaticamente. E meta di saldo ta ser aumenta un biaha pa 1 punto di porcentahe pa pusha desaroyo di debe back den direccion di e trayecto di convergencia. E ahuste aki lo ser inclui den e presupuesto pa e aña siguiente na e aña den cual e relato anual a ser adopta. Si no entrega e relato anual na tempo, e di cuater relato di implementacion lo sirbi como base pa e test di coreccion.

Tempo ta un pre-rekisito pa un ciclo di presupuesto cu ta funciona bon. P'esey e Ley di Reino ta stipula fechanan cla di entrega pa CAft. Presupuesto no mas tarda cu dia 15 di december prome cu inicio di aña presupuestario; rapportnan di implementacion dentro di 6 siman despues di fin di cada kwartaal; y relato anual no mas tarda cu dia 15 di december despues di fin di aña presupuestario.

Pa evalua completidad y realismo, CAft ta analisa retrospectivamente e diferencia entre sumanan presupuesta y real na nivel di categorianan economico principal. E desviacion no por surpasa 10%. E norma aki ta cuadra cu e sistema internacional di PEFA, cu ta considera te cu 10% como un disciplina presupuestario "sano", pero no "halto" ainda.

Ademas, e presupuesto mester ta basa riba realisacionnan recien, cifranan actual, y calculacionnan independiente. Idealmente, e ta ser actualisa dos biaha pa aña segun un schema fiho—sosteniendo e autoridad presupuestario di Parlamento y brindando un base actual pa politica.

CAft por haci recomendacionnan na Minister di Finanzas pa loke ta maneho financiero, parcialmente a base di constatacionnan di e auditor of di Algemene Rekenkamer Aruba. E ley ta enfatisa cu e normanan menciona anteriormente ta cubri solamente algun prioridad: e reto di mehoracion general ta mas grandi y tambe ta extende pa medio di e Landspakket y otro proyectonan.

Pa fortalece no solamente e cifranan pero tambe e control, e Ley di Reino ta exigi varios seccion den tanto e presupuesto como e relato anual.

Seccion di riesgo: ta describi e naturalesa, impacto financiero, y probabilidad di riesgonan, mas medidanan di control y suposicionnan. Esaki ta regarda riesgonan dentro di e gobierno central y otro partinan di e sector publico. Alineacion cu normanan internacional ta necesario.

Seccion di sector publico: Ta duna bista riba e composicion y desaroyo di debe di entidadnan pafo di e gobierno central cu ta inclui den e relacion di debe. Tambe ta splica con gobierno central ta maneha nan desaroyo financiero. E delimitacion usa mester convergi cu e Manual di Estadistica di Finanzas di Gobierno (GFSM) di IMF.

Seccion di participacion: ta contene por lo menos un lista actualisa di participacionnan, interesnan publico, e cantidad di capital y debe, e resultadonan spera, y riesgonan pa e presupuesto central. Tambe ta trata (mehoracionnan den) maneho y gobernacion. Riba termino largo lo traha riba politica di participacion y un codigo di gobernacion corporativo.

Seccion di maneho financiero: ta describi e estado di maneho financiero y e grado te na cual e ta cumpli cu e normanan di e cuadro di supervision. Unda cu e no ta "adecua" ainda, Aruba mester splica e siguiente pasonan y e resultadonan logra. E programa di mehoracion ta extenso, pero mester ser reduci gradualmente segun cu e subproyectonan ta keda completa.

E Ley di Reino ta enfoca riba prioridadnan cu ta cuadra cu e conseho di IMF y e Landspakket; otro proyectonan di mehoracion ta keda deseabel, pero no tur ta cay bou di e evaluacion aki.

Durante e aña presupuestario, CAft ta monitoria cumplimento a traves di rapportnan di implementacion trimestral. E formato ta ser estableci den consulta cu Minister di Finanzas y ta ser alinea cu e presupuesto y e relato anual. E notanan di splicacion mester identifica desviacionnan material y indica e siguimento spera pa e resto di aña.

Pa dia 15 di december, Minister di Finanzas mester entrega e relato anual aproba na e Hunta pa Evaluacion di Implementacion di Normanan.

Di acuerdo cu e Regulacion di Cuentanan di Gobierno, e cuentanan anual mester ser entrega na Parlamento pa adopcion prome cu 1 di september cu ta sigui e aña presupuestario—e mesun fecha cu e concepto di presupuesto pa e aña binidero. Esaki ta permiti pa e realisacionnan mas recien ser considera directamente ora di evalua e plannan nobo.

Pa un evaluacion corecto di e proporcion di debe, mester ta cla cual entidadnan huridico ta pertenece na e sector publico. Minister di Finanzas di Aruba y Minister di Interior y Relacionnan den Reino lo determina for di awor padilanti e demarcacion aki cada cinco aña (anteriormente cada dos aña), no mas tarda cu dia 1 di september, siguiendo conseho di CBS Aruba —cu ta ser conseha door di CBS Hulanda.

Entidadnan huridico nobo of entidadnan huridico cu nan interesnan a cambia ta ser evalua individualmente, ya cu e cambionan ey por afecta e debe total di e sector colectivo (y pues e evaluacion standard). Minister di Finanzas ta informa e entidadnan envolvi y e Hunta di Directiva di e decisionnan di evaluacion. Tur desviacion for di e conseho di CBS Hulanda mester ta hustifica.

Debe di sector colectivo tambe mester ser raporta anualmente (no mas laat cu 15 di december), usando e guianan di PSDSM. Pa entidadnan significante (debe > 1 miyon), e estadonan financiero anual di e aña anterior ta sirbi como e base; pa otro entidadnan, e estadonan financiero anual mas recien. E reportahe aki ta alimenta e evaluacion di tanto e relato anual como e presupuesto pa e aña binidero. Un acercamento conhunto entre e instancianan envolvi y Directie Financien mester zorg pa un evaluacion (provisional) na tempo.

E combinacion di definicionnan cla, deadlinenan estricto, maneho di riesgo, normanan externo (IMF, PEFA, GFSM/PSDSM), y un mecanismo di coreccion automatico lo mester haci e finanzas publico di Aruba mas resiliente contra shocknan. Door di enfoca riba un balansa primario positivo y reportahe transparente den henter e sector colectivo, incluyendo obligacionnan di PPP, e caminda dificil pero necesario pa un relacion di debe sostenibel ta bira concreto y verificabel.

Na mesun momento, e Ley di Reino ta aumenta e calidad pa maneho financiero: no solamente planificacion, pero tambe ehecucion, midimento y ahustacion—cu audit independiente y responsabilidad publico.

ATIA: Aworaki no ta e momento pa implementa reduccion di ora di trabao

Manera ta conoci recientemente Parlamento di Aruba a aproba un mocion presenta pa fraccion MEP cu ta consisti di reduccion di ora y dianan di trabao. Diferente organisacion a reacciona riba esaki y a expresa nan punto di bista riba e tema. Ayera durante un conferencia di prensa Aruba Trade & Industry Association (ATIA) tambe a splica con esaki por afecta e mercado laboral di forma negativo si introducie aworaki.

Presidente di ATIA, Sr. Herrick Henriquez, a splica den su declaracion cu e proposicion pa reduci ora y dianan di trabao ta uno cu nan ta mira cu por ser implementa den futuro. El a remarca cu nan ta mira cu aworaki no ta e momento oportuno pa haci'e. "Door cu tin scarsedad bo ta bay crea mas scarsedad. Si bo baha e ora di trabao bo ta bay tin mester di mas hende pa yena e oranan ey," el a indica.

El a sigui splica cu e proposicion ta indica cu lo implementa esaki pa empleadonan di departamentonan di gobierno prome, locual ta trece dilanti e pregunta cu si tur diabierna tur departamento lo ta cerca, cual ta bay un logistica dificil. "Bo mester bay schedule e hendenan, e ta bay ta un logistica dificil. Tin departamento cu no por esey mes. Departamento di Aduana, polis, inmigracion, bo tin e departamentonan esencial cu no por cera. Aunke bo ta laga e hendenan traha cuater dia nan mester keda habri," el a enfatisa.

Henriquez a señala cu si bay over den sector priva, turismo, hotelnan ta traha 24 ora pa dia siete dia pa siman, cual ta complica e logistica mas ainda.

El a splica cu tin companianan a cuminsa haci'e y paisnan a adapta na e cambio aki. El a indica cu paisnan unda cu e economia ta satura, cu tin trabao pa tur hende y tin hende ta busca trabao, haci esey pa crea mas cupo di trabao. Pero na Aruba e situacion ta completamente contrario. El a enfatisa cu na Aruba no mester di esey awor, mas bien mester di mas empleado.

"Den futuro ora e mercado stabilisa su mes e lo ta algo cu ta hopi bon pa pensa riba dje pasobra e ta proba cu e ta aumenta productividad," el a agrega.

Por ultimo Henriquez a splica tambe cu lo mester haci si implementa e reduccion di ora di trabao aki, ta cu lo mester bay cambia e leynan laboral pa tin mas flexibilidad pa esaki. El a indica cu awor e ley ta proteha empleado hopi, pero lo mester yega na un balans unda ley ta bira uno cu ta basa riba desempeño, caminda cu si un empleado no tin un bon desempeño, e ora por tuma medida pa esey tambe.

Minister di Defensa Hulandes a papia cu mandatarionan di parti Caribense di Reino

Gobierno Hulandes a informa cu Minister di Defensa, Ruben Brekelmans a combersa diahuebs ultimo cu Prome Minister Pisas (Corsou), Gobernador Soliano (Boneiro), y un representante di Prome Minister Eman (Aruba) tocante e desaroyonan actual den e region, incluyendo e despliegue di Merca den Lama Caribe.

Segun e comunicado di prensa publica riba pagina oficial di Gobierno Hulandes, Minister Brekelmans a enfatisa cu e despliegue actual di Merca ta enfoca primordialmente riba operacionnan contra droga den awanan internacional y cu Reino no ta envolvi den e operacionnan aki. Na mesun momento Hulanda ta keda den dialogo cu e partidonan envolvi pa promove interesnan di Reino.

"Nos ta un Reino. Specialmente awor, ta importante pa nos informa otro lihe, completamente, y sin ambigüedad. Di e manera aki, nos ta keda alerta hunto, ofrece paz y claridad na nos residentenan, y proteha nos economianan," Minister Brekelmans a bisa.

Segun e comunicado e mandatarionan di Corsou, Boneiro, y Aruba a enfatisa durante e reunion cu nan ta experenciando e situacion eynan di prome man. P'esey, comunicacion rapido y cla ta esencial pa informa residente y bishitantenan corectamente.

Durante e reunion a acorda pa sigui vigila e situacion di cerca y pa fortifica liñanan di comunicacion existente y mantene un bon coordinacion cu otro.

Dia 21 di augustus prome minister Mike Eman durante un conferencia di prensa extraordinario a informa cu a base di informacion oficial ricibi, no mester tin panico y comunidad por keda trankil.

Prome minister Eman a splica, segun informacion cu gobierno tabatin y cu por comparti na e momentonan ey tabata cu Merca a anuncia nan tin fregatanan militar cu tabata na caminda pa region Caribe cual Merca a informa tin como meta fortifica e parti di combatimento di narcotrafico pasobra Presidente Trump kier aumenta e vigilancia y e forsanan cu cual Merca ta combati narcotrafico.

El a splica cu paisnan manera Merca, Hulanda, Francia entre otro, pa hopi aña caba ta usa e forsanan militar pa fortifica e combatimento di droga, pues no ta trata di algo cu ta inusual.

"Den e sentido ey locual ta sucediendo no ta nada for di normal, cu e excepcion naturalmente di un presencia cu ta ser anuncia cu cierto metanan hopi cla. Pero e hecho cu tin instrumentonan militar ta ser usa pa combati droga ta algo cu a ser dicidi hopi aña pasa caba den cual Reino Hulandes y Wardacosta tambe ta tuma un postura tambe den e mesun area di Caribe aki," e mandatario a agrega.

Prome minister Eman a urgi comunidad pa keda trankil y alabes a enfatisa cu si tin cualkier motibo cu esaki por bay den otro direccion, gobierno ta monitor continuamente y lo t'ey pa duna comunidad informacion riba con nan ta mira e situacion y haci analisis di locual ta sucediendo.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Supervision den bachi nobo… Ta keda supervision…

Diez aña despues di e aprobacion di e ley local di supervision financiero, nos ta haya e propuesta – pa consulta – di e ley di Reino pa supervision financiero, cu por bien dura e proximo 10 aña tambe. Esey si yega pronto na un aprobacion, tanto na Aruba como na Hulanda, loke no ta un hecho ainda. Na Hulanda por lo pronto no tin un gobierno nobo cu lo finaliza e ruta necesario. Na Aruba e murmuracion contra supervision ta birando mas fuerte atrobe, sin cu realmente ta mira o scucha argumento valido. Lamentablemente, despues di ta un decada completo bao di supervision, ainda tin un perdida di tempo insensato cu argumento di e nivel di 'temor pa perdida di autonomia' cu e ley di Reino aki. E argumento ey tin 10 aña ta resona den nos comunidad, envez di dedica tempo na evalua kico 10 aña di supervision a trece pa nos, y kico ta hustifica un rumbo nobo cu e supervision aki.

Laga nos cuminza na kico a conduci na e intento pa diseña un bachi nobo pa e mesun supervision financiero aki. Trasfondo tabata e oposicion fuerte, y na su momento oportunista y inteligente, di gobierno di Aruba pa evadi e anterior propuestanan pa hinca supervision di Aruba den un ley di Reino. Finalmente a logra cu un anterior gabinete Hulandes a bay di acuerdo cu un forma, yama 'hibrido', cu dos ley simultaneo, un di reino y un di Aruba. Pero promer cu nos evalua e actual propuesta, laga nos haci un pregunta al caso: Si nos supervision financiero ta desde e promer momento, un – casi – copia di e ley di supervision di Corsou y Sint Maarten, pakico den nan caso nunca a cuestiona e ley di supervision di e forma aki? Nos tur conoce e gobiernonan di e dos islanan ey como supercombativo ora ta trata di defende nan interes, pues pakico nunca a exigi un reforma drastico, di nan cuadro di supervision, y Aruba si, y cu ki resultado?

E contesta por ta bastante decepcionante; e 'bachi' ta nobo y diferente, pero manera nos a anticipa na varios ocasion, e 'body' di e supervision no a cambia. Ta mustra interesante pa indica asunto manera e normanan nobo, cu ta reemplaza otro considera obsoleto, pero kico realmente nan ta cambia? Aruba tin un poco mas voz den loke ta e normanan, pero e supervision mes? Nos ta scucha mencion di un Camara di Presupuesto, cu lo bay reemplaza e Colegio di Supervision Financiero pa Aruba (CAft), pero esey ta: despues di abolicion di e ley di supervision di Reino aki tanto aña. Ademas, e Camara ta bira parti di nos Conseho Consultivo (Raad van Advies), pa logicamente no crea un duplicacion di tarea na e nivel aki. Awor, conociendo con nos gobierno(nan) te awe ta trata nan consehero constitucional, ignorando semper mayor parti di nan consehonan, kico realmente ta gaba tanto cu e Camara aki? Si RvA ta independiente, anto nos por supone cu su 'sucursal' Camara di Presupuesto tambe ta, cu ki efecto?

Cu esaki nos no a describi e 'bachi nobo' completamente: henter e trayecto di supervision y evaluacion di presupuesto y cambio di presupuesto, ta keda mara na e mesun escrutinio di CAft, anterior y posterior na cada un di e procesonan di aprobacion pa parlamento di Aruba. Y aki e supervision ta ainda: si e leynan di presupuesto aproba no ta cuadra cu e normanan estableci, ta na vigor e mesun proceso di 'aanwijzing' (instruccion) pa Conseho di Ministro di Reino. Algo nobo a scapa di nos atencion aki?

Cu tur esey nos no ta bisa cu nada no a cambia. E normanan financiero ta diferente, en todo caso den apariencia. A haya e conseho di IMF pa reemplaza e obligacion di por lo menos 1% di surplus riba presupuesto di Pais Aruba, cu un cuota di 3,5% di GDP pa e 'saldo primario', lagando e gastonan di interes, pa presupuesto 2025 ainda di casi Afl. 295 miyon, for di e saldo aki. Aunke esaki por parce a primera vista un bentaha pa gobierno, e ta significa cu e austeridad necesario mester bin ainda di e otro gastonan, mientras reduccion di interes ta keda depende di e velocidad di elimina debe. Segun e panorama actual presupuestario, esaki ta encera kita un norma di 1% plus alrededor di 4% di GDP na interes, un bentaha compara cu e 3,5% anto? Esey por parce asina, pasobra e logro pa cambia pa e norma di 10% di GDP pa gasto di personal a trece cune cu, dependiendo di e definicion final, tin espacio pa aumenta gasto di personal ainda sin sobrepasa ningun norma.

Pero, no lo dura tanto pa e urgencia di baha e otro gastonan, cu no ta interes, yega na nos porta. Esaki pa via di e perspectivanan cu tanto Hulanda como IMF, y posiblemente e partidonan politico na Aruba mes tambe por mira, describi den nos edicion di ayera: perspectiva reduci di crecemento economico, un poblacion cu ta embehece rapidamente, y riesgonan di clima cambiante aumentando. Aki e advertencia cu nos a indica na varios ocasion: nos ta experimentando e añanan 'gordo' awor, pero pronto e scenario aki di abundancia relativo, por cambia drasticamente. Loke awe ainda por parce norma financiero facil pa cumpli, den poco tempo por obliga gobierno na medida fuerte pa por sigui cumpli. Y riba esey, ainda nos no a ni papia di e mehoracion di administracion financiero, cu aparentemente no ta cambia su paso di morocoy. Nos lo tin supervision, cu bachi nobo, pa basta tempo...

BONDIA ARUBA

Di 40 ora pa siman pa 32, un caso irealistico

Siman di 32 ora legal no ta mescos averahe di ora traha

Un sorpresa adicional e siman aki na e aprobacion di e cambio di ley cu a introduci e salario minimo pa ora, tabata e discusion tocante un orario semanal di 32 ora den sector publico, y despues tambe den sector priva. No ta trata aki di evalua e diferente opinionnan, sino di un analisis di e posibilidad o imposibilidadnan di un cambio asina. Mirando e varios reaccionnan cu nos por a mira, nos ta kere cu esaki lo yuda pa trece opinion basa riba realidad actual di nos pais.

Pa cuminza, e pregunta si nos ta sigui ehemplo aki di algun pais cu a ehecuta e medida aki caba? Tin cierto pais Europeo, entre nan Hulanda, cu no tin un siman laboral di 32 ora, pero di 40 ora, unda e averahe di ora traha pa siman ta menos cu 40 ora. Hulanda ta score 32.4 ora pa siman, Austria (33.7) y Noruega (34.1) ta cerca di e marca ey. Dinamarca y Alemania ta sigui cu ambos 34.6 ora di averahe. Con e paisnan aki ta haci esey? A traves di permiti orario parcial pa gran mayoria di funcion, tanto den sector publico como priva. E base pa e trabao part-time ta e beneficio di bon salario, cu ta permiti por ehemplo un pareha pa ambos traha menos di 40 ora y ainda tin un salario conhunto suficiente pa cubri gasto di nan hogar. Esaki ta permiti nan dedica mas tempo na cuido di nan yiunan y evita gasto halto di crèche, cu ta considerable. Un ehemplo: un pareha ta traha 32 ora o hasta 28 ora cada un y tin un salario di alrededor di hunto 5.000 euro mensual, suficiente pa un famia di cuatro persona. Traduci na florin di Aruba: un salario mensual conhunto di Afl. 10.000, ta algo alcanzable solamente pa un minoria chikito na Aruba.

E motibo pakico esaki ta posible na Hulanda, y otro paisnan Europeo, ta pasobra e nivel di salario, y di prosperidad economico en general ta hopi mas halto. Ehemplo: GDP nominal 'per capita' Hulandes na 2025 lo ta casi US$ 80.000 pa aña; di Aruba ta na Afl. 69.500 (US$ 38.600) pa 2024, menos di mitar di e averahe Hulandes.

32 ora den sector publico

Den sector publico ta posible yega na cierto informacion tocante cantidad di empleado, y cierto no. Conoci ta e cantidad di 'FTE' (Functietaakeenheden) cu ta e totalidad di full-time jobs, di cual cierto cantidad ta cupo di trabao part-time, pero e cantidad ta desconoci. En todo caso e cantidad di FTE pa mitar di 2025 ta na 3.334; aki ta trata di e cuponan dentro di e ministerionan, no e otro categorianan manera sectornan subsidia. E siman laboral semanal ta di e mesun 40 ora cu otro paisnan tin. E pregunta pa contesta awor ta: e intencion ta pa bay na un siman laboral standard di 32 ora, of e intencion ta pa emplea mas persona a base di part-time? Si e ultimo aki ta e caso, anto por considera cu por logra esaki sin aumenta gasto di personal. E problema ta keda cu den e caso aki tambe escasez general di forza laboral lo pone un limite na e deseo aki. E conclusion logico ta anto cu reduci e siman laboral 'across the board' lo aumenta drasticamente gasto di payroll, ya cu lo mester alrededor di 20% mas empleado pa haci e mesun trabao. Si e intencion ta pa mehora funcionamento gubernamental asina hopi cu e trabao actual por ser haci den cuatro dia, esey lo ta un avance enorme, y nos cu gusto lo tuma nota di e logro ey. Sin embargo, por lo pronto esey no ta parce di bira realidad.

32 ora den sector priva

Un siman laboral mas limita cu 40 ora ta parce un deseo, si acaso e ta existi, cu no ta cuadra cu e actual nivel di desaroyo economico, ademas cu esaki no ta e realidad tampoco den e economianan mas avanza manera esunnan menciona anteriormente na Europa. Mescos cu den sector publico, tambe den sector priva den e paisnan menciona ta existi ampliamente e posibilidad di traha part-time, pa e mesun motibonan describi anteriormente. Na Aruba e modelo di comparti trabao part-time no ta mucho den uso den sector priva. Cifranan di SVB Aruba ta mustra cu tin un registro continuo di un diferencia modera entre e cantidad di cupo di trabao y e cantidad di empleado registra. Ehemplo: actualmente tin pa 1 di september 2025 registra: 47.231 cupo di trabao y 45.002 empleado registra. Si ta trata di stimula mas trabao part-time, pa haya mas persona actualmente no activo, na trabao, esaki por resulta den mas empleo part-time, por ehemplo di persona hoben cu ta studia ainda, y di persona di edad cu por maneha un job part-time ainda.
Pero reduci e siman laboral legal na 32 ora ta parce un soño cu e paisnan mas prospero cu nos mes lo mester logra ainda. Saliendo di e debate largo di e salario minimo pa ora, no ta parce realistico un siguiente paso, cu den tur caso lo exigi hopi mas trahador, mientras nos ta casi den un crisis di escasez laboral.

Tres polis Arubano a bay El Salvador pa curso di crimen organisa

Cuerpo Policial di Aruba a comparti riba nan rednan social tocante dos grupo di polis cu a bay den exterior pa curso y capacitacion, enfatisando asina e compromiso di cuerpo policial cu profesionalisacion di su trahadornan.

"Nos ta duna prioridad na e desaroyo y fortalecemento di nos conocemento profesional como parti di nos strategia di Cuerpo Policial Aruba," KPA a skirbi. "Ademas nos ta continuamente traha pa mehora, construi y fortalece nos rednan y relacionnan. Nos ta presente tanto regional como internacionalmente y nos ta inverti den conocemento y cooperacion pa cu nos stakeholders."

Den un post, KPA a conta cu iman pasa, 3 agente policial di Cuerpo Policial Aruba a sigui un curso di 1 siman na El Salvador. Varios Cuerpo den e region Caribense y paisnan

Sur Americano a participa na e curso aki, cu a enfoca riba investigacionnan den crimen organisa.

Despues di bon experencia anterior cu e International Law Enforcement Academy (ILEA) na El Salvador, Cuerpo Policial Aruba ta mira bek riba un bon cooperacion, educacion, networking nobo y conocemento inspirador.

"Door di bon cooperacion cu otro, nos lo bira mas efectivo den combati criminalidad y asina mantene Aruba sigur!"

Ademas, den otro post, KPA a comparti cu recientemente agente policial Alvin Leon-

ard a sali di Aruba pa bay Abu Dhabi pa sigui un curso internacional di liderazgo pa 6 luna. Despues di bon experencia aña pasa, esaki ta e di 2 aña cu KPA ta manda un colega pa e cu e curso aki.

Alto Comisario Arnhem conhuntamente cu Sra. Richardson hefe di departamento di K9-Unit y demas coleganan a bay aeropuerto internacional Reina Beatrix pa despedi pero tambe duna sosten na Leonard pa su viahe y curso.

"Nos ta desea nos colega hopi exito y inspiracion durante su e curso!"

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 575.000,-
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
HUNGA AWO

Brote di Mpox na Africa no ta un emergencia di salud global mas, segun hefe di WHO

(AP)—E Organisacion Mundial di Salud (WHO) no ta considera e brote di mpox den Africa pa ta un emergencia di salud internacional mas, segun director di e agencia di UN a bisa diabierna.

E variante nobo di mpox a surgi na comienso di 2024 na Congo y otro paisnan Africano den cercania, cual ta plama via contacto cercano incluyendo sexo. WHO a declara esaki un emergencia di salud global na augustus aña pasa.

Director-general di WHO Tedros Adhanom Ghebreyesus a conta reporteronan diabierna cu un panel di emergencia crea despues di e brote a conseha cu e situacion no un emergencia internacional mas, y "mi a acepta e conseho ey."

E declaracion di emergencia internacional, e nivel di advertencia mas halto di e organisacion tocante asuntonan di salud menasante, ta causa e suministro di recursonan y lansamento di campañanan di conscientisacion publico, entre otro medida. "Claro, relahando e declaracion no ta caba cu e menasa, ni cu nos respuesta los top," e director a bisa.

Mpox, conoci prome como monkeypox, ta un malesa incomun causa pa infeccion cu un virus cu ta den e mesun famia cu esun cu ta causa smallpox. E ta endemico den algun parti di Africa, unda hende a ser infecta via mordi di animalnan chikito. Sintomanan leve por inclui keintura, calafriu y dolor di musculo. Den casonan mas serio, hende por desaroya herida riba cara, man, pecho y den partinan priva.

Tedros a bisa cu e decision pa caba cu e emergencia a sigui medidanan di salud publico mehora y un caida sostenible den casonan. Aumento den testing tambe tabata un factor, segun Dr. Dimie Ogoina, un specialisa di malesanan infeccioso cu ta presidente e comite di emergencia di WHO. "Hopi pais a mehora nan habilidad pa diagnostica," permitiendo na identifica casonan y reduci plamamento," el a bisa.

Specialistanan medico ta recorta tratamentonan inefectivo den iniciativa di simplicidad

(NLTimes)—Specialistanan medico na Hulanda ta planea pa haci recortenan significante den tratamento y examinacionnan cu ta actualmente standard pero a proba di no tin mucho efecto of no ta efectivo mes. Por ehempel, pashentnan cu un caso simpli di appendicitis no lo mester haya operacion automaticamente mas. Den hopi caso, antibiotica y pildo pa dolor ta suficiente.

Un total di 13 organisacion profesional lo haci modificacionnan concreto na nan liñanan di guia, segun e organisacion Federation of Medical Specialists (FMS) a confirma despues di un reportahe den De Volkskrant. E meta ta pa stop proceduranan medico cu tin falta di evidencia cientifico of no ta util mas. E acercamento aki ta diseña pa reduci gasto di cuido medico y sigura cu capacidad limite ta ser usa mas efectivamente.

Elimina proceduranan inefectivo tambe ta crea menos strobacion pa e pashentnan. Esaki ta e motibo principal pakico organisacionnan di pashent ta apoya e proyecto aki, cual a ser nombra "Less is More."

"Si tin sospecha cu cierto cuido no ta of ta menos efectivo, hopi biaha no ta descarta esaki te ora cu e proba su inefectividad definitivamente," vocero di FMS a splica. Pero e proceso ey por tuma hopi aña. E acercamento awor ta cambiando back: "Nos lo stop di provee cuido cu ta parce menos efectivo den un manera responsable y despues evalua si esaki tabata un bon decision."

Enfocando riba solamente cuido necesario por nifica tambe cu e pashentnan lo sali di hospital mas trempan. Por ehempel, baby cu a pasa meconium prome cu nacemento pero no a mustra ningun problema despues di parto por bay cas despues di cuatro ora. Actualmente, e periodo di observacion minimo ta ocho ora.

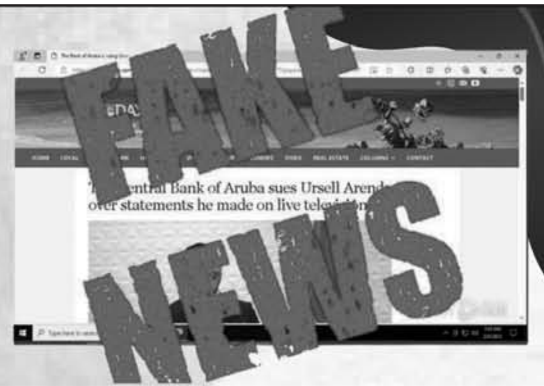
E lista tambe ta inclui varios chekeo cu dokternan ta kere tin tiki balor. Por ehempel, cardiologonan lo stop di conduci ultrasound di curason anualmente pa cinco aña consecutivo pa pashentnan cu a ricibi un klep di curason biologico. Den mayoria caso, scannan asina tambe ta innecesario pa hende cu a experencia un stroke, como cu e otro testnan haci prome ya ta duna suficiente informacion.

Lo sigui e liñanan di guia di cerca, como cu nan ta "e standard pa tur profesional medico na Hulanda," FMS a splica. E organisacion a confirma cu recortando tratamento por spaar 70 miyon euro pa aña den e sector medico. Esey ta "un calculacion conservativo." Y e ta duna dokternan mas tempo pa cuido cu a ser proba mas efectivo.

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

Asociacion Haitiano na Sint Maarten ta pidi pa stop deportacion, mirando e situacion na Haiti

(TheDailyHerald) – Asociacion Conseho Haitiano Uni di Sint Maarten ta apelando na gobierno pa suspende e repatriacion di ciudadanonan Haitiano na nan pais, mirando e condicion precario na Haiti.

Presidente di e asociacion, Jackson Dambreville a bisa The Daily Herald diamars cu deportacion ya ta tumando lugar. “Tin algun reportahe di deportacion di Haitiano. Ora ta manda nan back, algun no por bay nan cas pa motibo di violencia den e area di unda nan ta bin. Nan ta desplasa. Hopi biaha ora ta deporta nan, nan ta ser asesina of ta join un gang pasobra esey ta e bida den cual nan ta conduci. Ta dificil pa cualkier persona bibando na Haiti awo,” Dambreville a bisa, indicando cu esaki ta generalmente e caso cu Haitianonan cu keda deporta for di cualkier pais.

E asociacion a solicita un reunion cu minister di Husticia, Nathalie Tackling pa formalmente expresa nan preocupacion cu e asunto aki. E carta, fecha 1 di september 2025, a keda oficialmente registra na edificio di gobierno diamars. E asociacion kier discuti e situacion andando na Haiti y su impacto riba comunidad Haitiano na Sint Maarten.

E asociacion ta preocupa tocante violencia di gang, violacion di derechonan humano, instabilidad politico y un falta di recurso basico na Haiti. Ta kere cu e condicionnan aki ta nifica cu individuonan deporta por enfrenta menasa pa nan seguridad, dignidad y bienestar.

E asociacion ta bisa cu Haitianonan na Sint Maarten, hopi di ken ta miembronan contribuyendo na comunidad, ta enfrentando incertidumbre y miedo extremo. Deporta nan na e momento aki por resulta den daño irreparable, ya cu Haiti no ta den un posicion pa garantisa nan derechonan fundamental, seguridad of acceso na servicionan esencial, segun presidente y vice-presidente di e asociacion.

E asociacion ta urgi minister di Husticia pa tuma accion inmediato y ta solicita pa stop repatriacion inmediatamente te cu condicion mehora na Haiti y bira safe pa ciudadanonan bolbe. Ta bisa cu e accion aki no solo lo refleha un maneho humanitario, pero tambe mantene e compromiso di Sint Maarten pa cu derechonan humano y compasion durante un periodo di crisis profundo pa pueblo Haitiano.

E carta tabata firma pa presidente di e asociacion, Dambrevill y vice-presidente Jonini Chatelier.

Expertonan ta adverti cu sistema di salud na Corsou ta insostenible sin reforma urgente

(CuraçaoChronicle) – Sistema di salud di Corsou no por continua mas en su forma actual, expertonan a conclui durante un discusion di mesa rondo organisa pa Asociacion di Economista di Caribe Hulandes tocante e futuro di cuido di salud riba e isla.

E reto principal ta e poblacion embeheciendo rapidamente na Corsou. Awendia, 24.7 porciento di residente tin 65 aña of mas di edad – un aumento di mas di 10 punto porcentual den apenas un decada. Esaki ta pone Corsou entre e top tres pais embeheciendo mas lihe na mundo, solamente tras di Monaco y Hapon.

Aumento di costo y reduccion den forsa laboral

Ex-internista y presidente di Conseho riba Politica di Adulto Mayor, Rob de Lannoy a resalta cu un cantidad creciente di adulto mayor ta depende riba un poblacion trahador cu ta den reduccion. E grupo aki ta carga e peso di financia e pensioen AOV di e pais, como tambe e programanan di seguro di salud AVBZ y BVZ.

Economista Djuwensi Passial di Banco Central di Corsou y Sint Maarten a adverti cu si no bin cambio den politica, costo di cuido di salud ta bay mira un aumento skerpi. Basa riba proyeccionnan demografico, ta spera cu gasto ta bay aumenta cu entre 222 miyon y 752 miyon florin pa 2050.

Fayonan organisacional

Expertonan tambe a resalta problemanan structural crea despues di 10-10-10, tempo cu a dividi responsabilidadnan di cuido di salud entre Banco di Seguro Social (Svb) y e ministerionan di Salud (GMN) y Desaroyo Social, Labor y Bienestar (SOAW). Cada un tin apenas autoridad parcial, lagando ningun entidad riba su mes completamente responsable.

Ademas, gobierno a faya den cumpli cu su propio legislacion di cuido di salud.

E discusion a subraya problemanan existente: listanan largo di espera pa cuido y tratamento, e demanda surpasando extremandamente e suministro, y institucionnan subsidia di cuido di salud operando cu equity negativo – efectivamente bancarota. Centro Medico Corsou (CMC) ta sigui depende riba financiamento directo di gobierno fuera di Svb pa keda operacional.

Prevencion como solucion clave

Tabatin acuerdo amplio cu un inversion mas grandi den cuido preventivo ta esencial. Hopi malesa relaciona cu edad y condicionnan cronico, manera glaucoma y fayo di riñon, por ser evita, y toch presupuestonan actual pa prevencion ta ser considera gravemente insuficiente.

Despues di mas di un decada di atraso, finalmente ta spera cu un autoridad di cuido di salud ta bay keda estableci pronto, cu lo por yuda atende parti di e fayonan di e sistema.

Expertonan a conclui cu gobierno mester desaroya un politica di salud cla y comprensivo y ehecuta reformanan structural pa mantene e sistema di cuido di salud sostenible y pagable a largo plaso.

Gobierno Hulandes ta plania recorte nobo pa reduccion di belasting di migrante

(NLTimes) – Gabinete demisionario actual lo inclui un proposicion pa introduci un otro recorte na un rebaho popular di impuesto riba entrada pa cierto migrantenan den un esfuerso pa fortalece e presupuesto nacional. E meta ta pa colecta otro 20 miyon euro na entrada di impuesto, fuentenan cerca di e Gabinete a bisa Telegraaf.

Actualmente, cierto migrante recluta den exterior pa yena trabounan na Hulanda por haya acceso na e rebaho di belasting comunmente conoci como e sentencia di 30%. Esnan cu ta cualifica no mester paga inkomstenbelasting riba 30% di nan salario bruto, un incentivo pa yuda cubri mudamento y aumento di costo di bida. E rebaho di impuesto por ser reclama pa un periodo di cinco aña.

Esaki a keda reduci na 27% cu e presupuesto nacional cu e administracion actual, dirigi pa Prome Minister demisionario Dick Schoof, a logra haya aprobacion di Parlamento pa e aña calendario 2025. E recortenan lo drenta na vigor for di 2027 pa cualkier hende cu haya e rebaho di belasting cuminsando na 2024. Esnan cu haya aprobacion prome cu comienso di e aña ey lo mantene e sentencia di 30%.

Un calculacion di 92 mil hende a reclama e reduccion di impuesto di migrante te cu 2024, loke ta permiti e trahadonan spaar un promedio di 12 mil euro pa aña. Esaki ta suma na mas cu 1 biyon euro pa aña, segun un analisis di Follow the Money basa riba cifranan di e Ministerio di Finanzas y e Observatorio di Impuesto di UE.

E Gabinete demisionario lo introduci e plan riba Prinsjesdag, e fecha tradicional cu gobierno ta saca su plannan anual di presupuesto pa e siguiente aña. E presupuesto por enfrenta numeroso reto prome cu e gana sosten di mayoria den Parlamento. Prinsjesdag ta ser teni riba e di tres diamars di cada september.
E bahada di belasting di migrante tabata un meta repentino den e preparacion pa e eleccion di 2023 pa Tweede Kamer. Un plan pa corta e reduccion di belasting a ser pusha pa Pieter Omtzigt, e politico cu a bandona CDA pa forma su partido NSC mas trempan e aña ey. El a exigi pa corta e reduccion di belasting te na 10% den fase. E tabata un di varios proposicion legislativo presenta pa varios politico durante un temporada di campaña cu tabata particularmente hostil pa cu tur inmigrante.

Un compania multinacional Hulandes tras di otro a reacciona negativamente riba e movecionnan di politica y retorica, declarando plannan pa sea relocalisa for di Hulanda, of gasta mas placa na expansion di sucursalnan den exterior en bes di oficinanan local. Despues di e eleccion, e ultimo Gabinete di e predecesor di Schoof, Mark Rutte, a ser forsa pa pusha un plan caro pa trankilisa e comunidad empresarial internacional. Esaki a inclui un inversion masivo den enseñansa y infrastructura di high-tech pa haci posibel pa companianan manera ASML por sigui crece na Hulanda.

Despues di e eleccion, lunas di disputa a conduci na formacion di un coalicion di cuater partido. Esaki a inclui participacion di e PVV derechista extremo, partido pro-empresario VVD, partido di cunukeronan BBB, y NSC.
E coalicion a cay prome cu zomer, despues di a sobrevivi solamente 336 dia den funcion. Prome, lider di PVV Geert Wilders a retira ora el a haci demandanan agresivo riba politica di asilo y inmigracion, y insistiendo cu nan ta tuma efecto inmediato. Esaki a pesar di e hecho cu su propio partido tabata encarga cu asuntonan di asilo y inmigracion den Gabinete di Schoof. Mas recientemente, partido NSC a bandona e Gabinete despues di a sigui bringa internamente. Omtzigt tambe a bandona su propio partido y a retira for di politica nacional despues di a recupera di burnout.

Como resultado, e Gabinete no ta garantisa un habilidad pa pasa ningun politica den ni Tweede Kamer ni Eerste Kamer. VVD y BBB ta representa 32 di 150 asiento den Tweede Kamer, y e dos partidonan tin 24 di 75 senador sinta den Eerste Kamer.

FIND US ON
X
@bon.dia.aruba
ALSO AVAILABLE ON

LUNA DI LOCURA!
CUMPRA 2 LOTTO 5
Y HAYA 1 LOTTO 5 LOCO GRATIS!
CON PA HUNGA?
CU CADA COMPRA DI 2 LOTTO 5 RIBA E MESUN TICKET TA RICIBI 1 LOTTO 5 ADICIONAL LOCO COMPLETAMENTE **GRATIS** ARIBA E MESUN TICKET!
MAS BO CUMPRA, MAS TICKET LOCO **GRATIS** BO LO RICIBI!
PROMOCION TA VALIDO TE CU 30 DI SEPTEMBER
LOTTO Cambiando bida...
Pa mas informacion yama 525-7555 of bishita nos website lottoaruba.com
www.lottoaruba.com

BONDIA ARUBA

Mexico: Presidente bao cada bes mas presion den relacion cu Trump

(AP) — Strategia di presidente Mexicano, Claudia Sheinbaum pa maneha un relacion dificil cu presidente Mericano, Donald Trump por ta presiona contra tension regional mas amplio y un falta di boluntad di aministracion di Trump pa haci concesion, segun expertonan.

Desde cu Trump a asumi su cargo, e presidente Mexicano recien eligi a ricibi elogio y a hasta a keda considera un sorto di "Trump whisperer" door di logra evadi e tarifanan Mericano cu a golpia otro economianan stranhero. Sheinbaum a haci esaki door di combati cartelnan cu un man mas fuerte cu su predecesor, entregando decenas di afiliado di cartel na autoridadnan Mericano, y mustrando riba menos confiscamento di fentanilo na frontera Mericano.

Tabata un intercambio cu el a bisa diahuebs e tabata spera di formalisa. Ora e dos lider a papia na februari, Trump a mara e fentanilo biniendo for di Mexico na e menasa di tarifa, el a bisa. "Pues kico nos ta propone?" Sheinbaum a bisa na su conferencia di diahuebs mainta. "Si e problema aki ta reduci, e ora evidentemente nos kier mira e (tarifa di) 25 porciento reduci."

Pero awo, observadornan ta bisa cu Sheinbaum ta cada bes bao mas presion.
Apenas un dia prome, Sheinbaum a reuni cu Secretario di Estado Mericano, Marco Rubio durante su bishita na Mexico, den cual e lidernan a discuti asuntonan di seguridad y a bay di acuerdo pa continua traha hunto pa combati crimen.

Pa simannan, Sheinbaum tabata buscando pa firma un acuerdo formal di seguridad cu Merca subrayando e importancia di respeta soberania Mexicano, cu speransa di pone regla cla memey di e tactica volatil di politica exterior di Trump.

E empuhe pa e acuerdo di seguridad a yega mientras Sheinbaum ripitida y publicamente a rechasa ofertanan di administracion di Trump pa manda tropa Mericano pa combati cartel. Su reunion cu Rubio a yega net despues cu administracion di Trump a haci un atake den sur di Caribe, matando 11 persona cu a bisa tabata traficando droga na Merca, algo cu Rubio a bisa tabata un advertencia.

Pero pa e reunion di diaranson, tabata cla cu e dos gobierno no lo firma un acuerdo formal. Na su lugar, a anuncia un grupo di nivel halto di oficialnan Mexicano y Mericano cu lo monitor nan cooperacion.

No tabata cla con hopi diferencia esaki lo haci, teniendo na cuenta cu oficialnan Mexicano ta reuni regularmente cu administracion di Trump desde januari. Analistanan politico ta bisa cu esaki ta un señal cu mientras Sheinbaum kier cumpli cu su promesa di combati cartel, Trump probablemente no lo haci ningun concesion na e lider Mexicano.

Apenas luna pasa, Trump a bisa un conferencia di prensa cu "Mexico ta haci loke nos ta bisa nan pa haci" y siman pasa a bisa cu mientras e gusta Sheinbaum, e ta kere cu ainda Mexico ta dirigi pa cartelnan.

Esaki a laga Sheinbaum cu tiki alternativa na un momento unda tension a peak na Latino America debi na e atake di Merca den Caribe. Toch, Sheinbaum tin algun carta den su man. Uno, usa pa gobierno Mexicano pa largo, ta yuda Merca blokea e fluho migratorio bayendo nort.

E otro ta e nivel di popularidad di Sheinbaum na Mexico, unda encuesta ta mustra cu e tin entre 70% y 80% di aprobacion.

Trinidad y Tobago: Prome Minister a ricibi critica pisa di varios banda pa su declaracion di "mata nan tur violentamente"

(TrinidadExpress) – Entre esnan critico di e Prome Minister tabata e Lider di Oposicion Pennelope Beckles, kende a pidie pa retira e declaracion cu el a haci despues di un atake di Merca riba supuesto traficantenan di droga den un barco cu Merca ta pretende a bandona Venezuela.

Contestando preguntanan di noticiero Express despues di e anuncio di presidente di Merca Donald Trump di e atake di e ehercito Mericano, Persad-Bissessar a apoya e atake, bisando cu e no tabatin simpatia pa traficantenan di droga y cu forsanan Mericano mester "mata nan tur violentamente".

Su comentario a ser critica pa Beckles ayera.

Den un publicacion riba Facebook, e Lider di Oposicion a bisa cu e declaracionnan di Persad-Bissessar tabata "imprudente y inconsistente cu e huramento cu el a tuma pa sostene e Constitucion y ley " y "completamente indecente pa nos hefe di Gobierno cu ta spera di ta mas prudente den su idioma".

El a sigui bisa: "Su produccion riba medionan social ta pone nos pais den conflicto innecesario riba cual nos tin poco of ningun control y por pone nos piscadonan legitimo, trahadonan den lama, y otro trahadonan den e espacio maritimo na riesgo."
E Lider di Oposicion a opina cu un declaracion asina ta desconsidera e potencial pa tensionnan aumenta entre Venezuela y Merca, cu el a bisa por ser reduci a traves di un compromiso prudente y diplomatico.

"Caricom a ser consulta of envolvi prome cu un aliniacion asina sin precedente cu accion militar di exterior?" Beckles a puntra.

"Mirando e tiki respet di e Prome Minister pa Caricom, nos mester cuestiona si el a participa den cualkier consulta cu nos coleganan di Caricom prome cu e ronda nobo aki di animacion publico pa accion militar di exterior," el a bisa mas aleu.

Beckles a argumenta, "Mirando e detayenan insuficiente, variabel y contrastante cu a ser suministra na e publico regional, lo ta importante pa e Prome Minister duna algun claridad riba e localidad di e barco en cuestion, y claridad adicional riba cualkier coordinacion cu Wardacosta di Trinidad y Tobago."

Tambe el a critica e manera di contesta di e Prome Minister na preguntanan di medionan di comunicacion via mensahenan di WhatsApp riba e asunto, cu el a specula tabata un intento di dje pa evita un control apropia di medionan di comunicacion y un grado apropia di claridad publico.

Den e sentido ey, el a haci un yamado na Persad-Bissessar pa "aparece dilanti di medionan di comunicacion, y pa duna e publico un contesta apropia".

"Nos ta bolbe recorda e Prome Minister di su responsabilidadnan como e lider asigna di Caricom riba seguridad regional, y nos ta preocupa cu ningun di su comentarionan desde di e despliegue mas recien di trupanan stranhero ta refleha cualkier compromiso pa cumpli cu e obligacionnan di coordinacion di Trinidad y Tobago den tal sentido," e Lider di Oposicion a declara.

Beckles a agrega: "Trinidad y Tobago merece liderazgo cu ta fuerte, sabi y responsabel. Nos no por y no mester apoya retorica impulsivo, inflamatorio, peligroso cu por mina nos seguridad y credibilidad."

Colombia: Corte Constitucional ta sostene prohibicion riba pelea di toro

Y ta agrega prohibicion riba pelea di gay

(AP) — Corte Constitucional di Colombia diahuebs ultimo a sostene un ley di 2024 prohibiendo pelea di toro na e pais Sur Americano, y a bay mas leu den proteccion di derecho di animal door di prohibi pelea di gay.

E prohibicion riba pelea di toro a keda aproba pa Congreso Colombiano na mei di 2024, despues di lunas di debate pisa y ora presidente Gustavo Petro a firma e ley, el a bisa cu e no por a "bisa mundo cu mata sernan bibo y sensible pa entretenimento ta cultura."

Corte Constitucional a publica un declaracion diahuebs bisando cu a rechasa un apelacion di aficionadonan di pelea di toro cu a argumenta cu e ley ta viola nan derecho na expresion artistico. E corte no a splica e rasonamento tras di su decision y a agrega cu ta extendiendo e prohibicion na pelea di gay.

E prohibicion ta bay aplica completamente riba pelea di toro na 2027, manera ta estableci den e ley, pa permiti un periodo di transicion pa su implementacion.

E corte tambe a duna tres aña pa prohibi pelea di gay completamente, loke ta nifica cu e ta bay drenta na vigor na 2028. Sostenedornan ainda por solicita pa Corte Constitucional revisa su veredicto, pero no ta cla si nan ta bay haci esaki.

Federacion di pelea di gay di Colombia a bisa cu alrededor di 290mil famia ta biba di e actividad aki y ta calcula cu tin un miyon aficionado. A pidi Congreso pa no prohibie pasobra e ta consider'e un tradicion importante.

Na Colombia ta organisa pelea di toro desde temponan colonial Spaño. Pero e popularidad di e actividad a baha den añanan recien mientras opinion riba derecho animal a cambia.
Apenas siete pais awo ta permiti pelea di toro: Spaña, Francia, Portugal, Mexico, Venezuela, Ecuador y Peru.
Sinembargo, algun gobierno municipal y regional dentro di e paisnan aki a impone prohibicionnan local.

Haiti: A promove programa di prison di seguridad halto y reintegracion pa miembronan di gang

(DiarioLibre) – Den un contexto di aumento di violencia y control teritorial door di gangnan na Haiti, e Centro pa Analisis y Investigacion den Derechonan Humano (CARDH) a presenta un serie di proposicionnan innovativo pa atende e crisis di seguridad cu ta afecta e pais.

Entre e medidanan resalta tin e construccion di un prizon di seguridad halto pa miembronan di gang y e implementacion di un programa nacional di desmantelacion y reintegracion.

Segun e informe di CARDH, e proposicion tin como meta pa ataca criminalidad organisa, cu a hinca varios area di e pais den caos. E prizon di seguridad halto lo ta clave pa centralisa e lidernan di e gangnan mas peligroso.

Ademas, e proposicion ta busca pa implementa un acercamento di reintegracion social pa esnan envolvi den criminalidad, cu un plan diferente pa lidernan y miembro di gang, y pa hende muhe, mucha y otronan cu ta ser usa pa rednan criminal.

E programa di reintegracion lo tin un enfoke adapta na e necesidad y realidadnan specifico di cada grupo, buscando pa ofrece nan un oportunidad. Ademas, e proposicion ta encera e desaroyo di programanan social den e barionan mas vulnerabel, esnan cu ta ser explota constantemente pa gangnan.

E documento a ser presenta oficialmente pa Director Ehecutivo di CARDH Gé-

déon Jean na Conseho Presidencial Transitorio (CPT) y gobierno. E ta propone diescuater medida grandi, dividi den siete accion inmediato y siete di medio y largo plaso, cu e meta pa atende efectivamente e inseguridad cu ta empeora den e pais.

E proposicion ta duna importancia central na Polis Nacional y ta boga pa desaroyo di un cuadro di contesta operacional rapido, e nombramento di gerentenan competente pa lidera e Directorado Central di Polis Administrativo (DCPA) y wardanan di polis situa den zona cora.

E ta propone e training continuo di oficialnan nobo y e apertura di centronan di training nobo, particularmente den e regionnan di Noord y Zuid.

Recomendacionnan clave ta inclui declara un estado di emergencia di seguridad door di tur dos ramo di e poder ehecutivo, cu podernan amplio pa e agentenan hudicial actua contra gangnan; mobilisando recursonan pa diseña un plan operacional integra, cu participacion di Polis Nacional, Forsanan Arma Haitiano (FAD'H), y Mision di Seguridad.

E ta propone tambe pa supervisa gruponan di defensa propio pa evita cu nan ta bira gruponan di crimen organisa.

M.J.C **TROMP**
NOTARIS

Santa Cruz 35 • Santa Cruz, Aruba
+297 585 3500 | +297 585 7900
info@notaristromp.com

Op **donderdag 9 oktober 2025** des namiddag om 14.00 uur, zal in de vergaderzaal van de "Aruba Surfside Marina", L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, Aruba, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale verkoop, als bedoeld in artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

- een perceel eigendomsgrond, groot 158 m2, gelegen te Diamante, Westpunt in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba, **Tweede Afdeling Sectie A nummer 1654**, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als "**Diamante 117**"; **Inzetprijs: pm**

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris.

De executant behoudt zich het recht voor, de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen.

Tot en met 24 september 2025 kan onderhands op het te executeren registergoed worden geboden bij een aan voornoemde notaris mr M.J.C. Tromp gericht geschrift.

Bieders dienen terstond een bankgarantie of een gelijkwaardige document dat aanvaardbaar is voor de executant, te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Whatsapp: (297) 6997245
Fax: 5854222
Email: veiling@notaristromp.com/auction@notaristromp.com
Visit: Arubanotary.com

NT

Priscilla Presley ta nenga acusacionnan den demanda

(TMZ) - Elvis Presley tabata Priscilla Presley su "prome victima" segun su ex partnernan di negoshi, kendenan a demanda su persona pa 50 miyon dollar y anteriormente a acusa cu Priscilla a desconecta Lisa Marie Presley ora cu su curason a stop di bati, sinembargo Priscilla ta nega e acusacionnan aki rotundamente.

Elvis su ex pareha ta den un bataya legal fuerte cu Brigitte Kruse y Kevin Fialko, y nan a caba di haci un amienda na nan demanda contra Priscilla cu acusacionnan fuerte, manera acusa cu e ta responsable pa e morto di Elvis.

Den e demanda modifica, obteni pa TMZ, Kruse y Fialko ta acusa cu Priscilla a presiona Elvis na su morto ora cu el a pone un embargo riba Graceland.

Pirscilla su abogado, Marty Singer, ta conta TMZ cu "e acusacionnan aki di Brigitte Kruse ta absurdo y ridiculo. Nos ta anticipa cu su proximo modificacion lo inclui un acusacion cu Priscilla ta responsable pa e morto di JFK."

Den e documentonan, Kruse y Fialko ta bisa cu Priscilla a sinti cu e no a haya suficiente for di su acuerdo di divorcio cu Elvis a pesar di "enrikece su mes y extorciona miyones di dollar for di Elvis, ora cu el a pone un embargo riba Graceland alrededor di April 29 den 1977, den e cantidad di 494.024,49, agregando presion na Elvis menos di 4 luna prome cu el a fayece.

Kruse y Fialko ta bisa cu "Priscilla a pone presion riba Elvis, cual a push'e na su morto." Nan ta bisa tambe cu Priscilla despues a usa e embargo contra Elvis su tata, Vernon, y a logra cu el a converti den e co-ehecutor di Elvis su estado mientras cu Vernon tabata den su ultimo momentonan di bida.

Priscilla su ex parternan di negoshi ta bisa cu ta un "sociopata calcula y un maestro di decepcion" cu ta explota e nomber Presley pa su propio beneficio y ta "un colebra cu ta dispuesto pa ataca su propio famia."

Manera TMZ a reporta anteriormente, Kruse y fialko anteriormente a acusa cu Priscilla a desconecta Lisa Marie den 2023 oranan despues cu el a sufri un paro cardiaco, apesar di e supuesto hecho cu Lisa Marie a firma un orden pa prolonga su bida. Nan ta acusa cu Priscilla a ripara cu Lisa Marie su morto lo caba e yiu su esfuerso di kita Priscilla como e unico beneficiario di su seguro di bida cu no por revoca, acusando cu Priscilla tabata kier controla e fondo, y na final, Graceland.

Priscilla a nenga e acusacionnan aki rotundamente.

Un tempo atras a informa cu Riley Keough, e yiu di Lisa Marie, awo ta encarga di Lisa Marie su estado y ta e doño substancial di Elvis Presley Graceland Estate, despues di a paga Priscilla miyones pa yega un acuerdo den e lucha pa e fondo, y e keho modifica ta inclui un supuesto mensahe entre Riley y Priscilla cu ta detaya nan problema.

Den e mensahe, cual ta inclui den e demanda, Riley ta bisa su wela cu ta tristo y doloroso cu nan ta luchando contra otro den corte pa Lisa Marie su fondo y ta recorda Priscilla dicon e no tabata kier e den e fondo na prome luga.

E cantante tambe ta bisa TMZ "Brigitte Kruse y su abogadonan ta purbando di distrae di e punto di e caso. Brigitte Kruse y su compañeronan ta acusa di probecha di Priscilla Presley y horta 1 miyon dollar for di dje.

Nos ta anticipa cu nos lo vindica Priscilla Presley contra Brigitte Kruse y su conspirador, ken ta haciendo abuso di adulto mayor y mal uso di su bienes.

Hello,

Unfortunately Nona as you are taking me to court I am being forced to defend my mother's wishes legally and publicly which would not have been my choice.

It is really hurtful that after years of me trying to resolve your and my mother's broken relationship and restore our family, you are taking me, of all people to court. I have protected you from lawsuits from my mother, often advocating for you and always tried to keep everyone operating out of love. Even a few weeks before my mother passed she wanted to sue you again and you called me for help. I advised her so strongly against it, which resulted in a fight between me and her. But as you know she chose to listen to me and not sue you. I believed then and now, lawsuits among family members have no place, but here we are.

I must also share with you that I found being called about the will, less than 24 hours after my mother passed and getting emails from lawyers before my mother was even buried incredibly heartbreaking. It was very upsetting that I was forced to find a lawyer to represent me and my sisters and my mother's wishes within days of her passing. I assume that you are being advised to take these actions by your representatives, but you must know that this chosen path can only further estrange our family which is really sad.

My hope is that you are being poorly advised and this is not actually coming from you. But what I don't understand is why there is a narrative that this massive falling out between you and my mother in 2016 didn't occur. My mother very loudly and clearly asserted to many people, including you, that she felt you had financially and personally betrayed her and as a result she was taking you off of the trust and replacing you with my brother and me. If you are trying to remove me from the estate under the guise that you don't remember the falling out about the promenade trust and her finances, it doesn't make any sense because you were still estranged from my mother at the time of her death, all as a result of this same falling out. I am now being forced to fight you in court to protect my mother and my mother's wishes for her estate which you know goes against my nature.

Cushinando cu Bon Dia

Peperonata

Ingrediente
6 unidad di promenton (gel, cora y berde)
2 djente di conoflok
150 gr di oleifi sin simia
50 gr di alcapara
Salo y peper
1 cup di peterselie
2 cuchara di binager balsamico

Preparacion
Laba e promenton y cort'e den repinan largo. Kita e simia y scori'e den papel absorbente.
Corta e conoflok y hasa esaki den un plachi grandi. Ora nan ta bruin, agrega e oleifinan, alcapara y e promenton (sacudi e panchi pa no pega) mas of menos 10 minuut. Basha salo y peper, agrega e binager balsamico, mescla cu e peterselie, lag'e fria y sirbi.❏

Yiunan di cantante di R&B Angie Stone ta demanda compania di truck pa su morto den accidente riba caretera

(AP)—Dos yiu di cantante di R&B Angie Stone ta demandando un compania di truck, fabricantenan di truck y otronan mas, buscando compensacion pa un accidente riba highway na Alabama cu a resulta den e morto di Stone.

E demanda ta bisa cu e chauffeur a perde control di e van Mercedes-Benz Sprinter y ora el a purba dirigie back riba caminda, el a bolter, hunto cu Stone, su compañeronan di banda y entourage aden.

Stone tabata un cantante di R&B nomina pa premio Grammy y miembro di e trio di hip-hop The Sequence. E tabata conoci pa su cantica famoso "Wish I Didn't Miss You," y a florece na comienso di aña 2000 mientras e genero di neo-soul a cuminsa domino R&B. E tabata bayendo back na su cas na Altanta despues di un presentador durante un gala di Mardi Gras na Mobile, Alabama.

E demanda a ser entrega diamars na un corte estatal di

Georgia den e suburbio di Lawrenceville na Atlanta. E ta bisa cu Stone y e otro ocupantenan di e van a sobrevivi e accidente cu otro hende a yuda nan sali di e vehiculo. Stone ainda tabata purbando di sali ora un truck cargando sucu a dal den e van, e demanda ta bisa. E impacto ey a pone Stone bula keda pega bao di e van, unda el a muri, e demanda ta bisa. Sheila Hopkins, ainda dentro di e van, a sufri di heridanan.

E yiunan di Hopkins y Stone, Diamond Stone y Michael D'Angelo Archer, a entrega e demanda. Nan ta demandando e chauffeur di e van, e chauffeur di e truck, e homber y companianan cu ta doño di e van, y compania di truck y e fabricante di e truck. E demanda ta acusa cu e sistema di preveni accidente den e truck no tabata traha y a fracasa pa detecta e van riba e highway. E demanda tambe ta acusa cu e chauffeur di e truck tabata tendiendo musica riba headphones, no tabata pagando tino y nunca a break prome cu el a dal den e van cu un velocidad di casi 110 kph.

E compania di truck CSRT di e fabricante Daimler Truck a responde inmediatamente na emailnan buscando comentario diahuebs.

Den un publicacion riba Instagram prome cu e accidente, Stone a conta fanaticonan cu e tabata emociona tocante e eventonan binidero y "bayendo back den accion."

"Hopi cos ta pasando y mi no kier revela tur cos ainda," el a bisa. "Pero bo por wak cu mi tin un sonrisa grandi riba mi cara."

E cantante a crea hitnan manera "No More Rain (In This Cloud)" cual a yega number 1 pa dies siman riba e lista di Billboard's Adult R&B; "Baby" cu cantante Betty Wright, un otro hit number 1; y "Wish I Didn't Miss You" y "Brotha." Su album di 2001 "Mahogany Soul" a yega number 22 riba e lista di Billboard 200, mientras cu "The Art of Love & War" a yega number 11.

E cantante a nace na Columbia, South Carolina. Su grupo The Sequence a bira e prome grupo femenino pa graba un cantica di rap. "Funk You Up" di e grupo, cual a ser usa pa diferente artista, a inclui icono di hip-hop Dr. Dre. Despues Stone a uni cu e trio Vertical Hold prome cu el a lansa su carera soltero.

Hulanda: 15 edificio construi despues di 1965 nomina pa bira monumentonan nacional nobo

(NLTimes)—E Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) a cuminsa e proceso di designa monumentonan nacional for di e periodo despues di 1965. Diescinco sitio a ser nomina, for di un stacion di trein di tecnologia avansa pa un sitio di concierto habri. "Cu e monumentonan mas jong aki na Hulanda, e designacion di un generacion nobo di monumento nacional a cuminsa," RCE a bisa.

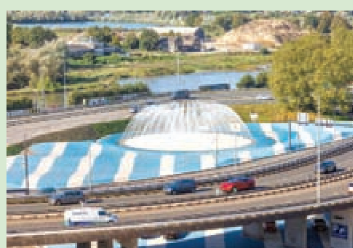
E nominadonan tur ta data for di 1965 pa 1990. Segun RCE, algun por cuestiona si edificionan asina jong ta bale un status monumental. "Esaki ta kisas pasobra e edificionan ainda ta wanta recuerdonan asina cerca di nos; nan ta scolnan cu nos a bay, casnan cu nos a biba den dje y oficinanan cu nos a traha den dje. Tin biaha e ta tuma tempo pa aprecia nan balor—y kisas nan beyesa."

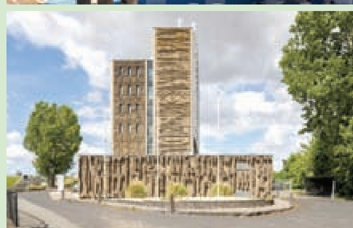
Aprecio mas amplio ta tuma tempo, pero e edificionan mester sobrevivi e tempo ey, y p'esey ta esencial pa protege nan awor, RCE a bisa. Cu un status di monumento nacional, e edificionan aki no por ser desmantela of cambia di un manera significante.

E nominadonan pa e monumentonan nacional mas jong na Hulanda ta inclui:

- 1965 Ecokathedraal, Mildam
- 1966 Rodahal, Kerkrade
- 1970 Watertoren, Eindhoven
- 1971 Broken Circle / Spiral Hill, Emmen
- 1972 Gebouw voor Elektrotechniek, Delft
- 1972 Hoofdkantoor Centraal Beheer, Apeldoorn
- 1972 Stadhuis van Terneuzen
- 1973 De Kasbah, Hengelo
- 1973 Eemsmondgebouw, Delfzijl
- 1974 Yunus Emre Moskee, Almelo
- 1977 Blauwe Golven, Arnhem
- 1977 Emmauskerk, Nieuwegein
- 1981 Hubertushuis, Amsterdam
- 1984 De Musketon, Utrecht
- 1988 Station Lelystad Centrum, Lelystad

Potretnan di Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).

TIERRA DEL SOL
GOLF COURSE
BY IBEROSTAR
ALL YOU CAN EAT A-LA-CARTE
Sunday Brunch
$60
PER PERSON
From 11am to 3pm
Please call 586-7800 ext. 231 or 242
E-mail: tdsba1@iberostar.com
www.tierradelsol.com

BONDIA ARUBA

Dabrowski y Routliffe ta gana titulo di doubles femenino na U.S. Open

(AP)—Gabriela Dabrowski y Erin Routliffe a gana e titulo di doubles femenino na U.S. Open pa segundo biaha den tres aña, cabando Taylor Townsend su avance na Flushing Meadows cu un victoria menos den loke por a bira e tercer campeonato di Grand Slam pa e atleta.

Number 3 seed, Dabrowski y Routliffe a derota e top duo Townsend y Siniakova 6-4, 6-4 den un final entreteniente diabierna na Arthur Ashe Stadium. Dabrowski y Routliffe a brasa otro despues, celebrando Dabrowski su prome triunfo grandi desde cu el a haya operacion pa cancer di pecho. El a retrasa parti di e tratamento ey pa e por competi na Wimbledon aña pasa, unda e y Routliffe a yega e final, pero e perde contra Townsend y Siniakova.

Townsend a bira un di e caranan popular di e torneo, danki na un pleito despues di wega na comienso di singles cu e ta desea nunca a pasa. Townsend, ken ta un persona color scur, a bisa cu oponente

Jelena Ostapenko a bisa cu e "no tabatin clase" y "educacion," un interaccion cu a bira un topico controversial cu preguntanan si e comentario tabatin un tono racial.

E hoben di 29 aña a bisa cu e no a tum'e asina, reconociendo cu "Esey ta un stigma den nos comunidad di 'no ta educa', siendo cu e ta hopi leu di e berdad." Townsend a haya hopi sosten for di hungadornan y ultimamente Ostapenko a pidi despensa riba red social, citando cu Ingles no ta su prome lenguahe pa loke el a kere tabata un critica riba etiketa di tennis.

Townsend a yega e di cuatro ronda den singles, perdiendo contra Barbora Krejcikova diadomingo ora el a fracasa pa converti ocho punto den wega. Esaki lo tabata Townsend su prome aparencia den e cuatrofinal soltero, y e y Siniakova tabata purbando di agrega un titulo di a U.S. Open riba nan CV despues di gana Wimbledon y Australian Open.

"Esaki tabata un torneo grandi y monumental pa mi," Townsend a bisa. "El a echt cambia mi bida, y no importa kico e resultado ta bisa, mi ta sinti cu mi a gana caba."

Den doubles, Townsend y Siniakova a yega e final na un Grand Slam pa di cinco biaha, eliminando Venus Williams y Leylah Fernandez pa caba nan recorido di wild card controversial. Williams, hungando back cu 45 aña, y Fernandez a atrae un multitud grandi na Louis Armstrong Stadium como faboritonan.

Dabrowski, un Canades di 33 aña y Routliffe cu 30 aña di Nueva Zelandia, a comparti e 1 miyon dollar. Esey ta e mesun premio di placa como e ganadornan di e final masculino diasabra: Marcel Granollers y Horacio Ze-

VACATURE BIJ COLEGIO EPI SCHOOLJAAR 25-26

EPI
EDUCACION PROFESIONAL INTERMEDIO

Draag bij aan de toekomst. Inspireer de volgende generatie!

De Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, als bevoegd gezag van de Dienst Publieke Scholen, nodigt enthousiaste professionals uit om te solliciteren op onderstaande functeis bij Colegio Profesional Intermedio (EPI) voor het scholjaar 2025-2026.

Vacatures – Onderwijzend Personeel

Intructietaal Nederlands
Deeltijd docent Mechatronica

Instructietaal Engels
Deeltijd docent Consumptieve techniek

Vacature – Onderwijsondersteunend Personeel
OLC Instructeur – 1 VB

Wat breng je mee?
Vereisten:
- Als docent: minimaal 2e graads onderwijsbevoegdheid of gelijkwaardig diploma met aantoonbare praktijkervaring;
- Als instructeur: minimaal een mbo-diploma niveau 4 in het vakgebied ICT;
- Uitstekende beheersing van de instructietaal (Nederlands of Engels, afhankelijk van het vakgebied);
- Praktijkervaring in het bedrijfsleven is een pré bij beroepsgerichte vakken;
- Je stelt de student altijd centraal.

Jouw profiel:
- Professionele werkhouding en verantwoordelijkheidsgevoel;
- Sterke didactische en communicatieve vaardigheden;
- Flexibel en open voor innovatie binnen het beroepsonderwijs;
- Ervaren met digitale leermiddelen en technologie.

Wat bieden we jou?
Een uitdagende omgeving binnen het beroepsonderwijs, waarin je bijdraagt aan de ontwikkeling van jonge professionals. De arbeidsvoorwaarden zijn conform het Landsbesluit Bezoldiging Onderwijspersoneel, de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht en Landsverordening Vakantie en Vrijstelling van Dienst Ambtenaren.

Geïnteresseerd?
Stuur je sollicitatiebrief, voorzien van een CV en kopieën van diploma's, binnen 1 week na het verschijnen van deze vacature naar: ✉ sollicitatie@dps.aw met een cc naar hr@epiaruba.com t.a.v. Het Bevoegd Gezag - Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, d.t.k.v. Managementteam Dienst Publieke Scholen, J.F.K. Education Center, Stadionweg 37.

Vragen?
Voor meer informatie kun je contact opnemen met de HR-afdeling van Colegio EPI:
+(297)525 8726 / 746 ✉ hr@epiaruba.com

Luis Suárez di Inter Miami suspendi pa 6 partido di Copa di Liga despues di incidente di scupimento

(AP)—Delantero di Inter Miami Luis Suárez a ser suspendi atrobe pa un incidente riba veld, e biaha aki hayando un prohibi pa participa den seis partido como castigo pa su conducta—incluyendo scupiendo riba hende—despues cu su equipo a perde e final diadomingo contra Seattle Sounders.

Suárez no lo por hunga den e torneo proximo temporada, y e prohibicion por alarga pa temporadanan den futuro. Inter Miami a hunga seis partido di e Copa di Liga e aña aki—tres den e etapa di grupo, despues tres den etapa di eliminacion—rumbo pa e final.

E prohibicion no lo aplica pa partidonan den MLS, aunke ta posible cu Suárez por enfrenta ainda sancionnan for di e liga ey. E Copa di Liga ta un competencia separa.

Tambe suspendi pa partidonan di Copa di Liga den futuro pa nan rol den e pleito despues di wega tabata personal di entrenador Steven Lenhart, ken a haya un prohibicion di cinco wega; Tomás Avilés cu tres; y Sergio Busquets, prohibi pa dos partido.

Tur cuatro lo haya multa.

Suárez tabatin un handball intencional durante e cuartofinal di e Copa Mundial pa tuma un luga den e semifinalnan for di Ghana y a sirbi suspension riba tres diferente ocasion pa morde oponentenan—esun mas recien na 2014, despues cu el a morde e schouder di defensa Italiano Giorgio Chiellini despues di un pleito durante e partido.

Ta parce cu Suárez a scupi riba un miembro di Sounders su equipo y a gara al menos un hungador di Seattle na su nek durante e pleito. Oficialnan di MLS tambe ta investigando e asunto, y Suárez a pidi despensa diahuebs. "Cosnan a pasa net despues di e wega cu no mester a pasa, pero esey no ta hustifica mi reaccion. Mi tabata fout y mi ta arepenti," el a skirbi. "E no ta e imagen cu mi kier mustra, ni pa mi famia ken ta sufriendo di mi erornan, ni mi club, cual no ta merece di ta afecta pa algo asina."

Hues den decision di Vitesse conecta na un ekipo amateur patrocina pa e propietario

(NLTimes) - Corte di apelacion di Arnhem ta bao critica despues di decision unda lo bolbe duna Vitesse su licencia diaranson.

Reportahenan a surgi desde e tempo aki cu e corte su hues encarga tin un rol secundario na un club amateur local SML, cual tin patrocinio di un di Vitesse su propietario actual, Marwin Melis, Omroep Gelderland a reporta. KNVB a anuncia diabierna cu Vitesse lo hunga su prome wega den e liga di e temporada dia 12 di september contra Jong AZ.

Melis ta parti di un grupo di negociante local, yama Sterkhouders, ken a tuma over Vitesse den januari cu e meta di trece stabilidad na e club di futbol di Arnhem despues di añanan di mal maneho. Regularmente e ta presenta na weganan di SML y ta patrocina e club.

E hues ecnarga ta presidente di SML su Safety and Conduct Committee, cual ta maneha reportahe di mal conducta na e club amateur. E hues ta un di e 3 cu a tuma decision den e caso di Vitesse y tabata elogia pa su cuestionamento cauteloso di KNVB.

Melis a confirma cu e no ta conoce e hues personalmente. "Mi no conoce e homber, mi ta patrocina hopi mas club di deporte na Arnhem y e region alrededor," el a bisa Omroep Gelderland.

Corte di Arnhem a retira preocupacionnan tocante posible conflicto di interes. E ta enfatisa cu e hues su rol secundario tabata completamente revela y registra.

Desde e posicion no relaciona na e caso di Vitesse y e hues no tin ganashi personal den e sponsor of futbol profesional, e corte a conclui cu su participacion no a kibra e standard di e independencia hudicial.

KNVB tin e opcion di apela na Corte Supremo pero a expresa cu e ta desapunta cu e decision. E corte a enfatisa cu cada caso ta evalua di manera individual y cu e hues su rol na SML no a preveni un evaluacion detaya di Vitesse su apelacion. E no ta cla si KNVB tabata al tanto di e rol secundario di antemano, cual por a hustifica un peticion di cambio.

E prome wega na cas di GelreDome lo ta dia 20 di september contra Helmond Sport. Esaki tambe lo ta e wega tradicional, cual ta organisa pa conmemora Battle of Arnhem den 1944. E club ta hunga den uniform specialmente diseña y veteranonan ta sinta den e audiencia.

Mayoria club den e di dos division a hunga 4 wega e temporada aki. KNVB lo anuncia despues ora cu e club di Arnhem por hunga e weganan aki. Pa awo, e asociacion di futbol a haci un schedule pa 4 di Vitesse su weganan. E club lo bishita RKC Waalwijk dia 16 di september, y Willem II lo ta e invitado na GelreDome dia 27 di september. A causa di sancionnan anterior, Vitesse ta cuminsa e temporada nobo cu un deduccion di 12 punto.

Vitesse tin un siman pa completa su ekipo pa e wega contra Jong AZ, cual ta AZ su di dos ekipo. Varios hungado a sali for di e club riba transferencia gratis den e ultimo simannan despues cu a determina cu KNVB a revoca su licencia profesional adecuadamente a causa di su debilitacion di e sistema di licencia.

Corte di apelacion na na Arnhem-Leeuwarden a duna un veredicto diferente diaranson. 3 hues a dicidi cu Vitesse a inhustamente keda blokea for di competi den Keuken Kampioen Divisie e aña aki.

PARLAMENTO ARUBA

STATEN VAN ARUBA

OPENBARE VERGADERING OP 8 SEPTEMBER 2025 OM 09:00 UUR V.M. IN DE VERGADERZAAL VAN DE STATEN VAN ARUBA

TE BEHANDELEN ONDERWERP

Agenda

1. Het opmaken van een voordracht voor het Voorzitter- en het Ondervoorzitterschap der Staten van Aruba voor het Zittingsjaar 2025-2026.

2. Sluiting van het Zittingsjaar 2024-2025.

De Griffier,

mr.drs. Herman Ch. J. Hek

VACATURE BIJ COLEGIO EPI SCHOOLJAAR 25-26

E P I
EDUCACION PROFESIONAL INTERMEDIO

Plan, coördineer en bewaak de kwaliteit, stap in de rol die verschil maakt!
De Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, als bevoegd gezag van de Dienst Publieke Scholen, nodigt geïntereseerden kandidaten uit om te solliciteren naar de functie van:

Projectleider Flexibel Onderwijs (1VB)

Colegio EPI zoekt een daadkrachtige en verbindende Projectleider Flexibel Onderwijs die het verschil wil maken voor studenten. Iemand die overzicht houdt, kansen ziet en samenwerkt aan flexibel toekomstgericht onderwijs.

Wat ga je doen?
Als Projectleider Flexibel Onderwijs ben je een spin in het web die verantwoordelijk is voor het leiden, coördineren en bewaken van de soepele uitvoering van Beroepsbegeleidende Leerweg (BBL) opleidingen, Associate Degree (AD) programma's en projecten in het kader van Levenlang Ontwikkelen (LLO). De Projectleider Flexibel Onderwijs zorgt ervoor dat deze opleidingen succesvol worden afgerond binnen de gestelde kaders van tijd, budget en kwaliteit. De nadruk ligt op planning, coördinatie, communicatie, kwaliteitsbewaking en financieel beheer.

Wat breng je mee?
Vereisten:
- Hbo/ Wo werk- en denkniveau bij voorkeur in een onderwijskundige richting;
- Ruime ervaring en affiniteit met coaching, onderwijskundige vernieuwingen en studentenbegeleiding;
- Uitstekende kwaliteitsbewaking, projectplanning en -organisatie vaardigheden;
- Goede redactionele en communicatieve vaardigheden;
- De nodige vaardigheden op financieel beheer en risicomanagement;
- Je bent gedreven, enthousiast, proactief, resultaatgericht en een teamplayer;
- Affiniteit met leerlingen en studentgerichtheid (de student staat op de eerste plaats).

Jouw profiel:
- Een professionele houding en plichtsgetrouw;
- Sterke organisatorische en logistieke vaardigheden;
- Sterk in plannen en organiseren;
- Integer, probleemoplossend, flexibel en klantgericht;
- Bereid om buiten de standaard werktijden te handelen indien nodig.

Wat bieden we jou?
Salariëring en secundaire arbeidsvoorwaarden conform het Landsbesluit Bezoldiging Onderwijspersoneel en de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht en Landsverordening Vakantie en Vrijstelling van Dienst Ambtenaren.

Geïnteresseerd?
Stuur je sollicitatiebrief, voorzien van een CV en kopieën van diploma's, binnen 1 week na het verschijnen van deze vacature naar: ✉ sollicitatie@dps.aw, met een cc naar hr@epiaruba.com t.a.v. Het Bevoegd Gezag - Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, d.t.k.v. Managementteam Dienst Publieke Scholen, J.F.K. Education Center, Stadionweg 37.

Vragen?
Voor meer informatie kun je contact opnemen met de HR-afdeling van Colegio EPI:
+(297)525 8726 / 746 ✉ hr@epiaruba.com

BONDIA ARUBA

Asia lo haya un bista primario di e eclipse lunar total fin di e siman aki

(AP) — E di dos eclipse lunar total di e aña ta acercando rapidamente, y e biaha aki Asia lo tin e miho asiento den cosmos.

Sombra di Tera lo sconde e luna yen di e fin di siman aki manera e planeta tera ta forma un liña perfecto entre luna y solo. Tota lo dura un ora largo y 22 minuut. E espectaculo total — cuminsando cu e prome aparencia sombra di luna — lo dura mas cu 5 ora.

E eclipse lunar total mas cortico na maart a ofrece bista primario na America. Pero e espectaculo binidero — yama un luna di sanger pasobra di su tono cora — lo desaroya na e otro banda di mundo diadomingo anochi y dialuna mainta, ora local.

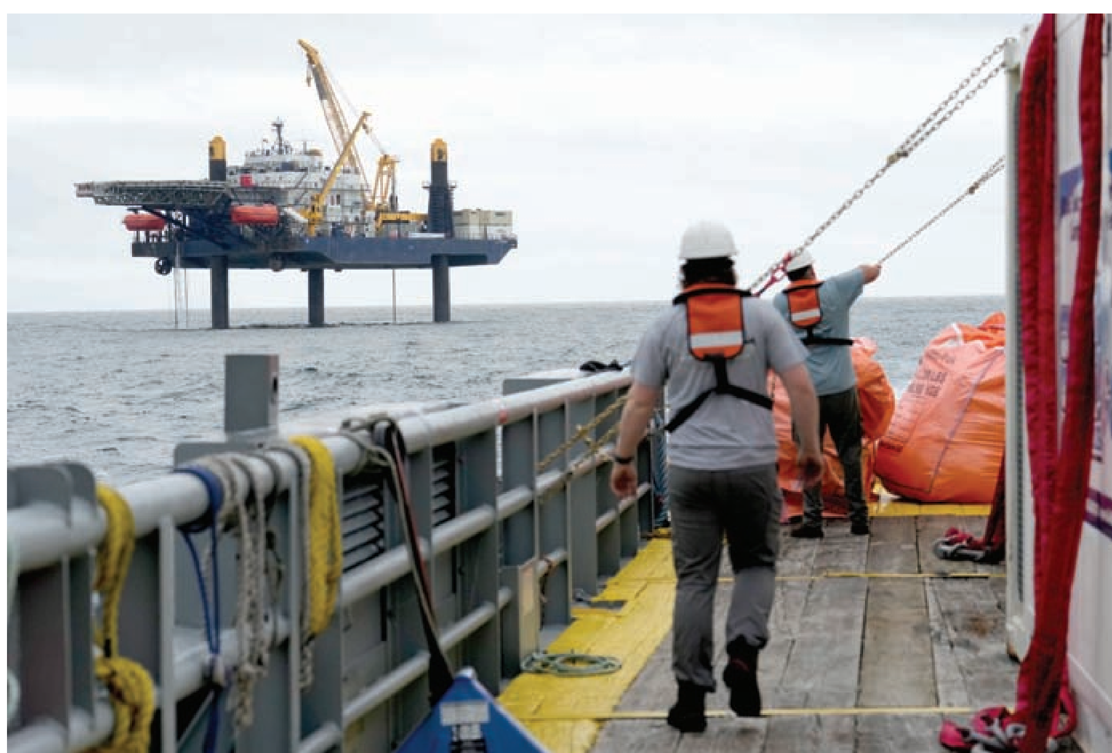
E eclipse total lo ta visible na Asia — for di Saudi Arabia te Filipinas, te na nort manera Oceano Antartico te na Antartica — asina tambe parti di Oost Africa y e mita west di Australia. E resto di Africa y Australia, asina tambe Europa, lo ricibi algun pero no tur di e accion. Algun parti chikito lo ta visible for di e costa di Brazil y parti di Alaska.

E acto di desaparicion di luna lo ser sigui dos siman despues door di un eclipse solar parcial visibel for di New Zealand, un pida chikito di Australia y Antartica.

Un buskeda pa awa fresco bao di lama Atlantico Norte

(AP) — Ta parce cu e Plataforma Continental tabatin un secreto pa hopi tempo. Bao di e fondo di lama dilanti di nort-oost di Merca ta existi un reserva enorme di awa fresco cu su existencia tabata desconoci pa hopi tempo, despues tabata sospecha y awo ta confirma.

E prome expedicion global pa drill sistematicamente pa awa fresco bao di lama a regresa cu miles di muestra di dje. Y esaki ta bin manera nivel di lama creciente y otro daño di un clima cu ta keinta ta menasa provision di awa fresco na tera.

Expedicion 501, un colaboracion di $25 miyon di mas cu 10 pais incluyendo Merca, a drill30 te 50 kilometer dilanti di costa den loke awo ta kere ta un reserva di awa fresco cu ta extende for di New Jersey te Maine. E ta solamente un di hopi deposito potencial di awa fresco cu ta scondi bao di awa salo rond di mundo cu por algun dia ser usa pa sacia e sed di e planeta cu ta intensifica.

Periodista di Associated Press a bishita e plataforma di drill luna pasa, alrededor di 7 ora na lama for di Fall River, Massachusetts, pa mira e operacion.

Pakico drill? Pasobra mundo tin mester mas awa fresco
E potencial di e awa fresco bao di lama ta enorme, pero tambe e obstaculo di sak'e y descubri kico ta control'e. Y ainda asina e necesidad ta iresistibel.

Den solamente 5 aña, UN ta bisa, e demanda global pa awa fresco lo sobrepasa provision pa 40%. Un parti creciente di esey ta e centronan di dato cu ta impulsa AI y computacion. Cape Town, Sur Africa, a yega cerca di keda sin awa fresco pa su casi 5 miyon hende na 2018 durante un falta di awa pa tres aña. Sur Africa ta kere cu tin tambe un bonanza di awa fresco bao di lama na costa, y tin por lo menos evidencia anecdota cu cada continente por tin e mesun cos.

Edward Island e provincia di Canada, Hawaii y Indonesia ta entre luga unda provision di awa fresco ta coexisti cu reservoir potencial bao di lama.

A cuminsa pa accident
Casi 50 aña pasa, un barco di gobierno Mericano cu tabata busca mineral y hidrocarbon dilanti di Costa Oost a drill den e fondo di lama riba un area amplio pa mira kico e por a haya. E a haya awa fresco of awa menos salo den buraco di perforacion tras di buraco di perforacion.

Esaki a aumenta interes pero lo a tuma aña pa conecta e punto. Na 2015, un proyecto di investigacion a demonstra forma di un reservoir remotamente, usando tecnologia electromagnetico, y a calcula con salo e awa ta.

E mision aki, door di e Woods Hole Oceanographic Institution and Lamont-Doherty Earth Observatory, a reporta evidencia di un "sistema di reservoir den awa masivo." Y e a establece e base pa Expedicion 501 un decada despues.

Sosteni principalmente door di e Fundacion Nacional di Ciencia di Merca y e organisacion Europeo pa Perforacion di Investigacion Oceanico, e tabata literalmente "groundbreaking," penetrando tera bao di lama casi 400 meter.

Drill pa awa
E trabao a desaroya dia y anochi durante tres luna for di Liftboat Robert, un barco cu, ora na sitio, a baha tres pilar enorme na e fondo di lama y ta para riba di e olanan. Normalmente e ta service sitio di petroleo riba lama y parke di molina.

Cientifico a drenta e proyecto creyendo cu e reservoir bao di lama cu nan tabata mustra por ta suficiente pa un metropoli manera Ciudad di New York pa 800 aña. Nan ta awo pensa cu e reserva ta ainda mas grandi cu esey.

Poco despues cu Robert a yega na e prome di tres sitio di perforacion, muestra for di bao di e fondo di lama a registra nivel di salo di solamente 4 parti pa mil. Esaki ta mucho mas abao cu e contenido di salo promedio di oceano di 35 parti pa mil pero ainda dimas salo pa cumpli cu e standard Mericano di awa fresco di menos cu 1 parti pa mil.

Pero manera Robert a move di sitio pa sitio, eventualmente e a haya awa cu contenido di salo di 1 parti pa mil. Algun tabata ainda mas abao.

Pero no asina lihe
Esey ta awa sigur pa bebe, den teoria.

Pero lunas di analisis ta spera pa cientifico test kico tin den e awa y si e ta sigur cu e awa por bebe y usa.

Nan tambe mester descubri di unda e a bin y con antiguo e ta. E contesta aki lo determina si e awa ta un recurso renovabel y forma opinion riba si e por ser usa responsablemente.

Alumno di E.P.B. Hato a bira malo den cushina y a keda inconsciente

Diaranson mainta a drenta informe di cu un alumno hayando les den cushina di E.P.B. a bira malo y cuminsa saca.

Na un dado momento el a cay abao y keda abao inconsciente, mesora a dirigi ambulance na e sitio. Na caminda pa e sitio a bin compronde cu e alumno a cuminsa bin bij y tabata bay off mas biaha. Na yegada di e ambulance nan a atende e alumno di 16 aña y a bay cun'e rumbo hospital.

Chauffeur no a duna preferencia na otro y a laga e otro chauffeur herida na Rotonde banda di Ling & Sons

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente na e rotonde banda di Ling & Sons, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e chauffeur di un MG biniendo for di rotonde banda di Guardian no a para pa duna preferencia na e Chevrolet cu tabata riba e rotonde y a bay dal esaki na su porta banda drechi patras. Debi na e impacto e dama chauffeur di e Chevrolet a resulta herida.

Chauffeur no a regula su velocidad ni a mantene distancia y dal tras di e minivan su dilanti

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente riba E.J. "Watty" Vos blvd., mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur di un Hyundai Accent riba e caminda di Bushiri pa bay Ponton no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di un Chevrolet Minivan.

Aunke e impacto tabata fuerte afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Hoben a cay flauw na Colegio E.P.I.

Diaranson merdia a drenta informe di cu un mucha muher di 18 aña lo a cay flauw na Colegio E.P.I. na Sero Blanco, mesora a dirigi un ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance nan a atende e victima y a transporte pa hospital.

BONDIA ARUBA

Trekkingslijst van de Landsloterij

11de trekking — **4 september 2025**

TIEN TALLEN	
10	300
17	250
61	400
61	300
62	300
89	125
HONDERD TALLEN	
102	300
110	300
117	250
151	300
159	300
161	200
173	300
184	300
185	300
188	300
189	125
198	300
217	1000
261	200
272	300
289	300
317	250
341	300
361	200
389	125
393	300
417	250
430	300
439	300
461	200
469	300
474	300
489	125
517	250
526	300
530	1000
540	300
561	200
573	300
574	300
589	125
617	250
647	300
661	200
679	300
689	125
707	300
717	250
743	300
761	200
766	300
775	300
789	125
817	250
861	200
882	300
889	125
901	300
917	250
922	300
961	200
974	300
983	300
989	125
EEN DUIZEND	
1014	300
1017	250
1027	300
1040	300
1053	300
1061	400
1089	125
1117	250
1125	300
1140	300
1156	300
1161	200
1189	125
1194	300
1197	300
1203	300
1213	300
1217	500
1254	300
1261	200
1289	300
1317	250
1319	300
1337	300
1361	200
1362	300
1375	300
1389	125
1404	300
1417	250
1461	200
1489	125
1515	300
1517	250
1561	200
1589	125
1603	300
1604	300
1609	750
1617	250
1627	300
1661	200
1674	300
1689	125
1717	250
1719	300
1742	300
1761	200
1782	300
1789	125
1795	300
1817	250
1850	300
1861	200
1872	300
1879	300
1889	125
1903	300
1917	250
1918	300
1926	300
1961	200
1973	300
1975	300
1979	300
1989	125
TWEE DUIZEND	
2017	250
2061	400
2075	300
2080	300
2089	125
2104	300
2117	250
2161	200
2189	125
2217	500
2242	300
2261	200
2280	300
2289	300
2317	250
2335	300
2361	200
2371	300
2389	125
2417	250
2454	300
2461	200
2489	125
2517	250
2553	300
2556	300
2561	200
2589	125
2608	300
2612	300
2617	250
2654	300
2661	200
2668	300
2680	300
2681	300
2689	125
2717	250
2755	300
2761	200
2789	125
2794	300
2817	250
2829	300
2836	300
2849	300
2861	200
2861	300
2889	125
2900	300
2911	300
2917	250
2931	300
2948	300
2961	200
2989	125
2990	300
DRIE DUIZEND	
3011	300
3017	250
3043	300
3061	400
3089	125
3091	300
3099	300
3117	250
3140	750
3158	300
3161	200
3189	125
3217	500
3236	300
3256	300
3261	200
3283	300
3289	300
3317	250
3338	300
3339	300
3346	300
3361	200
3370	300
3379	300
3389	125
3417	250
3428	300
3429	300
3430	300
3454	300
3461	200
3484	300
3489	125
3495	300
3499	300
3509	300
3517	250
3535	300
3539	300
3547	300
3554	300
3561	200
3578	300
3587	300
3589	125
3610	300
3617	250
3641	300
3655	300
3656	300
3661	200
3689	125
3703	300
3708	300
3717	250
3751	300
3761	200
3789	125
3804	300
3817	250
3820	300
3844	300
3854	300
3861	200
3879	300
3889	125
3904	300
3917	250
3961	200
3964	300
3989	125
3997	300
VIER DUIZEND	
4008	300
4017	250
4018	300
4020	300
4056	300
4061	400
4089	125
4117	250
4117	300
4122	300
4124	300
4125	300
4161	200
4189	125
4208	300
4217	500
4222	1000
4244	300
4257	300
4261	200
4289	500
4317	250
4361	200
4389	125
4397	300
4417	250
4421	300
4440	300
4443	300
4444	300
4461	200
4467	300
4468	300
4489	125
4508	300
4517	250
4561	200
4583	300
4589	125
4602	300
4617	250
4626	300
4649	300
4661	200
4689	125
4717	250
4736	300
4761	200
4767	300
4786	300
4789	125
4801	300
4817	250
4831	300
4861	200
4889	125
4917	250
4961	200
4981	300
4989	125
4998	300
VIJF DUIZEND	
5017	250
5038	300
5061	750
5069	300
5073	300
5082	300
5089	125
5107	300
5111	300
5117	250
5161	200
5183	300
5185	300
5189	125
5195	300
5217	500
5226	300
5261	200
5289	300
5303	300
5307	300
5308	300
5317	250
5320	300
5331	300
5355	300
5358	300
5359	300
5361	200
5383	300
5384	300
5389	125
5393	300
5417	250
5427	300
5461	200
5489	125
5499	300
5508	300
5517	250
5519	300
5561	200
5572	300
5589	125
5605	300
5607	300
5617	250
5661	200
5680	300
5689	125
5698	1000
5705	300
5706	300
5717	250
5746	300
5761	200
5768	300
5789	125
5789	1000
5817	250
5861	200
5867	300
5889	125
5912	300
5917	250
5925	300
5927	300
5945	300
5961	200
5961	300
5962	300
5989	125
5990	300
ZES DUIZEND	
6017	250
6043	300
6061	400
6088	300
6089	125
6109	300
6117	250
6161	200
6185	300
6189	125
6217	500
6223	300
6225	300
6250	300
6261	200
6265	300
6268	750
6279	300
6289	300
6313	300
6314	300
6317	250
6318	300
6320	300
6324	300
6361	200
6389	125
6417	250
6445	300
6461	200
6489	125
6498	300
6517	250
6531	300
6535	300
6542	300
6544	300
6561	200
6571	300
6589	125
6589	300
6592	300
6606	300
6617	250
6631	300
6643	300
6661	200
6689	125
6717	250
6761	200
6789	125
6801	300
6808	300
6809	300
6817	250
6822	300
6861	200
6889	125
6898	300
6917	250
6947	300
6961	200
6963	300
6989	125
ZEVEN DUIZEND	
7017	250
7027	300
7031	300
7054	300
7061	400
7086	300
7089	125
7117	250
7135	300
7161	200
7189	125
7217	500
7230	300
7250	300
7257	300
7261	200
7276	300
7289	300
7317	250
7338	300
7347	300
7361	200
7375	300
7384	300
7389	125
7396	300
7417	250
7440	300
7453	300
7461	200
7470	300
7481	300
7489	125
7491	300
7517	250
7561	200
7589	125
7617	250
7629	300
7635	300
7637	300
7638	300
7661	200
7671	300
7679	300
7688	300
7689	125
7691	300
7713	300
7717	250
7717	300
7749	300
7761	200
7789	125
7806	300
7817	250
7854	300
7861	200
7876	300
7878	300
7889	125
7917	250
7941	300
7947	300
7961	200
7962	300
7989	125
ACHT DUIZEND	
8008	300
8010	300
8017	250
8029	300
8035	300
8061	400
8089	125
8117	250
8121	300
8127	300
8138	300
8149	300
8161	200
8189	125
8203	300
8217	500
8248	300
8261	200
8268	300
8289	300
8311	300
8317	250
8352	300
8361	200
8382	300
8389	125
8394	300
8417	250
8418	300
8421	300
8430	300
8461	200
8477	300
8489	125
8517	250
8561	200
8589	125
8600	750
8617	250
8642	300
8661	200
8689	125
8708	300
8717	250
8718	300
8723	300
8735	300
8743	300
8746	300
8761	200
8776	300
8789	125
8817	250
8861	200
8889	125
8895	300
8906	300
8917	250
8919	300
8955	300
8961	200
8989	125
NEGEN DUIZEND	
9008	300
9017	250
9048	300
9061	400
9076	300
9089	125
9112	300
9117	250
9158	300
9161	200
9171	300
9189	125
9217	500
9246	300
9261	200
9263	300
9278	300
9289	300
9299	300
9314	300
9317	250
9319	300
9352	300
9361	200
9387	300
9389	125
9417	250
9430	300
9461	200
9489	125
9502	300
9517	250
9524	300
9533	300
9561	200
9580	300
9585	300
9589	125
9616	300
9617	250
9628	300
9661	200
9689	125
9697	300
9717	250
9761	200
9778	300
9789	125
9798	300
9808	300
9817	250
9843	300
9861	200
9889	125
9893	300
9900	300
9917	250
9925	300
9928	300
9953	300
9961	200
9989	125
9993	300
9999	300
TIEN DUIZEND	
10014	300
10017	250
10022	300
10061	400
10076	300
10089	125
10104	300
10117	250
10122	300
10133	300
10144	300
10146	300
10161	200
10173	300
10189	125
10217	1000
10233	300
10235	300
10250	300
10261	200
10289	300
10293	300
10299	300
10302	300
10317	250
10338	300
10355	300
10361	200
10389	125
10389	300
10396	300
10417	250
10461	200
10467	300
10489	125
10517	250
10561	200
10563	300
10581	300
10584	300
10589	125
10609	300
10617	250
10617	300
10661	200
10667	300
10668	300
10675	300
10689	125
10711	300
10712	300
10717	250
10717	300
10750	300
10761	200
10789	125
10804	300
10807	300
10817	250
10861	200
10863	300
10869	300
10889	125
10891	300
10907	300
10917	250
10919	300
10926	300
10961	200
10962	750
10989	125
ELF DUIZEND	
11017	250
11023	300
11061	400
11065	300
11089	125
11117	250
11129	300
11161	200
11189	125
11207	300
11213	300
11217	500
11244	300
11261	200
11289	300
11314	300
11317	250
11319	300
11337	300
11359	300
11361	200
11371	300
11372	300
11385	300
11389	125
11399	300
11417	250
11461	200
11464	300
11485	300
11489	125
11517	250
11541	300
11561	200
11586	300
11589	125
11617	250
11636	300
11642	300
11654	300
11661	200
11666	300
11689	125
11717	250
11761	200
11782	300
11789	125
11817	250
11852	300
11860	300
11861	200
11865	300
11881	300
11889	125
11903	300
11911	300
11917	250
11932	300
11941	300
11950	300
11953	300
11961	200
11989	125
11997	1000
TWAALF DUIZEND	
12016	300
12017	250
12025	300
12033	300
12061	400
12078	300
12080	300
12089	125
12109	300
12117	250
12130	300
12131	300
12161	200
12162	300
12186	300
12189	125
12203	300
12217	500
12261	200
12272	300
12284	300
12288	300
12289	300
12317	250
12361	200
12375	300
12389	125
12390	300
12392	300
12417	250
12461	200
12462	300
12465	300
12489	125
12490	300
12506	300
12517	250
12561	200
12571	300
12587	300
12589	125
12617	250
12638	300
12661	200
12677	300
12689	125
12694	300
12705	300
12717	250
12718	300
12742	300
12759	300
12761	200
12784	300
12789	125
12810	300
12817	250
12819	300
12823	300
12828	300
12861	200
12889	125
12906	300
12917	250
12923	300
12961	200
12970	300
12972	300
12988	300
12989	125
12995	300
DERTIEN DUIZEND	
13017	250
13052	300
13055	300
13061	400
13088	300
13089	125
13117	250
13125	300
13126	300
13130	300
13161	200
13172	300
13189	125
13192	300
13204	750
13217	500
13235	300
13261	200
13289	300
13294	300
13298	300
13316	300
13317	250
13361	200
13389	125
13394	300
13411	300
13417	250
13461	200
13465	300
13468	300
13489	125
13504	300
13517	250
13550	300
13554	300
13561	200
13589	125
13592	300
13597	300
13617	250
13656	300
13661	200
13678	300
13689	125
13691	300
13692	300
13702	300
13709	300
13713	300
13717	250
13761	200
13788	300
13789	125
13817	250
13835	300
13851	300
13861	200
13864	300
13889	125
13890	300
13917	250
13961	200
13989	125
13994	300
VEERTIEN DUIZEND	
14000	300
14017	250
14034	300
14058	300
14061	400
14089	125
14092	300
14100	300
14117	250
14118	300
14161	200
14189	125
14217	500
14235	300
14248	300
14261	200
14289	500
14317	250
14324	300
14349	300
14356	300
14361	200
14377	300
14389	125
14417	250
14446	300
14461	200
14484	300
14487	300
14489	125
14500	300
14508	300
14510	300
14517	250
14521	300
14534	300
14536	300
14539	300
14561	200
14584	300
14589	125
14590	300
14597	300
14617	250
14661	200
14687	300
14689	125
14703	300
14712	300
14714	300
14717	250
14718	300
14761	200
14789	125
14813	300
14817	250
14819	300
14861	200
14886	300
14889	125
14917	250
14922	300
14954	300
14961	200
14961	300
14969	300
14989	125
14997	1000
VIJFTIEN DUIZEND	
15008	300
15017	250
15017	300
15037	300
15041	300
15058	1000
**********	
2DE PRIJS	
**********	
15060	2000
15061	100000
15062	2000
**********	
15063	750
15064	750
15065	750
15066	750
15067	750
15068	750
15069	750
15075	300
15089	125
15117	250
15127	300
15143	300
15151	300
15161	200
15163	300
15189	125
15205	300
15206	300
15217	500
15261	200
15273	300
15289	300
15300	300
15311	300
15317	250
15336	300
15361	200
15363	300
15389	125
15417	250
15426	300
15437	300
15461	200
15489	125
15499	300
15509	300
15517	250
15529	300
15561	200
15582	300
15589	125
15612	300
15617	250
15623	300
15625	300
15635	300
15653	300
15660	300
15661	200
15689	125
15696	300
15705	300
15715	300
15717	250
15761	200
15789	125
15803	300
15817	250
15832	300
15861	200
15886	300
15889	125
15895	300
15917	250
15926	300
15941	300
15961	200
15989	125
ZESTIEN DUIZEND	
16008	300
16017	250
16019	300
16021	300
16034	300
16044	300
16061	400
16081	300
16089	125
16097	300
16116	300
16117	250
16161	200
16180	300
16189	125
16216	300
16217	500
16260	300
16261	200
16289	300
16317	250
16347	300
16361	200
16364	300
16389	125
16396	300
16397	300
16416	300
16417	250
16432	300
16448	300
16461	200
16476	300
16477	300
16478	300
16481	300
16489	125
16491	300
16517	250
16561	200
16562	300
16569	300
16587	300
16589	125
16606	300
16617	250
16650	300
16661	200
16679	300
16689	125
16717	250
16747	300
16761	200
16789	125
16794	300
16817	250
16821	300
16842	300
16845	300
16850	300
16859	300
16861	200
16889	125
16917	250
16953	300
16961	200
16989	125
16992	300
16996	300
ZEVENTIEN DUIZEND	
17017	250
17054	300
17061	400
17066	300
17081	300
17089	125
17092	300
17108	300
17117	250
17150	300
17161	200
17163	300
17189	125
17197	300
17217	500
17232	300
17236	300
17261	200
17266	300
17289	300
17297	300
17302	300
17303	300
17316	300
17317	250
17341	300
17347	750
17361	200
17368	300
17374	300
17386	300
17389	125
17399	300
17417	250
17461	200
17489	125
17517	250
17523	300
17532	300
17546	300
17554	300
17561	200
17572	300
17589	125
17617	250
17620	300
17661	200
17689	125
17706	300
17717	250
17749	300
17761	200
17761	300
17786	300
17789	125
17791	300
17807	300
17817	250
17817	300
17833	300
17860	300
17861	200
17889	125
17917	250
17917	1000
17961	200
17989	125
ACHTTIEN DUIZEND	
18017	250
18024	300
18028	300
18050	300
18061	400
18089	125
18107	300
18117	250
18133	300
18148	300
18161	200
18189	125
18198	300
18202	300
18206	300
18208	300
18212	300
18217	500
18258	300
18261	200
18262	300
18263	300
18278	300
18281	300
18289	300
18306	300
18317	250
18361	200
18389	125
18401	300
18417	250
18437	300
18444	300
18456	300
18461	200
18487	300
18489	125
18516	300
18517	250
18537	300
18561	200
18562	300
18570	300
18581	300
18589	125
18609	300
18617	250
18661	200
18689	125
18713	300
18717	250
18720	300
18726	300
18761	200
18789	125
18789	300
18816	300
18817	250
18829	300
18861	200
18889	125
18917	250
18961	200
18963	300
18989	125
18996	300
NEGENTIEN DUIZEND	
19017	250
19032	300
19038	300
19061	400
19073	300
19080	300
19083	300
19089	125
19117	250
19121	300
19154	300
19161	200
19176	300
19188	300
19189	125
19217	500
19254	300
19261	200
19289	300
19317	250
19333	300
19361	200
19378	300
19379	300
19380	300
19388	300
19389	125
19417	250
19424	300
19432	300
19460	300
19461	200
19469	300
19489	125
19505	300
19517	250
19549	300
19554	300
19561	200
19563	300
19579	300
19589	125
19596	300
19609	300
19617	250
19661	200
19668	300
19671	300
19689	125
19700	300
19704	300
19717	250
19727	300
19761	200
19764	300
19769	300
19789	125
19817	250
19860	300
19861	200
19862	300
19877	300
19889	125
19897	300
19902	300
19917	250
19926	300
19934	300
19961	200
19989	125
TWINTIG DUIZEND	
20017	250
20038	300
20055	300
20061	400
20089	125
20117	250
20122	300
20161	200
20189	125
20217	1000
20261	200
20288	300
20289	300
20317	250
20325	300
20361	200
20387	300
20389	125
20417	250
20418	300
20437	300
20440	300
20447	300
20461	200
20462	300
20489	125
20496	300
20508	300
20517	250
20549	300
20552	300
20561	200
20561	300
20579	300
20580	300
20589	125
20604	300
20617	250
20660	300
20661	200
20689	125
20693	300
20717	250
20724	300
20747	300
20748	300
20761	200
20772	300
20786	300
20789	125
20817	250
20861	200
20865	300
20889	125
20903	300
20917	250
20921	300
20931	300
20961	200
20989	125
20995	300
EEN EN TWINTIG DUIZEND	
21008	300
21017	250
21039	300
21061	400
21089	125
21097	300
21114	300
21117	250
21161	200
21180	300
21189	125
21217	500
21240	300
21241	300
21261	200
21272	300
21275	300
21289	300
21317	250
21361	200
21389	125
21393	300
21417	250
21431	300
21461	200
21470	300
21473	300
21489	125
21517	250
21546	300
21553	300
21561	200
21589	125
21617	250
21620	300
21635	300
21636	300
21661	200
21689	125
21717	250
21738	300
21761	200
21764	300
21770	300
21789	125
21793	300
21801	300
21817	250
21832	300
21843	300
21861	200
21889	125
21917	250
21952	300
21958	300
21961	200
21962	300
21989	125
TWEE EN TWINTIG DUIZEND	
22016	300
22017	250
22052	300
22061	400
22086	300
22088	300
22089	125
22089	1000
22106	300
22113	300
22117	250
22141	300
22161	200
22173	300
22188	300
22189	125
22200	300
22214	300
22217	500
22219	300
22220	300
22242	300
22250	300
22261	200
22262	300
22265	300
22289	300
22317	250
22361	200
22389	125
22391	300
22394	300
22417	250
22445	300
22461	200
22489	125
22501	300
22517	250
22561	200
22565	300
22578	300
22589	125
22617	250
22635	300
22637	300
22661	200
22689	125
22704	300
22717	250
22732	300
22761	200
22789	125
22793	300
22798	300
22808	300
22817	250
22861	200
22861	300
22889	125
22914	300
22917	250
22941	300
22947	300
22961	200
22979	300
22989	125
DRIE EN TWINTIG DUIZEND	
23002	300
23017	250
23030	300
23041	300
23061	400
23063	300
23088	300
23089	125
23117	250
23129	300
23141	300
23161	200
23170	300
23189	125
23199	300
23217	500
23246	300
23261	200
23289	300
23306	300
23317	250
23341	300
23361	200
23372	300
23389	125
23397	300
23407	300
23417	250
23420	300
23423	300
23436	300
23461	200
23479	300
23480	300
23489	125
23496	300
23504	300
23517	250
23561	200
23564	300
23578	300
23589	125
23593	300
23617	250
23643	300
23654	300
23661	200
23689	125
23691	300
23715	300
23717	250
23730	300
23736	300
23745	300
23751	300
23752	300
23761	200
23770	300
23789	125
23806	300
23816	300
23817	250
23861	200
23863	300
23876	300
23889	125
23895	300
23906	300
23917	250
23961	200
23989	125
23994	300
VIER EN TWINTIG DUIZEND	
24017	250
24061	400
24089	125
24099	300
24101	300
24117	250
24127	300
24129	300
24146	300
24161	200
24172	300
24189	125
24217	500
24244	300
24261	200
24289	500
24303	300
24317	250
24323	300
24361	200
24389	125
24389	300
24403	300
24410	300
24417	250
24432	300
24459	300
24461	200
24461	300
24470	300
24489	125
24496	300
24517	250
24561	200
24563	300
24564	300
24576	300
24589	125
24617	250
24642	300
24661	200
24689	125
24694	300
24717	250
24754	300
24761	200
24765	300
24768	300
24770	300
24778	300
24785	300
24789	125
24798	300
24817	250
24828	300
24835	300
24852	300
24861	200
24886	300
24888	300
24889	125
24917	250
24947	300
24959	300
24961	200
24989	125
VIJF EN TWINTIG DUIZEND	
25002	300
25006	1000
25017	250
25061	750
25063	300
25089	125
25098	300
25117	250
25141	300
25161	200
25184	300
25189	125
25213	300
25217	500
25246	300
25261	200
25289	300
25300	300
25306	300
25317	250
25338	300
25361	200
25367	300
25384	300
25389	125
25406	300
25417	250
25445	300
25447	300
25461	200
25472	300
25488	300
25489	125
25507	300
25509	300
25513	300
25517	250
25544	300
25552	300
25561	200
25561	300
25585	300
25589	125
25617	250
25621	300
25661	200
25688	300
25689	125
25703	300
25717	250
25736	300
25761	200
25771	300
25789	125
25809	300
25817	250
25827	300
25829	300
25861	200
25889	125
25894	300
25917	250
25924	300
25937	300
25947	300
25961	200
25979	300
25989	125
ZES EN TWINTIG DUIZEND	
26017	250
26026	300
26049	300
26061	400
26081	300
26089	125
26091	300
26093	300
26095	300
26098	300
26117	250
26161	200
26185	300
26189	125
26199	300
26217	500
26249	300
26250	300
26261	200
26279	300
26289	300
26317	250
26317	300
26351	300
26361	200
26369	300
26383	300
26385	300
26389	125
26398	300
26415	300
26417	250
26423	300
26429	300
26436	300
26447	300
26461	200
26461	300
26479	300
26489	125
26517	250
26533	300
26561	200
26582	300
26589	125
26617	250
26618	300
26661	200
26689	125
26717	250
26761	200
26781	300
26789	125
26817	250
26817	300
26837	300
26846	300
26861	200
26889	125
26906	300
26913	300
26917	250
26961	200
26973	300
26989	125
ZEVEN EN TWINTIG DUIZEND	
27017	250
27038	300
27040	300
27061	400
27089	125
27116	300
27117	250
27117	300
27138	300
27142	300
27161	200
27182	300
27189	125
27207	300
27217	500
27221	300
27235	300
27237	300
27261	200
27289	300
27303	300
27317	250
27361	200
27374	300
27375	300
27380	300
27389	125
27417	250
27424	300
27450	300
27461	200
27487	300
27489	125
27493	300
27499	300
27517	250
27529	300
27561	200
27562	300
27563	300
27589	125
27590	300
27593	300
27601	300
27604	300
27607	300
27609	300
27610	300
27617	250
27617	300
27650	300
27661	200
27688	300
27689	125
27717	250
27761	200
27772	300
27779	300
27788	300
27789	125
27802	300
27817	250
27817	300
27861	200
27862	300
27888	300
27889	125
27897	300
27917	250
27929	300
27942	300
27943	300
27961	200
27989	125
ACHT EN TWINTIG DUIZEND	
28000	300
28011	300
28012	750
28017	250
28057	300
28061	400
28063	300
28071	300
28085	300
28087	300
28089	125
28094	300
28117	250
28161	200
28167	300
28188	300
28189	125
28207	300
28212	300
28217	500
28231	300
28253	300
28254	300
28261	200
28289	300
28307	300
28317	250
28322	300
28361	200
28389	125
28400	300
28417	250
28424	300
28426	300
28433	300
28461	200
28470	300
28489	125
28517	250
28520	300
28561	200
28566	300
28570	300
28589	125
28609	300
28617	250
28636	300
28661	200
28661	300
28673	300
28682	300
28689	125
28717	250
28720	300
28761	200
28761	300
28774	300
28775	300
28789	125
28796	300
28815	300
28817	250
28822	300
28830	300
28844	300
28861	200
28889	125
28892	300
28917	250
28926	300
28935	300
28961	200
28989	125
28994	300
NEGEN EN TWINTIG DUIZEND	
29017	250
29025	300
29057	300
29061	400
29075	300
29089	125
29092	300
29117	250
29161	200
29162	300
29173	300
29177	300
29189	125
29201	300
29217	500
29261	200
29289	300
29298	300
29300	300
29315	300
29317	250
29348	300
29354	300
29361	200
29366	300
29389	125
29417	250
29461	200
29480	300
29482	300
29489	125
29501	300
29517	250
29533	300
29561	200
29562	300
29589	125
29589	300
29600	300
29617	250
29629	300
29636	300
29637	300
29642	300
29658	300
29659	300
29661	200
29668	300
29687	300
29689	125
29717	250
29732	300
29745	300
29761	200
29770	300
29780	300
29785	300
29789	125
29817	250
29855	300
29861	200
29866	300
29889	125
29892	750
29917	250
29920	300
29930	300
29941	300
29961	200
29964	300
29989	125
DERTIG DUIZEND	
30017	250
30028	300
30041	300
30043	300
30059	300
30061	400
30064	300
30069	300
30089	125
30117	250
30161	200
30189	125
30193	300
30210	1000
30211	1000
30212	1000
30213	1000
30214	1000
30215	1000
**********	
1STE PRIJS	
**********	
30216	3750
30217	500000
30218	3750
**********	
30219	1000
30249	300
30253	300
30261	200
30269	300
30289	300
30299	300
30306	300
30317	250
30322	300
30324	300
30361	200
30389	125
30396	300
30403	300
30417	250
30461	200
30475	300
30486	300
30489	125
30517	250
30561	200
30589	125
30617	250
30639	300
30661	200
30682	300
30689	125
30704	300
30717	250
30755	300
30761	200
30786	300
30789	125
30789	300
30797	300
30802	300
30817	250
30831	300
30840	300
30861	200
30889	125
30902	300
30917	250
30961	200
30975	300
30982	300
30989	125
EEN EN DERTIG DUIZEND	
31010	300
31011	300
31017	250
31023	300
31036	300
31061	400
31089	125
31117	250
31124	300
31128	300
31138	300
31161	200
31189	125
31217	500
31244	300
31257	300
31261	200
31270	300
31271	300
31282	300
31289	300
31310	300
31317	250
31341	300
31348	300
31353	300
31361	200
31389	125
31417	250
31460	300
31461	200
31479	300
31489	125
31493	300
31517	250
31526	300
31541	300
31550	300
31561	200
31562	300
31589	125
31617	250
31617	300
31661	200
31685	300
31689	125
31697	300
31717	250
31730	300
31744	300
31752	300
31753	300
31761	200
31789	125
31806	300
31812	300
31817	250
31840	300
31861	200
31887	300
31889	125
31894	300
31908	300
31911	300
31917	250
31961	200
31969	300
31987	300
31989	125
TWEE EN DERTIG DUIZEND	
32014	300
32017	250
32020	300
32044	300
32061	400
32089	125
32102	300
32117	250
32126	300
32161	200
32189	125
32217	500
32223	300
32228	300
32236	300
32261	200
32279	300
32281	300
32289	300
32317	250
32331	300
32345	300
32350	300
32361	200
32378	300
32389	125
32417	250
32422	300
32425	300
32441	300
32461	200
32489	125
32517	250
32540	300
32560	300
32561	200
32569	300
32581	300
32589	125
32617	250
32626	300
32660	300
32661	200
32662	300
32666	300
32674	300
32689	125
32717	250
32739	300
32761	200
32789	125
32817	250
32818	300
32825	300
32826	300
32861	200
32863	300
32888	300
32889	125
32906	300
32917	250
32942	300
32955	300
32961	200
32989	125
DRIE EN DERTIG DUIZEND	
33017	250
33024	300
33026	300
33059	300
33061	400
33073	300
33087	300
33089	125
33117	250
33133	300
33144	300
33154	300
33161	200
33166	300
33189	125
33217	500
33244	300
33261	200
33287	300
33289	300
33317	250
33332	300
33361	200
33367	300
33389	125
33391	300
33398	300
33400	300
33402	300
33417	250
33422	300
33431	300
33452	300
33459	300
33461	200
33471	300
33479	300
33480	300
33489	125
33517	250
33561	200
33589	125
33605	300
33617	250
33629	300
33637	300
33661	200
33689	125
33717	250
33738	300
33745	300
33761	200
33769	300
33789	125
33817	250
33833	300
33848	300
33856	300
33861	200
33875	300
33889	125
33906	300
33913	300
33917	250
33954	300
33961	200
33989	125
33997	300
VIER EN DERTIG DUIZEND	
34017	250
34019	300
34045	300
34047	300
34061	400
34089	125
34104	300
34117	250
34138	300
34146	300
34161	200
34186	300
34189	125
34217	500
34261	200
34277	300
34280	500
34281	500
34282	500
34283	500
34284	500
34285	500
34286	500
34287	500
**********	
3DE PRIJS	
**********	
34288	1250
34289	50000
34290	1250
**********	
34317	250
34336	300
34361	200
34384	300
34389	125
34417	250
34438	300
34441	300
34442	300
34461	200
34477	300
34489	125
34506	300
34517	250
34525	300
34548	300
34551	300
34558	300
34561	200
34566	300
34589	125
34617	250
34635	300
34661	200
34672	300
34689	125
34699	300
34717	250
34730	300
34731	300
34760	300
34761	200
34789	125
34794	300
34813	300
34817	250
34861	200
34876	750
34889	125
34917	250
34961	200
34985	300
34987	300
34989	125
34993	300

11de trekking op 4 september 2025
Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door A. Maduro namens de Directeur van de Gaming Control Board, de getuigen en de directeur van de Landsloterij.

drs. A.P.V Guillermo

Getuigen:
C. Bregita
K. Kwidama

www.landsloterij.org

LANDSLOTERIJ AT'ABO SA!

1ste Prijs	
30216	3,750
30217	**500,000**
30218	3,750

2de Prijs	
15060	2,000
15061	**100,000**
15062	2,000

3de Prijs	
34288	1,250
34289	**50,000**
34290	1,250

Alle prijzen zijn in Caribische guldens.

UREN VAN UITBETALING:
CURAÇAO : 8.00 - 15.00 (maandag t/m vrijdag)
Tel: 462-4088

ARUBA
Oranjestad : 8.00 - 12.00 en 13.30 - 16.30
Tel: (002975) 824784
San Nicolas : 8.30 - 16.00 (maandag t/m vrijdag)
Tel: (002975) 845200

BONAIRE : Maandag tot en met vrijdag
8 tot 11 uur voormiddag
1 tot 3 uur namiddag
Tel: (0717) 7047

ST. MAARTEN: 7.15 - 12.30
Tel: 0017215424536

SABA: s.v.p. bellen
Tel. 0017215228528

ST. EUSTATIUS : 0318-3368, 0318-3088, 0318-4051

LANDSLOTERIJ AT'ABO SA!

Tayer pa docente

Biblioteca ta invita maestronan pa participa na e tayer den cuadro di Festival di Buki pa Mucha. Un tayer cu ta prepara docentenan con pa introduci e tema di e aña aki y cua bukinan pa cochi pa lesa den klas y tambe con ta lesa hunto den klas. Tema di e Festival di Buki pa Mucha 2025 ta 'Aventura na granel!'.

E aña aki atrobe IPA ta colaborando cu biblioteca den e tayer. Docente y facilitador Gino Vrolijk lo presenta: 'Di recuerdo pa aventuranan den klas'. Tin biaha e recurso di mas grandi pa siña muchanan, ya ta den bo mes caba... bin y descubri esaki. Un tayer cu ta empodera maestronan pa inspira muchanan pa lesa, celebra buki y scucha storia.
Docente di drama, Daylan Krozendijk ta presenta: 'Aventura den tur skina'. Uzando drama y pensamento critico pa transforma recuerdo personal den aventura inolvidabel den klas.
Valerie Figaroa, coordinadora di Festival di buki pa Mucha y hefe di Departamento di Mediateca Escolar, ta mustra diferente bukinan cu ta trata e tema y cu ta obtenibel na biblioteca y tambe e ta duna tips pa den klas.
Festival di Buki pa Mucha ta tuma lugar den siman di dia 3 pa dia 7 di november. Autornan y ilustrador di buki pa mucha ta bishita e scolnan cu ta participa. Pa esaki scolnan ta haya formulario di participacion via mail.

Tayernan pa docente ta tuma lugar dia 29 y dia 30 di september na biblioteca na Playa y dia 1 di october na biblioteca San Nicolas. Por registra via kbfaruba@gmail.com.

Resultado Sorteo
September 05

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
3644	5148	5480	9277
8789	0556	SUPER5	3740
5105	5808	-	4682

MERDIA

Cat4chi Sorteo # 4733	
	7130
	4568
	4049
Multi-X	3x
Big 4 Sorteo # 4733	7721
Multi-X	3x
1Off Sorteo # 2789	8350
Zodiac Sorteo # 4733	8587 Libra
Lucky 3 Sorteo # 1607	040
Multi-X	x2

ANOCHI

Cat4chi Sorteo # 8641	
	5358
	5224
	0874
Multi-X	X5
Big 4 Sorteo # 7685	5938
Multi-X	X2
1Off Sorteo # 2390	1799
Zodiac Sorteo # 6444	3088 Piscis
Lucky 3 Sorteo # 1374	064
Multi-X	X2

Lotto 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	575.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

Lotto di Dia: 02-12-21-22-26

Sorteo # 6939		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	60.000,-
12	x Match 4	
237	x Afl 8,00	

Mini Mega: 05-18-22-23

Sorteo # 1799		Mega Ball 01
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
3	x match 4	1.125.000,-
21	x Afl. 500,00	
272	x Afl 50.00	
321	x Afl.15,00	

Mini Mega Mega Plus **Afl. 1.725.000,-**

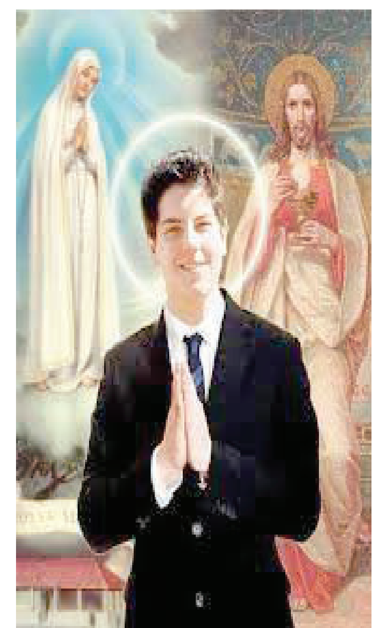
Wega di Number Korsou
Sorteo #

Union Carismatico Hubenil Aruba ta honra e hoben Carlo Acutis

Beato Carlo Acutis a nace 3 di mei di 1991 na Londres, Inglatera, caminda su mayornan, Andrea Acutis y Antonia Salzano, tabata traha. Algun luna despues e famia a muda pa Milan, Italia.

Ora Carlo tabata den flor di su hubentud, nan a diagnostik'e cu leukemia y el a dicidi di ofrece tur su sufrimento na "Señor, Papa y Iglesia".

El a fayece 12 di october di 2006, dia di Birgen di Pilar. Riba su peticion nan a der'e na Asis, door di e gran amor cu e tabata tin pa San Francisco di Asis.

Cu esaki, Union Carismatico Hubenil Aruba (UCHA) ta participa, cu durante e Retiro Bida den Spirito Hubenil, esta diadomingo dia 7 di september lo tin un santa misa dedica na Carlo Acutis, ya cu ta dia cu e lo ser canonisa. E santa misa ta 8'or di mainta (8 am) y ta ser presidi pa Pastoor Jairo di parokia di Sta. Cruz. Pronto Beato Carlo Acutis, patrono di e hobennan lo ta San Carlo Acutis, e prome santo di milenio!

Union Carismatico Hubenil Aruba ta invita tur hoben y pueblo di Aruba en general, pa asisti na e santa eucarestia aki, cu lo tuma luga diadomingo pa 8'or di mainta na Misa Inmaculada Concepcion. Bo(so) presencia ta altamente aprecia!

BONDIA ARUBA

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	**San Nicolas**
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
del Pueblo :	Seroe Preto:
Tel. 582 1253	Tel. 584 4833
EMERGENCIA	911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Un persona di 102 aña ta bira e persona di edad mas halto cu a yega di subi Mount Fuji

(AP) - Kokichi Akuzawa casi a rindi durante su aventura pa bira e persona di edad mas halto cu a yega di subi Mount Fuji cu 102 aña, un logro reconoci pa Guiness World Records despues cu el a yega e punta den comienso di augustus.

"Mi tabatin hopi gana di rindi mita caminda," Akuzawa a conta The Associated Press den un entrevista recien. "Yega e final tabata dificil, pero mi amigonan a encurasha'mi y tur cos a bay bon. Mi a logra pa motibo cu asina hopi hende a duna'mi sosten."

Akuzawa a yega e final cu su yiu di 70 aña Motoe, su nieta, su casa y su 4 amigonan for di un club di subi montaña local.

E grupo a campa pa 2 anochi riba e ruta prome cu nan subida dai 5 di augustus na e punto mas halto di Hapon su montaña mas halto, cual tin un punto halto di 3.776 meeter/

"Mi ta impresiona cu mi a subi asina bon," el a bisa, comunicando cu e ayudo di su yiu di 75 aña Yukiko, ken ta ripiti e preguntanan den orea di su tata pa motibo cu e tin dificultad pa tende. Akuzawa a agrega cu e no ta subestima ningun montaña na su edad. "E ta miho pa bo hacie mientras cu bo por."

E trip aki no tabata Akuzawa su prome kiebro di record na Mount Fuji. E tabatin 96 aña e prome biaha cu el a bira e persona di edad mas halto cu a yega di subi e pais su montaña mas famoso. Den 6 desde e tempo aki, el a logra bataya contra problema di curason y herida di un caida.

Akuzawa a pasa 3 luna den training prome cu el a cuminsa e subida na Fuji, lantando 5or di mainta pa caminatanan di ora largo y subiendo alrededor di 1 montaña pa siman, mas tanto cerca di Nagano Prefecture.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubia cu un awasero breve
Den marduga y mañan: parcialmente te brevemente hopi nubia cu algun awasero breve

Temperatura maximo 34 grado Celsius
Temperatura minimo 28 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 35 pa 40 grado Celsius
Uv index: 12

Bahada di solo : 6:47pm
Subida di solo : 6:29am

Biento:
Modera for di direccionnan generalmente oost; forsa 3 te 4 (12 te 30km/ora, 7 te 16 nudo).
Durante di dia basta fuerte te posiblemente
Fuerte den rafaga; forsa 5 te 6 (31 te 50km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo:
Un ola tropical ta moviendo den parti oost di Caribe bay west, cu mayoria di weer noord di region local. Sinembargo, e sistema aki lo trece poco humedad cu por laga algun awasero breve y local desaroya durante e periodo di pronostico aki.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan protege di costa: keto, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil te modera, rond di 2 te 3 pia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Drenta su portanan cu gradicimento,
drenta su tempel cu cantica di alabansa,
glorific'e, bendiciona su Nomber.
Salmo 100:4

Nos ta anuncia fayecimento di

Emiliano Dirksen

Mihor conoci como:" Papito, Emi of Mo Emi"
***12-11-1941 - †29-08-2025**

Na nomber di su:
Yiunan:
Renald y Amalia "Mary" Dirksen-Bedoya
Randy Dirksen y Clarisa Gonzalez

Rumannan:
Escolastico "Tico" Dirksen
Sixto "Chicho" Dirksen
Gisela Dirksen y Milo Werleman

Manera yiu:
Esmeralda Jacopucci y famia
Xiomara Jacopucci y famia
Mariana Rojas y famia
Luis Alvarez y famia

Manera nieta(o):
Carlos Corrales y famia
Diego Corrales y famia
Carolina Dirksen y yiu

Manera bisanieta:
Sara Corrales
Tialiana Corrales
Tamara Dirksen

Subrino(a)nan:
Rolando Dirksen
Evelina y Egbert Brete-Dirksen y yiu
Johnny Dirksen y Carol Dijkhoff y yiunan
Raul y Janine Dirksen-Maduro y yiunan
Raymond y Alexsandra Dirksen y yiunan
Jane y Roberto Geerman-Dirksen y yiunan
Leonardo Kelly y yiu

Sobre Sobrino(a)nan:
Eduard y Wency Brete y yiu
Ederick y Brillete Brete y yiunan
Egbert y Jetzelee Werleman y yiu
John y Sharlin Dirksen-Koolman
Jeanlyne y Jaimilyne Dirksen
Mayron Dirksen na Hulanda
Rose Anne Dirksen y yiunan na Hulanda
Jessica Dirksen y yiu
Daniel Geerman na Hulanda
Susan Geerman y Norwin Werleman y yiunan
Stephany Geerman y Angelo Webb y yiunan
Denilson Geerman
Devyne Geerman

Comer: Irena Willems-Wernet y yiunan

Primo(a)nan, comer y compernan, ihanan, amigo(a) nan, bisiña y conocirnan y demas famia.
Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algun miembro di famia.
Pa condolencia na Papilon 115 for di 7or pa 9or pm
Acto di entiero ta tuma lugar diasabra 06 di September 2025 na Royal Funeral Home di 2or pa 4or y despues lo sali bai pa santana catolico na Santa Cruz.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Isaías 40:31

Pero esnan cu confia den Señor ta hanja forsa nobo, nan lo bula halto manera aguila. Nan ta core sin cansa, nan ta cana sin perde rosea.

Cu inmenso tristeza na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di nos Mama, Wela, Ruman stima:

Dora Hilda Ordoñez Lopez

***24-01-1955 - †01-09-2025**

Mayornan:
†Orel Ordoñez Mayorca
†Ana Lopez Gonzalez

Yuinan:
Christian Garcia Ordoñez y Sugey Tapias
Marcos y Heather Garcia Ordoñez-New
Jorge "Omar" Garcia Ordoñez y Tiganni Gomez

Nieta y Nietonan
Sophia, Amelia y Milano

Rumannan:
†Andres Ordoñez Cortez
†Guillermo Ordoñez Cortez
Nelly Ordoñez Cortez
Cesar Ordoñez Lopez
Sonia Ordoñez Lopez
Olga Ordoñez Lopez
Luis Ordoñez Lopez

Tanta y Omonan:
Luzmila Lopez Gonzales
Morayma Lopez Garrido
Berta Luz Lopez Garrido
Jorge Lopez Garrido
Manuel Alberto Cuenca Eufracio
Cesar Panta Gastulo

Sobrina y Sobrinonan:
Yulissa, Cristina, Diego, Freddy, Luis Carlos, Sebastian, Rosa Maria, Richi, Luigi, Hernan, †Guillermo.

Primanan y demas famia na Peru:
Morayma Duli, Gladys, Aydee, Miriam, Rosario, Nelly, Jenny, Sadith, Maria, Gabriela, Ruth, Lidia, Rocío, Giovanna, Elena, Raquel, Dulaina, Vanessa, Martha, Magda, Luz.

Famia:
Garcia, Ordoñez, Lopez, New, Tapias, Gomez, Cortez, Mallorca, Gonzales, Garrido, Cuenca Eufracio, Panta Gastulo, Vega, Palacin, Nalez, Ñaupari, Fabian, Ramirez, Cuenca, Panta, Travesaño, Villamizar, Laveist, Vries, Tromp.

Ta invita pa acto di condolencia y despedida cual lo tuma lugar na Royal Funeral Home diasabra 6 di september 2025 di 9or pa 11or di mainta.
Cremacion lo tuma lugar despues den seno familiar.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida di menciona cualkier miembro di famia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Señor ta mi wardador, mi no tin falta di nada. Den cunucu di yerba berde E ta pone mi sosega. E ta hiba mi na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa.

Cu inmenso tristeza na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimiento di:

Emelina Laclé-Willems,

Cariñosamente yamá "Emma"
30-10-1940 - † 01-09-2025

Esposo: † Alejandro Theodoro Laclé

Na nomber di su:
Yiunan:
† Gordon Laclé
Madeline Laclé
Amedee Eveq Laclé y Harold Wever

Nietonan y nietanan:
Madelaina Bikker y Alejandro Kwidama
† Dylan Bikker
Edvin Alexander Irausquin y Rayna Jong
Amelië Irausquin y Henry Sierra

Bisanietanan:
Merliah Rosina y Arabella Kwidama

Rumannan:
Shonpe Willems y Bernadette y famia
† Francisca Willems y Julio Solognier
† Carlos Willems y Mildred y famia
Andres Willems y Mena y famia
Lucho Willems y Rebecca y famia
Mario Willems y Altagracia y famia
Denny Willems y Paulino Kock y famia
Carol Willems y Eduardo Ras y famia
Roberto Willems y Marie y famia
Dolfi Willems y Helen y famia
Olinda Perez y Mayra Tromp y famia

Ihanan:
Richard van den Berg
Emily Perret Gentil-Ras
Arlene Kruse

Tur subrina y sobrina

Famia ta duna un danki profundo na tur dokter: Dokter di cas Dr. Weenk, Dr. Wieringa, internista Dr. Smid, Geriatriche HOH Anoeska
Su ayudante nan: Noemi Bravo, Diana Guerrero, Adriana Almarza, Faith Bolton.

Demas famia: Laclé, Willems, Bikker, Kock, Irausquin, Wever, Ras, Perez, Roos, Lampe, Yearwood.
Na su grupo di adulto mayor: Flor di Aloë

Tur (ex) bisiña y conocirnan.

Ta invita pa e **acto di entiero** cu lo tuma lugar na Aurora Funeral Home, dialuna 8 di September 2025 di 9:00 pa 11:00 am, despues lo sali pa santana catolico na Paradera.

Despues di entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

BONDIA ARUBA

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Dios tin bo den su custodia, nos tin bo den nos curazon"

Cu profundo dolor pero tambe cu fe den Dios, nos ta participa fayesimento di

Franklin Antonio Werleman

Mihor conoci como "FRENK"
⋆ 13 Juni 1958 - † 2 September 2025

Na nomber di su:
Mayornan:
†Maria y †Tony Werleman

Rumannan:
Marina, †Jerry Franken y famia
†Juan, Danny Werleman y famia
†Meta, †Chan Henriquez y famia
Sita, Chemmy Dubero y famia
Mena, †Coby Rasmijn y famia
†Roly Werleman
Dina, Tom Croes y famia,
Sylvester (Buchi), Nevia Werleman y famia
Hellen, Roland Angela y famia
Rustico (Tico) Werleman y famia
Enrika, Jossy de Cuba y famia
Ricardo (Cadochi), Erika Werleman y famia

Manera su yui: Ryan de Mei y famia

Sobrina stima: Irena Croes y famia

Omo y tanta:
Vdo. Lucas Geerman y famia
Vda. Jacentha Geerman y famia

Su sobrino/sobrinanan, sobre sobrino y sobrina nan, primo y prima nan, iha, comer y compernan y demas famia, su amigonan di Buchi's Place, bikers clubs, amigonan di Dodge Boys, The Boss Racing, ex miembronan di Trappers Club

Ta invita pa **acto di entiero** cual ta tuma lugar diamars 9 di september 2025.
Nos defunto stima Frenk lo ta reposa for di 12or pa 3or pm na Pray Funeral Home na San Nicolas, despues nos lo hibe pa e sosega na santana catolico na Savaneta.

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida un of mas famia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Wij danken de Heer voor al de jaren die Hij hem geschonken heeft.

"Zoals de hemelen hoger zijn dan de aarde,
Zo zijn mijn wegen hoger dan uw wegen
En mijn gedachten dan uw gedachten."
Jesaja 55:9

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van onze geliefde echtgenoot, vader, broer, grootvader, oom, schoonvader en vriend.

Iwan Richenel Herts,

mihor conoci como (HONEY)
Your Favorite Taxi Driver 379
Geboren bij zonsopgang op 26 juli 1955 Heengegaan bij zonsondergang op 3 september 2025

Echtgenote: Carlota Olimpia Herts- Cornes

Namens hem:
Zijn kinderen:
Iwan Jr. Herts & Roxainne Clement
Etleen Tromp-Herts & Gregory Tromp

Kleinkind: Kimora-Lee Zoe Gibbes
Als dochters: Shakyra Vrutaal en L-Shäyna

Moeder: † Johanna Herts- Hooghart Leissius
Vader: † Henri Herts-Doelwijt

Schoonmoeder: Isidora Goeloe
Schoonvader: Frans Cornes

Broers en Zussen:
Louise en Ramon Todd-Herts en familie
†Andre Herts en familie
Yvonne Herts en familie
Olga Herts
Wilma Herts en familie
Franklin Herts en familie
Maria Herts en familie
Gerdientje en Chris Woods-Herts en familie
Hetty Herts

Schoonzussen en schoonbroers:
Irena y yiu Mario Cornes
Rudolf y sofia Maduro-Cornes en kinderen
Sra.Vda Judith Odor-Cornes
Sra.Vda Glenda Nahar-cornes en kinderen
Carla Cornes en kinderen
Karel Cornes
Harold y Carmen Arias-Cornes
Jimmy y Susan Quant-Cornes
Jenny y Juan Pablo Gross-Cornes en kinderen
†Shirley Cornes en kinderen

Goede kennis: Maria Orman en echtgenoot

Neven en nichten: Henry en familie, Irlanda Vrutaal en familie, Omar Todd en familie, †Morena Vrutaal, Andrea Herts, Irlon en Jaileen Vrutaal en familie, Lymara en Hesdy Boldewijn-Vrutaal en familie, Sharlane Woodley en familie, Zuri Todd en familie, Joemar en Zafyra Woodley en Familie, Vanessa Herts en kinderen, †Imro Herts en Tjohlensey en kinderen, Joel Woods, Franklin (Shakoy) Herts, †Gerson Vrutaal.

Amigo nan di cas cu ta hopi pa menshona, pero su ChatGroup di G's Men y tur su otro amigo nan di cas cu ta HOPI pa menshona.

Familieleden: Herts, Cornes, Doelwijt, Telting, Helder, Hooghart, Engel, Blackman, Smit, Todd, Vrutaal, Boldewijn, Woods, Woodley, Gumbs, Leissius, Oedit, Wellington-Blackman, Mike Nicolina- Hooghart en echtgenoot, Cyril/August Lou, Starke, Clement, Gibbes, Wongsokromo.

Buren: Comenencia, Tromp, Goedhoop, Dania, Sneek, Quandus, Tevreden, Park, Steenen, Rafael, Becker, Bosnie, Bouwer,Urica Krozendijk en overige buren en kennisen.

Wij nodigen familieleden en bekenden uit om aanwezig te zijn bij de **uitvaartplechtigheid**, die zal plaatsvinden op zaterdag 6 september 2025 van 14:00 tot 16:00 uur bij Aurora Funeral Home & Crematorium.
Aansluitend zal onze geliefde overledene Honey worden begeleid naar zijn laatste rustplaats op begraafplaats van de overheid te Oranjestad.
Wij bieden onze verontschuldigingen aan indien wij in onze verdrietige omstandigheden iemand uit de familie of kennissenkring over het hoofd hebben gezien.
Wij betreuren dat wij na de uitvaart geen condoleancebezoek aan huis zullen ontvangen

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di:

Renee Joëll Paesch

Cariñosamente yama " Momo Rene of Hustle"
⋆30-11-1990 - †23-08-2025

Mayornan:
†Pablo Paesch
†Lauriana Dania

Na nomber di su:
Yiunan cu e la stima:
Jorden Paesch y Melody Paesch

Rumannan:
Silvana Merselina y Ruperto Jacobs
Michel y Angelique Paesch Dijkhoff
Sobrina y sobrinonan cu e la stima:
Mi-Angela Paesch & Michelangelo Paesch
Clayton Jacobs & Justin Jacobs
Tanta y Omonan na aruba y Hulanda
Prima y primonan na Aruba y Hulanda
Amiga y Amigonan na Aruba y Hulanda mucho hopi pa menciona

Su Coleganan di Super Do-it Center Shaba

Madrina: Leonora (Noy) Croes-Dania
Padrino: Herman (Boei) Paesch

Demas Famia: Paesch, Dania, Merselina, Jacobs, Dijkhoff, Geerman, Vrolijk, Vasquez, Dirksz, Goijla, Werleman, Ras, Croes, Dake

Ta invita pa **acto di despedida** cu lo tuma lugar Diasabra 6 september na Aurora di 9or pa cu 11or di mainta
Condolencia lo tuma lugar Diabierna 5 september na Aurora di 7or pa 9or di anochi

Nos desculpa si den nos tristesa nos por a lubida miembro di famia

Israel ta ataca edificio halto y ta menasa cu mas golpi den ofensiva na Gaza

(AP) — Israel a ataca un edificio halto na Gaza City diabierna despues di un advertencia di evacuacion, manera e militar a intensifica operacionnan dirigi pa tuma control di e ciudad afligi door di hamber cu tin alrededor di 1 miyon palestino. Atake na otro luga den Gaza City a mata por lo menos 27 persona, oficial di salud a bisa.

E militar a acusa militante di Hamas di usa edificionan halto den e ciudad pa vigilancia y atake plania, y a bisa cu lo e ehecuta "atake preciso y dirigi" riba infrastructura di militante den e dianan binidero.

Israel a cuminsa mobilisa miles di reservista y ta ripiti advertencian di evacuacion como parti di su plan pa amplia su ofensiva, cu a causa oposicion domesticamente y condenacion na exterior.

Palestinonan a bisa cu e atake di diabierna a enfoca riba e toren Mushtaha den Rimal, un bario elegante prome cu e guera. Residente di Gaza City Ahmed al-Boari a bisa cu hende huyendo operacion israeli na otro luga den e ciudad a busca paden y rond di e edificio. Imagen di satelite a mustra un cantidad grandi di tent cerca.

No tabata inmediatamente claro si cualkier persona a ser herida of mata den e atake.

Israel a bisa cu nan a ataca e edificio pasobra Hamas tabata haci uso di dje pa vigilancia. Foto di e edificio saca prome di e atake di diabierna a mustra cu su dak tabata ya gravemente daña for di atake anterior.

Miedo ta crece manera forsa israeli ta avansa

Israel a declara Gaza City, den e nort di e teritorio, como un zona di guera. Parti di e ciudad ta ya considera "zona cora" unda palestinonan a ser ordena pa evacua prome di lucha pesa spera.

Esaki a laga residente na tension, incluyendo hopi cu a bolbe despues di a huy e ciudad den e etapanan inicial di e guera, cu ya a desplasa rond di 90% di e poblacion di e teritorio.

Hospital Shifa di e ciudad a bisa cu 27 persona a ser mata den atake israeli durante anochi te diabierna, incluyendo 6 miembro di un solo famia.

E militar israeli ta bisa cu nan ta ataca solamente militante y ta culpa Hamas pa morto civil pasobra e militantenan ta opera den area densamente pobla.

E ofensiva tambe a causa protesta amplio entre israelinan cu tin miedo cu lo pone den peliger rehennan ainda deteni na Gaza, algun di nan ta kere cu ta na Gaza City. Tin 48 rehen, 20 di nan ta kere door di Israel cu ta bibo.

E protestadornan ta acusa Netanyahu di extendi e guera pa satisface su socionan di gobernacion di derecha extremo en bes di alcansa un alto-el-fuego cu Hamas pa trece e rehennan cas.

Video di Hamas ta mustra rehen

Hamas a publica un video di propaganda diabierna di dos rehen na Gaza City. E video ta mustra Guy Gilboa-Dalal den un auto, na un momento uni cu un otro rehen, Alon Ohel.

Gilboa-Dalal ta papia, probablemente bao di presion, suplicando pa un fin di e guera y e regreso di rehennan. El a ser mira ultimo biaha den un video mas cu seis luna pasa cu un otro rehen, Evyatar David, manera nan tabata wak otro rehennan siendo libera durante un alto-el-fuego.

Militantenan dirigi door di Hamas a mata alrededor di 1.200 persona, mayoria civil, y a secuestra 251 persona den nan atake riba sur di Israel dia 7 di october 2023. Mayoria a ser libera desde den alto-el-fuego of otro acuerdo.

E ofensiva di Israel a mata mas cu 64.000 palestino, segun e Ministerio di Salubridad di Gaza, cu no ta bisa con hopi tabata civil of militante pero ta bisa cu muhe y mucha ta forma rond di mita di e mortonan.

Israel ta bisa cu e guera lo continua te cu tur e rehennan a ser regresa y Hamas a ser desarma, y cu lo e mantene control di seguridad sin fecha di finalisacion riba e teritorio di alrededor di 2 miyon palestino. Hamas a bisa cu lo nan libera e rehennan restante so na cambio di prisonero palestino, un alto-el-fuego duradero y un retiro completo israeli for di Gaza.

Colonista ta ataca palestinonan den West Bank

Colonista israeli a baha riba e pueblo palestino di Khallet A-Daba den e West Bank ocupa durante anochi, atacando residente cu palo y pepper spray, palestinonan cu a yega na e pueblo despues di e atake a bisa.

Video obteni for di e activista palestino Adeeb Huraini, 26 aña, a mustra un homber mayor cu a haya corta riba su cabes y pia, y un muhe cu su paña di cabes tabata yena cu sanger.

Un otro video ta mustra Basel Adra, un activista local, wantando un baby cu sanger riba su cabes, gritando pa yuda y bisando cu tin "hopi sanger." Adra a bisa cu nuebe palestino a ser hospitalisa despues di e atake.

Adra a yuda dirigi "No Other Land," un documentario ganador di Oscar tocante violencia di colonista den e area. E militar israeli a destrui parti grandi di e pueblo luna pasa.

E militar no a responde inmediatamente na un peticion pa comentario.

Protesta contra sancion di Merca riba sociedad civil palestino

Grupo di derecho humano israeli y palestino a protesta sancion nobo di Merca dirigi na sociedad civil palestino, bisando den un declaracion hunto cu nan lo infligi "daño severo riba organisacion clave di derecho humano cu a traha pa decada pa proteha palestinonan."

E administracion di Trump a anuncia diabierna sancion riba tres grupo palestino — Al Haq, Al Mezan, y e Centro Palestino pa Derechonan Humano. E medidan nobo lo haci mas dificil pa nan ricibi donacion for di Merca.

Secretario di Estado Marco Rubio a bisa cu Merca tabata zundra e gruponan over di nan envolvimento cu e esfuersonan di e Corte Criminal Internacional pa investiga, aresta y procesa Israelinan.

Aña pasa, e ICC a emiti mandato di aresto pa Netanyahu y su ex-minister di defensa, alegando crimen contra humanidad na Gaza. Merca y Israel a rechasa e alegacion y Merca a sanciona un number di hues y procurador di ICC.

"Merca ta efectivamente castiga e acto di adresa violacion y abuso di derecho humano," Ammar Dwaik, cabes di e Comision Independiente Palestino pa Derechonan Humano, a bisa. "Esaki ta criminalisa rendicion di cuenta y ta establece un precedente peligroso mundialmente cu gobierno por silencia investigador."

Derumbe na Sudan ta tuma bida di 200 mucha mientras esfuersonan di rescate ta sigui

(AP) — Derumbe mortal for di e montañanan den e region oeste di Darfur na Sudan durante fin di siman a mata te cu 200 mucha, un grupo di ayudo prominente a bisa diabierna, y operacionnan di rescate den e area ainda ta andando.

Ta sospecha cu mas cu 1.000 persona, hopi di nan cu a keda pega bao di lodo, a muri den e deslisamento dia 31 di augustus. Save the Children a bisa cu 150 persona, incluyendo 40 mucha, a sobrevivi y ta ricibiendo tratamento medico.

"Esaki ta un tragedia den medio di e tragedia cu ta e conflicto actual den Sudan. Esaki ta un di e desasternan natural mas pio cu a pasa den Sudan," segun Francesco Lanino, director di operacionnan pa Sudan di Save the Children a bisa diabierna.

Sudan ya tabata en medio di un di e crisisnan humanitario mas malo na mundo, causa pa e guera civil cu a cuminsa den april 2023 den e capital Khartoum. E conflicto a plama pa henter e pais despues cu tensionnan a aumenta entre e ehercito Sudanes y su rival Rapid Support Forces (RSF). Mas cu 40.000 persona a ser mata y te cu 12 miyon a keda desplasa.

Autoridadnan Sudanes a recupera diahuebs e curpanan di 375 persona cu a muri den e deslisamento dia 31 di augustus, despues di varios dia di yobida fuerte, den e pueblo di Tarasin riba e Montañanan di Marrah.

E deslisamento a mata te cu 1.000 persona, segun Mohamed Abdel-Rahman al-Nair, vocero di e Sudan Liberation Movement Army. Oficina pa Coordinacion di Asuntonan Humanitario di UN a duna un calculacion similar di e fayecidonan, pero nan a bisa cu ta dificil pa confirma e magnitud di e tragedia pasobra e area ta dificil pa yega na dje.

"Pensa di un pueblo cu tur su scolnan y facilidadnan di salud completamente bao lodo, y mita di e montaña a cay riba e pueblo cu ta completamente cubri, pues no a keda nada di e structuranan," Lanino a bisa.

Lanino a bisa cu su ekipo a yega Tarasin y e areanan rondona diabierna despues cu nan a sali diahuebs mainta usando burico, pasobra e tereno ta dificil y camindanan destrui den e area di Darfur a ser afecta pa yobida fuerte. El a agrega cu e pueblo ta pafo di tur red celular of no tin manera di comunica cu mundo pafo.

Lanino a bisa cu e ekipo a keda impacta pa mira cu casi mita di e montaña a cay riba e pueblo abao. El a bisa cu e deslisamento a bin den dos ola, segun sobrevivientenan: e prome ola a cuminsa diadomingo atardi, y algun ora despues a bin un di dos cu a dal pueblonan cerca y a afecta hende cu tabata yudando hende herida den e prome ola.

Lanino a calcula cu miles a fayece pasobra no ta cla cuanto hende a keda pega bao di lodo. Sobrevivientenan conta pa Save the Children ta ricibiendo atencion medico y proteccion di e grupo di ayudo.

Residente y autoridadnan local ainda tin miedo pa un otro deslisamento pasobra yobida fuerte ta sigui cay. "Personanan cu ta biba cerca di Tarasin ta bisa cu awa ainda ta cay, cu 'nos por tende montañanan crack' y nan tin hopi miedo cu por tin mas deslisamento," Lanino a bisa.

Esaki a pone hende move pa pueblonan mas cerca casi 5 kilometer for di e centro principal di e tragedia, pero ainda nan no tin cuminda, awa limpi, materialnan medico, cas di proteccion ni posibilidad pa move mas leu pa lugarnan mas seguro cu no ta situa na pia di montañanan.

Save the Children y otro grupo di ayudo ta hibando ayudo na e victimanan, y ta yuda facilita nan pa move pa lugarnan mas seguro via camel y burico.

The Birdie
CLUB HOUSE RESTAURANT
Golden Hour
By The Lighthouse
TIERRA DEL SOL
GOLF COURSE
Live entertainment with Marisela
Every Saturday
5:30PM - 7:30PM | 50% Happy Hour
25% Local Discount on The Birdie Menu
Reservations: +297 699 - 9317

FIND US ON
TikTok
@bon.dia.aruba
ALSO AVAILABLE ON

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 6 september 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

ATIA: Nu is niet het moment om werktijdverkorting door te voeren

Pagina 4

Parlementslid Sevinger:

Benoeming Gevolmachtigde Minister is taak van regering

Pagina 3

Wet minimumuurloon treedt in werking per 1 januari 2026

Pagina 2

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Unanieme goedkeuring

Wet minimumuurloon treedt in werking per 1 januari 2026

Maandag heeft het Parlement van Aruba de behandeling voortgezet van de wetswijziging voor de invoering van het minimumuurloon, die unaniem is goedgekeurd. Tijdens de openbare vergadering lichtte minister van Arbeid, Wendrick Cicilia, de wetswijziging toe en beantwoordde vragen van de parlementsleden.

Minister Cicilia benadrukte dat hij in het parlement stond niet alleen om te voldoen aan het verzoek van het Parlement van Aruba, maar ook om tegemoet te komen aan de wens van werknemers die momenteel benadeeld worden door een rekenmethode voor het minimumloon die geen recht doet aan hun financiële en arbeidspositie.

Hij legde uit dat de voorliggende wet is gekoppeld aan een sociaal rechtvaardigheidsprincipe en dat het belangrijk is te beoordelen dat deze wet daarop is gebaseerd. De minister vervolgde dat de wet op het minimumloon decennia geleden werd ingevoerd om bescherming te bieden aan een kwetsbare groep, en dat er vanuit die geest geen bezwaar kan bestaan tegen een wet die is ontworpen om juist de meest kwetsbare groepen in de samenleving te versterken.

Hij benadrukte dat sociale rechtvaardigheid betekent dat op het moment dat iemand arbeid verricht, deze correct gewaardeerd en beloond moet worden. “Het wetsvoorstel dat nu voorligt, is er uitsluitend op gericht om de onrechtvaardigheid weg te nemen die in de huidige wet is ingebouwd,” aldus de minister.

De bewindsman wees erop dat de nieuwe wet veel voordelen heeft en onderstreepte tegelijk dat het mechanisme dat gebruikt wordt voor de berekening van het minimumloon wordt aangepast. In de huidige wet is het minimumloon vastgelegd per maand en per week. Door echter uit te gaan van een tarief per uur, wordt ervoor gezorgd dat degenen die meer dan 40 uur per week werken een verhoging ontvangen, waarmee de waarde van hun arbeid wordt erkend.

Minister Cicilia kreeg van verschillende parlementsleden de vraag of hij instemde met de essentie van deze wet. Hij beklemtoonde dat hij het daarmee eens is en dat elke wet die vooruitgang betekent en het leven van burgers verbetert, door hem wordt gesteund.

Hij wees erop dat er in de huidige minimumloonwet verschillende discrepanties bestaan. Eén daarvan betreft het onderwerp huishoudelijk personeel. Hij legde uit dat artikel 2 lid 2 specifiek ingaat op huishoudelijk personeel, intern en extern. Hij verduidelijkte dat wanneer men kijkt naar de financiële positie van deze groep in verhouding tot de waarde van arbeid, waarbij iedereen die werkt in staat moet zijn zijn basisuitgaven te dekken en te investeren in de ontwikkeling van zichzelf en het gezin, ook deze werknemers waardering verdienen.

Hij onderstreepte dat ook deze groep aandacht verdient en hun positie versterkt moet worden. In dit kader presenteerde minister Cicilia een nota van wijziging om ervoor te zorgen dat ook huishoudelijk personeel profiteert van de bescherming van de wetswijziging voor de invoering van het minimumuurloon, en dat zij eveneens aanspraak kunnen maken op een uurloon.

Lid van de MEP-fractie, parlementariër Shailiny Tromp-Lee, presenteerde en beschreef het proces dat de wet heeft doorlopen en benadrukte de noodzaak van de invoering van deze wet. De parlementariër diende ook een amendement en een motie in voor een jeugdminimumloon.

Daarover merkte minister Cicilia op dat de regering veel sympathie heeft voor de ingediende motie en het amendement. Hij benadrukte echter dat het voor de regering belangrijk is om te beseffen dat, indien dit amendement wordt aangenomen, dit moeilijkheden zal opleveren bij het implementatieproces van de wet op het minimumuurloon en dat dit de uitvoering kan vertragen.

Hij legde uit dat, gezien de brede wens van het parlement om deze wet zo snel mogelijk ingevoerd te zien, het belangrijk is dat dit onderdeel zorgvuldig wordt geïntroduceerd, zodat er geen vertraging optreedt in de uitvoering van het minimumuurloon.

Met betrekking tot de motie verduidelijkte de bewindsman dat deze is geïnterpreteerd als een instructie om via artikel 8 lid 2 de inhoud te geven aan het proces voor de formulering van een landsbesluit voor de invoering van een jeugdminimumloon.

“Vanuit onze kant ondersteunen wij dit proces, omdat het geen vertraging veroorzaakt in het project, maar tevens aansluit bij ons doel om het jeugdminimumloon in te voeren. Indien de motie wordt aangenomen, verbinden wij ons ertoe dat vóór 1 januari 2026, de ingangsdatum van de minimumuurloonwet, prioriteit zal worden gegeven aan de formulering van het landsbesluit zodat dit gelijktijdig met de invoering van het wetsconcept wordt uitgevoerd,” aldus de minister.

Over de suggesties of wijzigingen die in het huidige wetsconcept kunnen worden opgenomen, legde minister Cicilia uit dat, wanneer men de wet op het minimumloon bekijkt, dit een wet is die al vele jaren oud is en slechts beperkt is aangepast. “Als men mij vraagt naar mijn mening over de wet op het minimumloon die jaren geleden werd ingevoerd, zeg ik dat het meer dan gerechtvaardigd en noodzakelijk is om een herziening en modernisering van de huidige wet door te voeren,” benadrukte hij.

Wat betreft de suggesties die kunnen worden ingevoerd, vervolgde hij dat men kan beginnen met de inhoudelijke invulling van het landsbesluit voor de invoering van het minimumuurloon. Hij voegde toe dat volgens artikel 13, bij een aanpassing van het minimumloon, de wet voorschrijft dat men de ‘end of period inflation rate’ moet gebruiken, lopend van augustus tot augustus, waarbij twee scenario’s met elkaar worden vergeleken.

Hij wees erop dat verschillende instanties aanbevelen om het gemiddelde te gebruiken, de ‘average inflation rate’, die beter weerspiegelt hoe de inflatiecijfers zich ontwikkelen. Bij aanpassing van het minimumloon conform dit gemiddelde vindt een eerlijkere correctie plaats, aangezien dan rekening wordt gehouden met verschillende schommelingen in de economische ontwikkeling.

De bewindsman benadrukte tevens dat bij een analyse van de loonontwikkeling een minimale stijging zichtbaar is en dat de lonen al vele jaren stagneren. In dit verband gaf hij aan dat het wellicht ook tijd is om evaluaties en verschillende onderzoeken hierover te verrichten.

Parlementslid Sevinger:

Benoeming Gevolmachtigde Minister is taak van regering

Zoals bekend heeft het kabinet AVP-FUTURO tot op heden nog geen Gevolmachtigde Minister benoemd om Aruba in Nederland te vertegenwoordigen. In dit verband heeft onlangs parlementslid Endy Croes van de fractie MEP een motie ingediend waarin de regering wordt verzocht mevrouw Desiree Croes als Gevolmachtigde Minister te benoemen. Een motie die door de meerderheid van de AVP-fractie niet werd gesteund, met uitzondering van parlementslid Mike de Meza.

Parlementslid Croes legde uit dat, gelet op de recente ontwikkelingen rond de Rijkswet, het belangrijk is dat de regering spoedig een Gevolmachtigde Minister benoemt. Hij wees erop dat tijdens de behandeling van het voorstel voor de Rijkswet in de Rijksministerraad Aruba niet vertegenwoordigd was door een Gevolmachtigde Minister in Nederland.

Hij vervolgde zijn betoog door te benadrukken dat, aangezien de Rijksministerraad vóór het voorstel voor de Rijkswet heeft gestemd zonder dat er consensus was met het parlement van Aruba, en er sinds 28 maart een beëdigd kabinet is, Aruba inmiddels al zes maanden zonder Gevolmachtigde Minister zit. Een feit dat volgens het parlementslid de geloofwaardigheid van de Arubaanse regering schaadt.

"Juist in de huidige situatie is er dringend behoefte aan een Gevolmachtigde Minister voor Aruba, vooral nu de Rijkswet HOFA wordt behandeld. Het ontbreken van een Gevolmachtigde Minister schaadt de geloofwaardigheid van onze eigen regering," benadrukte hij.

Parlementslid Croes herinnerde eraan dat het kabinet AVP-FUTURO tijdens de formatie in eerste instantie mevrouw Desiree Croes had voorgedragen voor de functie van Gevolmachtigde Minister. In de motie verzoekt de MEP-fractie het kabinet AVP-FUTURO om mevrouw Croes onmiddellijk te benoemen als vertegenwoordiger van Aruba in Nederland.

Hij wees erop dat mevrouw Croes ruime ervaring heeft als advocaat, voormalig parlementslid en voormalig directeur van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister, maar dat haar benoeming tijdens de formatie niet is doorgevoerd. Daarom heeft de MEP-fractie de motie ingediend bij het parlement van Aruba, waarin de regering wordt verzocht mevrouw Desiree Croes als Gevolmachtigde Minister van Aruba in Nederland te benoemen en te zorgen dat de beëdiging zo snel mogelijk plaatsvindt zodat zij de functie kan aanvaarden.

"Ik hoop dat hiervoor steun komt, want dit is een noodzaak gezien de Rijkswet. Het kan niet zo zijn dat men een zo belangrijke wet behandelt die onze autonomie aantast. Wij dringen er bij de coalitie op aan deze motie goed te keuren, Desiree Croes te benoemen, haar onze vertegenwoordiging in Nederland te laten vervullen en hopelijk kunnen we de strijd winnen vóórdat een dergelijke slechte Rijkswet wordt aangenomen," benadrukte parlementslid Croes.

Tijdens haar stemverklaring gaf parlementslid van de AVP-fractie Stephany Sevinger aan dat de fractie deze motie niet zou steunen.

Zij legde uit dat de AVP-fractie veel respect heeft voor mevrouw Desiree Croes en dat er geen enkele twijfel bestaat over haar geschiktheid om als Gevolmachtigde Minister in Nederland te functioneren. "Iedereen is zich bewust van haar kennis en toewijding aan Aruba. Dat is geen punt van discussie," benadrukte zij.

Ze voegde eraan toe dat, net als haar collega's van andere fracties, ook zij van mening is dat de benoeming van een Gevolmachtigde Minister zo spoedig mogelijk moet plaatsvinden. Tegelijkertijd benadrukte zij dat dit een beslissing is die door de regering moet worden genomen en dat het parlement het recht van de regering moet respecteren om de persoon te kiezen die zij geschikt achten en willen laten functioneren in deze rol.

Tegelijkertijd merkte parlementslid Sevinger op dat de motie een politieke zet is met als doel verdeeldheid te zaaien. "Ik kan niet nalaten te benadrukken dat dit duidelijk een politieke beweging is met de bedoeling verdeeldheid te creëren en daarom hoop ik dat het volk nota neemt van hoe men misbruik maakt van het parlement om dit spel te spelen. Daarom is de AVP-fractie tegen deze motie," onderstreepte zij.

Hoewel Sevinger aangaf dat de AVP-fractie tegen de motie is, stemde één parlementslid van de fractie, de heer Mike de Meza, vóór. De motie kreeg acht stemmen voor, elf tegen en twee onthoudingen van parlementariërs Otmar Oduber en Hendrick Tevreden, wat betekent dat de motie niet werd aangenomen.

Na het vertrek van de heer Ady Thijsen als Gevolmachtigde Minister heeft het kabinet AVP-FUTURO twee officiële kandidaten voorgedragen om Gevolmachtigde Minister te worden: eerst minister Rene Herde en daarna parlementslid Jennifer Arends-Reyes. Uiteindelijk is geen van beide benoemingen doorgevoerd en tot op heden is er nog steeds geen Gevolmachtigde Minister.

Voordat de huidige minister Rene Herde door de AVP-partij als kandidaat werd voorgedragen, had de AVP tijdens de formatie mevrouw Desiree Croes naar voren geschoven als kandidaat voor de functie van Gevolmachtigde Minister. Maar volgens een eerder persbericht van de MEP wees de huidige minister Gerlien Croes, destijds als formateur, de AVP-kandidaat af.

Na haar beëdiging heeft het kabinet AVP-FUTURO de heer Rene Herde als officiële kandidaat voor de functie van Gevolmachtigde Minister voorgedragen. Dit kwam echter niet tot stand en de heer Herde werd benoemd tot minister van Infrastructuur, Energie en Telecommunicatie in plaats van parlementslid Mike de Meza. Dit, volgens de lokale media, voor een tijdelijke periode zolang De Meza zijn juridische problemen oplost.

Daarna heeft het kabinet AVP-FUTURO parlementslid Jennifer Arends-Reyes voorgedragen als kandidaat voor de functie van Gevolmachtigde Minister, maar uiteindelijk weigerde zij de benoeming.

Bijna zes maanden later heeft het kabinet AVP-FUTURO nog steeds geen enkele informatie of update verstrekt over de benoeming van een Gevolmachtigde Minister. Op 13 augustus nam Bon Dia Aruba contact op met de minister van Koninkrijksrelaties, Gerlien Croes, en stelde de vraag of de regering een kandidaat op het oog heeft voor de functie van Gevolmachtigde Minister. Tot op heden is er nog geen antwoord ontvangen.

ATIA: Nu is niet het moment om werktijdverkorting door te voeren

Zoals bekend heeft het parlement van Aruba onlangs een motie van de MEP-fractie aangenomen om de werkuren en werkdagen te verkorten. Verschillende organisaties hebben daarop gereageerd en hun standpunten over dit onderwerp gedeeld. Gisteren gaf ook de Aruba Trade & Industry Association (ATIA) tijdens een persconferentie uitleg over de mogelijke negatieve gevolgen voor de arbeidsmarkt als de maatregel nu al zou worden ingevoerd.

ATIA-voorzitter Herrick Henriquez verklaarde dat het voorstel om werkuren en werkdagen te verkorten iets is dat in de toekomst mogelijk wel ingevoerd kan worden. Hij benadrukte echter dat dit nu niet het juiste moment is. "Door de huidige schaarste creëer je alleen maar meer schaarste. Als je de werkuren verkort, heb je meer mensen nodig om die uren op te vullen," aldus Henriquez.

Hij legde verder uit dat het voorstel inhoudt dat de maatregel eerst in de overheidsdiensten zou worden toegepast, wat volgens hem tot lastige vragen en grote logistieke problemen leidt. "Wat gebeurt er als op donderdag alle departementen sluiten? Je moet een nieuw rooster maken en dat is een logistieke uitdaging. Er zijn departementen waar dit onmogelijk is, zoals douane, politie en immigratie. Essentiële diensten kunnen niet sluiten. Zelfs als personeel vier dagen werkt, moeten deze afdelingen openblijven," benadrukte hij.

Henriquez wees erop dat dit in de private sector, met name in het toerisme en de hotelsector, nog complexer wordt. "Hotels draaien 24 uur per dag, zeven dagen per week. Daar is het logistiek nog moeilijker," stelde hij.

Hij erkende dat sommige bedrijven en landen al stappen hebben gezet in deze richting en zich hebben aangepast aan kortere werkweken. In landen met een verzadigde arbeidsmarkt, waar werk beschikbaar is voor iedereen en er mensen zijn die werk zoeken, werd dit ingevoerd om extra banen te creëren. "Maar in Aruba is de situatie precies omgekeerd. Hier is eerder een tekort aan werknemers," legde Henriquez uit.

Volgens hem kan het idee in de toekomst, zodra de arbeidsmarkt stabieler is, zeker positief zijn. "Het is bewezen dat een kortere werkweek de productiviteit kan verhogen. Op termijn is het zeker iets om over na te denken," voegde hij toe.

Tot slot benadrukte Henriquez dat bij invoering van een vierdaagse werkweek ook de arbeidswetgeving moet worden aangepast om meer flexibiliteit mogelijk te maken. "De huidige wet beschermt werknemers sterk, maar er moet een beter evenwicht komen waarin prestaties zwaarder wegen. Als een werknemer niet goed functioneert, moeten daar maatregelen tegenover kunnen staan," aldus de ATIA-voorzitter.

Nederlandse minister van Defensie spreekt met bestuurders uit Caribisch deel van het Koninkrijk

De Nederlandse regering heeft bekendgemaakt dat minister van Defensie Ruben Brekelmans afgelopen donderdag gesprekken heeft gevoerd met premier Pisas (Curaçao), gezaghebber Soliano (Bonaire) en een vertegenwoordiger van premier Eman (Aruba) over de actuele ontwikkelingen in de regio, waaronder de inzet van Amerikaanse strijdkrachten in het Caribisch gebied.

Volgens het persbericht op de officiële website van de Nederlandse regering benadrukte minister Brekelmans dat de huidige Amerikaanse inzet zich primair richt op antidrugsoperaties in internationale wateren en dat het Koninkrijk hierin geen rol speelt. Tegelijkertijd blijft Nederland in dialoog met de betrokken partijen om de belangen van het Koninkrijk te waarborgen.

"Wij zijn één Koninkrijk. Juist nu is het belangrijk dat we elkaar snel, volledig en zonder ambiguïteit informeren. Op die manier blijven we samen alert, bieden we rust en duidelijkheid aan onze inwoners en beschermen we onze economieën," aldus Brekelmans.

Volgens het persbericht onderstreepten de bestuurders van Curaçao, Bonaire en Aruba tijdens het overleg dat zij de situatie in de eerste plaats van dichtbij meemaken. Daarom is snelle en duidelijke communicatie essentieel om zowel inwoners als bezoekers correct te informeren.

Tijdens de vergadering werd afgesproken de situatie nauwlettend te blijven volgen, de bestaande communicatielijnen te versterken en de onderlinge coördinatie te verbeteren.

Op 21 augustus had premier Mike Eman tijdens een buitengewone persconferentie al aangegeven dat er, op basis van de officiële informatie die toen beschikbaar was, geen reden tot paniek was en dat de gemeenschap kalm kon blijven.

Premier Eman legde destijds uit dat volgens de beschikbare informatie de Verenigde Staten fregatten naar het Caribisch gebied stuurden, met als doel de strijd tegen drugshandel te intensiveren. President Trump wilde de controle en inzet van de Amerikaanse strijdkrachten tegen narcotica uitbreiden.

Hij benadrukte dat landen als de Verenigde Staten, Nederland, Frankrijk en anderen al jarenlang militaire middelen inzetten om de strijd tegen drugs te ondersteunen. "In die zin is wat er gebeurt niet uitzonderlijk, behalve dan dat de aanwezigheid nu met heel duidelijke doelen is aangekondigd. Maar het gebruik van militaire middelen om drugshandel te bestrijden is al vele jaren een vaststaand gegeven, waarbij ook het Koninkrijk der Nederlanden en de Kustwacht in dit Caribisch gebied een rol spelen," aldus de premier.

Eman riep de gemeenschap op kalm te blijven en benadrukte dat de regering de situatie voortdurend monitort. "Mocht er aanleiding zijn dat de ontwikkelingen een andere wending nemen, dan zullen wij de bevolking onmiddellijk informeren en onze analyse van de situatie delen," verzekerde de premier.

Financieel toezicht in een nieuw jasje…*Blijft toch gewoon financieel toezicht…*

Tien jaar na de goedkeuring van de eerste lokale toezichtwet, hebben we nu het voorstel, ter consultatie, van de rijkswet financieel toezicht voor Aruba, die makkelijk de komende tien jaar kan bestrijken. Dit, als het tenminste tot goedkeuring komt, wat in Aruba noch in Nederland voorlopig een gedane zaak lijkt. In Nederland omdat de verkiezingen voor de deur staan en het lang kan duren voordat er een kabinet ter plaatse zal zijn om de zaak af te ronden. In Aruba omdat het gedram tegen de wet alweer de kop opsteekt, zonder dat we een enkel steekhoudend argument kunnen ontwaren. Helaas is het zo dat na een tiental jaren onder financieel toezicht nog steeds onzinnige argumenten te horen zijn over de 'autonomie die verloren dreigt te gaan' met deze rijkswet. Dat gammele argument weerklinkt al tien jaar lang in onze gemeenschap, in plaats van de aandacht te richten op de evaluatie van hetgeen dat toezicht ons gebracht heeft en wat een nieuwe koers in dit toezicht ons in werkelijkheid zal brengen.

Laten we beginnen met hetgeen aanleiding is geweest om hetzelfde financieel toezicht in een nieuw jasje te steken. Wat zeker mee heeft gespeeld is de aanhoudende oppositie in Aruba tegen het toezicht en dat op sommige momenten zowel opportunistisch als intelligent werd uitgespeeld door de Arubaanse regering om te ontkomen aan de invoering van een rijkswet. Uiteindelijk is het gelukt om een voormalig Nederlands kabinet zo ver te krijgen dat men akkoord ging met een zogenaamd 'hybride' model. Maar voordat we overgaan tot een evaluatie van het huidige voorstel, eerst een vraag die ons relevant lijkt: Als ons financieel toezicht vanaf het eerste moment een – bijna – getrouwe kopie is van de toezichtwet voor Curaçao en Sint Maarten, waarom is door die eilanden nooit zoveel kabaal gemaakt over hun toezichtwet? Wij kennen die eilanden en hun regeringen vanouds als waardige strijders voor de eigen belangen, dus waarom nooit een drastische wijziging van dit toezichtkader geëist, en nu in Aruba wel en met welk resultaat?

Het antwoord hierop is wellicht enigszins teleurstellend: het nieuwe jasje is nieuw en verschillend, maar zoals we al vaker hebben gesteld, is aan de romp van het toezicht weinig veranderd. Het is misschien interessant te wijzen op de gewijzigde financiële normen, die de oude gedateerd lijkende normen komen vervangen, maar wat verandert dit in werkelijkheid? Aruba krijgt iets meer zeggenschap in wat die normen zijn, maar het toezicht zelf? Men heeft het over de invoering van een Begrotingskamer, die het College Financieel Toezicht komt vervangen, maar dat zal pas plaatsvinden als het financieel toezicht is opgeheven omdat de rijkswet is ingetrokken, idem dito de Arubaanse toezichtwet. Bovendien wordt de Begrotingskamer onderdeel van de Raad van Advies (RvA), dit om logischerwijze geen doublures te creëren met de Raad zelf op dit niveau van advisering. Welnu, de wijze kennende waarop achtereenvolgende kabinetten zijn omgegaan met hun grondwettelijk gevestigde raadgever, inclusief het negeren van het overgrote deel van hun adviezen; wat valt er te pochen over deze Begrotingskamer? Als de Raad van Advies geacht wordt onafhankelijk te zijn, zal hun 'afdeling' dat ook zijn, maar met welk uiteindelijk effect?
Daarmee hebben we nog niet het 'nieuwe jasje' volledig beschreven: het gehele traject van toezicht en evaluatie van begroting en begrotingswijziging blijft gebonden aan het toezicht van het CAft, vooraf aan de behandeling in de Staten en achteraf na diens goedkeuring. En waar het toezicht dus onverkort geldt: als de goedgekeurde begrotingswetten niet aan de gestelde normen voldoen, dan geldt nog altijd dezelfde procedure van een 'aanwijzing' van de Raad van Ministers van het Koninkrijk. Is er iets nieuws dat aan onze aandacht is ontsnapt?

Daarmee is echter niet gezegd dat er niets is veranderd. De financiële normen zijn verschillend, in ieder geval in aanzicht. Er is daar het advies van het IMF om de verplichting van minstens 1% surplus op de begroting van het land in te ruilen voor een norm van 3,5% op het primair saldo van de overheidsbegroting, waarbij de interestkosten niet worden meegenomen. Die kosten staan voor Afl. 295 miljoen op de begroting 2025. Hoewel dit op het eerste gezicht een behoorlijk voordeel lijkt voor de overheid van Aruba, betekent het ook dat de noodzakelijke bezuinigingen moeten komen van de andere begrotingsposten, terwijl los daarvan de afname van de rentekosten afhankelijk blijft van de snelheid waarmee aflossingen op leningen worden gedaan. Volgens het huidige overzicht van de begroting, zou dit het wegnemen betekenen van een norm van 1% BBP surplus, vermeerderd met ongeveer 4% BBP aan rentekosten, een ogenschijnlijk behoorlijk voordeel voor de Arubaanse regering in vergelijking met de voorgestelde 3,5%. Dit kan ook zo lijken omdat de wijziging van de norm voor personeelskosten naar de 10%-norm BBP, afhankelijk van de definitie van die kosten, een zekere ruimte toestaat om de personeelskosten verder op te voeren.

Maar, het zal niet lang duren voordat de urgentie om de andere uitgaven terug te dringen er zal zijn. Dit vanwege de vooruitzichten die zowel Nederland als het IMF schetsen, en die wellicht ook onderschreven kunnen worden door de Arubaanse politieke partijen, die in onze editie van 4 september zijn weergegeven: de vooruitzichten van beperkte economische groei, een in snel tempo vergrijzende bevolking en toenemende risico's vanwege klimaatsverandering. Nogmaals de waarschuwing die we meer dan eens naar voren hebben gebracht: we maken nu de 'vette' jaren mee van voorlopige overvloed, maar dit kan plotseling ingrijpend veranderen. Wat vandaag nog financiële normen lijken waarmee best te leven valt, kan in korte tijd omslaan in de verplichting van de overheid om drastisch in te grijpen. En dan hebben we het nog niet eens gehad over de verbetering van het financieel beheer, die ogenschijnlijk diens slakkengangetje blijft volhouden. We zullen financieel toezicht hebben, met een nieuw jasje én voor langere tijd...

Werknemers Arubus uiten onvrede met stakingen wegens uitblijven oplossingen

Maandagochtend legden werknemers van Arubus NV opnieuw het werk neer uit onvrede over het uitblijven van oplossingen voor hun situatie. De staking begon om 4:30 uur 's ochtends en duurde tot 8:30 uur. Het betrof de tweede actie in twee weken tijd. Met deze stakingen willen de werknemers hun ongenoegen benadrukken over problemen die al lange tijd voortslepen, waaronder het ontbreken van een duidelijke loonstructuur.

Volgens Magaly Brito, secretaris-generaal van vakbond SEPPA, wachten de werknemers al geruime tijd op een vastgelegde salarisstructuur. Vorig jaar leek er een doorbraak te komen, toen de toenmalige minister van Transport aangaf akkoord te gaan met voorstellen die op tafel lagen en bereid was middelen vrij te maken om de werknemers een vergoeding uit te keren in verband met de verlenging van de cao tot 2025. Tot op heden is dat echter niet concreet geworden. Brito stelde dat de regering nu zegt dat er geen geld is, terwijl ministers recent nog verklaarden dat de financiële situatie van Aruba stabiel is en dat er zelfs sprake is van een overschot dankzij de offers van het volk.

Volgens Brito leveren de Arubus-werknemers óók offers en zijn er zelfs toezeggingen gedaan dat de middelen beschikbaar zouden komen. Het uitblijven van concrete stappen voedt de frustratie en het wantrouwen onder het personeel. De actie van maandag volgde op een eerdere staking op 18 augustus, toen de bussen eveneens stil stonden tussen 8:30 en 10:30 uur. Ook toen was het doel om druk uit te oefenen voor een oplossing.

In juli vond een ontmoeting plaats tussen minister van Openbaar Vervoer Arthur Dowers (AVP), SEPPA en vertegenwoordigers van Arubus. Tijdens dit overleg kwamen diverse onderwerpen aan bod die het welzijn van de werknemers raken, met als belangrijkste thema de verlopen cao. Volgens minister Dowers was het zijn voorganger Ursell Arends (Raiz) die een toezegging had gedaan om 500.000 florin extra vrij te maken voor Arubus, maar die toezegging werd nooit nagekomen. Dowers zei begrip te hebben voor de zorgen van de werknemers en beloofde zich maximaal in te spannen om praktische en duurzame oplossingen te vinden.

De frustraties onder het personeel zijn echter niet nieuw. Al sinds 2017 dringt SEPPA aan op een nieuwe loonstructuur. Volgens vakbondsvertegenwoordiger Roque Tromp probeert de directie een nieuw systeem door te drukken dat door de werknemers niet wordt geaccepteerd. Hij wees erop dat de financiële problemen van Arubus niet aan de werknemers te wijten zijn, maar voortkomen uit jarenlang slecht management en verkeerde beslissingen. "Het zijn de werknemers die de prijs betalen voor fouten die elders zijn gemaakt," aldus Tromp.

Eerdere protesten richtten zich ook op de regering. Werknemers overhandigden een brief bij het Bestuurskantoor aan minister Arends, waarin werd gepleit voor meer middelen en een eerlijke beloning, zeker gezien de hoge kosten van levensonderhoud. Arends erkende destijds de ernst van de situatie en noemde Arubus "praktisch failliet" door jarenlang wanbeleid. Kort daarop trad directeur Edwin Mo

ARUBA VANDAAG

Parlement keurt motie voor vierdaagse werkweek goed

Het parlement van Aruba heeft onlangs de wetswijziging inzake de invoering van het minimumuurloon behandeld. Tijdens deze openbare vergadering diende fractieleider van de MEP, parlementariër Evelyn Wever-Croes, een motie in waarin zij pleitte voor verkorting van de werkweek van vijf naar vier dagen.

In een toelichting tegenover Bon Dia Aruba legde Wever-Croes uit dat internationale studies én lokale enquêtes aantonen dat een kortere werkweek voordelen oplevert, zowel voor werknemers als werkgevers. Werknemers behouden hun loon en secundaire arbeidsvoorwaarden, maar werken minder uren, waardoor zij meer tijd krijgen voor hun gezin, persoonlijke ontwikkeling en gezondheid. Voor werkgevers leidt dit volgens haar tot minder ziekteverzuim en hogere productiviteit, aangezien uit onderzoek blijkt dat werknemers effectiever werken wanneer zij minder uren maken.

Als voorbeeld wees Wever-Croes op landen waar proefprojecten zijn uitgevoerd en op Bonaire, waar ambtenaren al 36 uur per week werken. Daar kunnen werknemers kiezen tussen vier dagen van negen uur of vier dagen van acht uur en een halve dag op vrijdag. "Op basis van de gegevens verwachten we in Aruba vergelijkbare resultaten. Dit punt stond ook in ons verkiezingsprogramma en we willen er de komende vier jaar mee aan de slag," aldus Wever-Croes.

De motie van de MEP werd aangenomen door de meerderheid in het parlement. De minister van Arbeid, Wendrick Cicilia (AVP), kreeg de opdracht om binnen drie maanden een studie uit te voeren en terug te rapporteren hoe de invoering van een vierdaagse werkweek in Aruba zou kunnen plaatsvinden. Daarbij werd gevraagd om stapsgewijs te beginnen, te starten bij de publieke sector, zodat de overheid als werkgever het voorbeeld kan geven zonder dat de dienstverlening in het gedrang komt.

Wever-Croes benadrukte dat Aruba voor grote uitdagingen staat op de arbeidsmarkt, waaronder een tekort aan arbeidskrachten, dat zowel de publieke als de private sector treft. Volgens haar tonen internationale studies aan dat een kortere werkweek juist kan bijdragen aan oplossingen voor dit probleem. "Voor elk probleem bestaat een oplossing. Ook hier, als men werkelijk een betere levenskwaliteit voor burgers nastreeft. De motie vraagt de regering de mogelijkheden te onderzoeken en ons binnen drie maanden te informeren," verklaarde zij. Ze toonde zich verheugd dat de motie de steun kreeg van een parlementaire meerderheid.

Kritiek en zorgen

Niet iedereen reageerde positief op het voorstel. Vakbonden uitten zorgen en volgens Wever-Croes is het belangrijk dat zij studies uitvoeren en informatie verzamelen om een onderbouwde reactie te geven. Ze benadrukte dat het parlement de plicht heeft te luisteren naar signalen uit de samenleving en op basis daarvan voorstellen te doen. "Dit is een voorstel aan de regering en nu is het aan de regering om het werk te doen, in overleg met de vakbonden," aldus Wever-Croes.

Ook op sociale media lieten burgers van zich horen. Kritische geluiden wezen erop dat overheidsdiensten nu al niet optimaal functioneren en dat verdere beperking van werktijden de dienstverlening alleen maar verder zou verslechteren. Andere burgers benadrukten dat zij als belastingbetalers recht hebben op een goede service. "We betalen hetzelfde bedrag aan belasting, maar krijgen straks minder dienstverlening. Moeten we meer betalen zodat mensen minder werken?" vroeg een burger zich af.

Daar tegenover stonden geluiden die wezen op de brede steun in het parlement, ook vanuit de coalitiefracties AVP en Futuro. Volgens critici toont dit aan dat politici vooral oog hebben voor maatregelen waar zij zelf van profiteren, maar dat het draagvlak minder groot is wanneer het om voordelen voor de bevolking gaat.

Binnen drie maanden wordt een reactie van minister Cicilia verwacht over de mogelijkheden en de manier waarop de vierdaagse werkweek in Aruba ingevoerd kan worden.

Het minimumuurloon heeft...*Nog wat huiswerk achtergelaten...*

Het parlement is weer eens beland bij een van die bijna historisch te noemen momenten, waar unaniem goedkeuring wordt verleend aan een wet/wetswijziging. De goedkeuring van het minimumuurloon is van decennia her een wens van nogal wat mensen in onze gemeenschap. Hetgeen meer dan dertig jaar geleden al werd besproken, zeker in ambtelijke kring onder de beleidsmensen uit die tijd, heeft nu pas zijn beslag gekregen en daarmee is er ook een einde gemaakt aan de onrechtvaardigheid jegens duizenden werknemers met de smalste portemonnee. Om onbekende redenen heeft deze kwestie nu pas prioriteit gekregen. We gaan geen tijd verliezen om te ontrafelen waarom deze aangelegenheid, die in feite een echte 'no-brainer' is, zolang erover heeft moeten doen om bij het parlement te belanden. Wat we dan nu ook niet hoeven aan te horen is de weeklacht van degenen die hun loonverplichtingen zien toenemen door deze maatregel. Men moet dit niet zien als een nieuw nadeel maar meer als de terechte beëindiging van een financieel voordeel dat om te beginnen nooit had moeten bestaan.

Ook is het goed om op te merken dat, hoewel deze kwestie nu tot een goed einde is gebracht, het aan te bevelen is dat in de toekomst meer prioriteit wordt gegeven aan dergelijke gevallen, waarbij van meet af aan een grote consensus bestaat in het parlement. Helaas blijkt maar al te vaak dat om een of andere – politieke – reden ervoor wordt gezorgd dat de desbetreffende documenten nooit bij het parlement belanden. Het zou volkomen verkeerd zijn om dit heuglijke feit nu te vieren, na meer dan dertig jaar vertraging, om vervolgens bij het volgende geval weer dertig jaar overheen te laten gaan. We menen ons te kunnen herinneren dat, alweer meer dan een tiental jaren geleden, er een hoop werk is verzet om een aantal noodzakelijke wijzigingen in de arbeidswetgeving voor te bereiden. We moeten het echter nog steeds als een 'lost opportunity' beschouwen dat toentertijd deze wijziging niet werd meegenomen.
Met deze wijziging zijn ook niet alle kwesties in de arbeidswetgeving opgelost. Er is bijvoorbeeld nog het vraagstuk van het minimumuurloon voor inwonende dienstbodes, dat een stuk gecompliceerder oogt. Het is al te makkelijk gedacht om hierin gewoon het voorbeeld te volgen van het algemene minimumuurloon, hetgeen inmiddels wel is gebeurd; hetzelfde uurloon geldt voor deze categorie. Er moet rekening worden gehouden met het feit dat vrijwel elke inwonende dienstbode hier werkt op basis van een verblijfsvergunning, bij een specifieke werkgever die verantwoordelijk is voor een heel pakket aan voorwaarden en voorzieningen, zoals onderdak, voedsel, etc. Het werk is niet zo strikt gebonden aan vaste werktijden hetgeen een vast minimum uurloon niet tot het beste alternatief maakt. Bovendien weten we dat een aanzienlijk aantal dienstbodes maar een gedeelte van hun loon krijgt en elders (illegaal) aanvullend werk moet zien te vinden om hun maandinkomen bij elkaar te brengen. Ook komt het voor dat de dienstbode elders woonachtig is en niet op het adres waarvoor men een vergunning heeft en ook op andere adressen werkzaam is om een redelijk maandinkomen bijeen te brengen. Als de overheid meer greep op deze nogal grote markt voor dienstbodes wil krijgen, zou het aan te bevelen zijn een blik te werpen op de eisen die worden gesteld aan de werkgever die een dienstbode uit het buitenland wensen, om te beginnen bij de eigen inkomsten die de potentiële werkgever moet hebben. De huidige norm van Afl. 50.000,- aan bruto inkomsten is absoluut te laag om alle kosten te kunnen dragen die het hebben van een inwonende dienstbode met zich meebrengt. Dit stimuleert het genoemde verschijnsel van op andere adressen werkzaam zijn om de maand vol te maken en bemoeilijkt de controle op de naleving.

Alternatieven voor het minimumloon?

We kunnen merken dat er enige bezorgdheid is over de toekomst van het minimumloon in ons land. We hebben altijd een plek gehad onder de landen in de regio met een hoog minimumloon en op dit moment, met een minimummaandloon van meer dan US$ 1.100 per maand is het vrij logisch dat er nagedacht wordt over andere secundaire voorwaarden voor werknemers met de meest bescheiden lonen. Nu we het toch daarover hebben, ons huidig minimumloon is toch nog een stuk lager dan de US$10,50 die in Puerto Rico en de andere VS-gebieden in de regio geldt. Dit omdat men de federale VS-normen moet volgen. Om een beeld te geven van de andere kant van die Caribische realiteit: in Jamaica is het minimumuurloon $400 (Jamaicaanse dollars) wat overeenkomt met US$ 2.4 per uur.

In ieder geval moet een alternatief een voordeel zijn dat toegankelijk is voor eenieder die op een lager inkomensniveau zit. W kunnen zien dat de overheid qua inkomstenbelasting al een aanzienlijk voordeel heeft ingevoerd, dus daarvan hoeft men voorlopig niet veel meer te verwachten. Een alternatief dat wij al enige malen naar voren hebben gebracht, bijvoorbeeld in onze 'Editorial' van 24 juni 2024, is de drastische wijziging in onze benadering van het openbaar vervoer. In plaats van de adviezen te volgen die we al jarenlang aanhoren van het openbaar vervoer zo duur maken dat dit alle kosten dekt, om dividend te kunnen uitbetalen aan de 'eigenaar' (Land Aruba), zouden we het openbaar vervoer moeten verbeteren en aanbieden tegen een prijs die de gebruiker kan betalen. Dit vereist dan investeringen in de sector, maar daarvoor moet er eerst iets veranderen in die sector zelf. Er zal een einde moeten komen aan het gebrekkige beleid dat al jarenlang gevoerd wordt door een bedrijf dat nauwelijks het hoofd boven water kan houden en daarbovenop ook nog eens niet kan voldoen aan de norm die te stellen is aan fatsoenlijk openbaar vervoer. Het gehele bedrijfsmodel moet op de schop, er moet een complete hervorming komen waarbij voor eens en altijd een einde komt aan de praktijk van het telkens aanstellen van management dat kennelijk alleen over de goede politieke connecties beschikt; men moet integendeel kiezen voor werkelijk professioneel management.

Een beter opgeleide pers...*Dient meer onderzoek te plegen...*

Het is weer de Internationale Dag van de Pers(vrijheid), reden om hier aandacht aan te besteden. Een hopelijk aangename dag overigens voor allen die in dit beroep werkzaam zijn. Maar ook een dag om na te denken over de staat waarin ons beroep verkeert binnen deze gemeenschap. We zijn ons bewust van het belang van onze taak om de gemeenschap op de hoogte te houden van alle belangrijke ontwikkelingen, maar dat haalt dan ook de vraag naar voren of we dat wel op de best mogelijke wijze doen. Het gaat hierbij niet om de ruimte voor verbetering die altijd aanwezig zal zijn, maar de vraag of er geen fundamentele tekortkoming is in de wijze waarop de pers in zijn geheel deze plicht ten uitvoer legt en die dringend om verbetering vraagt. Wij denken in ieder geval dat er enkele terreinen zijn waarop genoeg te doen is en geven dit aan, zonder specifiek te verwijzen naar bepaalde media. Dat zou niet stroken met het karakter van deze dag.

Een belangrijk terrein dat om verbetering vraagt is de mate van professionele opleiding en ontwikkeling van onze journalisten. We kunnen zien dat er heel wat te verbeteren valt, maar dat wil niet zeggen dat de journalistiek uitsluitend toegankelijk moet zijn voor personen die een specifieke journalistieke opleiding op academisch niveau hebben genoten, hoewel dit natuurlijk het beste traject is dat men kan hebben. Vanouds heeft een klein land als het onze te maken met de extreem smalle economische- en financiële basis van de media, zonder de mogelijkheid om salarissen te betalen die in andere sectoren wel mogelijk zijn, door de sterke afhankelijkheid van inkomsten via advertenties en een nooit brede basis aan abonnees.

Bovendien heeft de intrede van digitale media in de laatste decennia nog meer druk gelegd op bijvoorbeeld de kranten, hetgeen het rekruteren van goed opgeleide mensen nog meer heeft bemoeilijkt. Dit heeft automatisch geleid tot het zoeken van oplossingen in interne trajecten, 'on the job training', om voldoende en goede capaciteit in huis te hebben. Hier is op zich niets mis mee want om diezelfde reden hebben heel wat sectoren in onze kleine economie de opleiding op de werkvloer als dagelijkse realiteit waarvan men wel moet uitgaan. Dus is het logisch dat men leert roeien met de riemen die men heeft, maar gebeurt dat wel op systematische wijze?
We hebben het hier niet over de technische aspecten van het bedrijf maar de meer inhoudelijke kant van de zaak, zoals wat goede informatie inhoudt en wat de ethische normen zijn die men moet aanhouden.
Wat goede informatie betreft, dit dient niet alleen zo correct en volledig mogelijk te zijn, binnen de aangegeven speelruimte, maar dient ook relevant te zijn. Uiteraard zal het debat over wat relevant is of niet nooit volledig over zijn, maar het is belangrijk dat elke journalist zich afvraagt welke behoefte aan informatie vanuit de gemeenschap gediend is met een bepaald bericht. Bijvoorbeeld, als een medium vrijwel exact dezelfde informatie uitbrengt die alle andere media ook al hebben, zou de vraag moeten opkomen of er niet een aspect van de zaak onderbelicht is gebleven waarover geen vragen worden gesteld en die van belang zou kunnen zijn voor de gemeenschap. We zien vaker dit verschijnsel waarbij praktisch alle media dezelfde – beperkte – informatie brengen, terwijl details met meer diepgang en relevantie geen aandacht krijgen. Hierbij speelt het al gesignaleerde probleem van de beperkte middelen zeker een rol, hetgeen nader of diepgaander onderzoek beperkt. Daarbovenop ook nog de tijdsdruk die door de aanwezigheid van digitale media alleen maar is toegenomen.

Maar wat zijn de gevolgen van deze situatie? Terwijl de media meer toegerust zouden moeten zijn om beter werk te leveren, met een analyse met meer diepgang, zien we van de andere kant dat bijvoorbeeld de overheid ook geen prioriteit geeft aan de verspreiding van uitgebreide voorlichting aan het publiek. En waarom zou men dat moeten doen? Omdat bestuurders binnen de overheid het hun plicht zouden moeten beschouwen de gemeenschap zo ruim en volledig mogelijk te informeren. Wat we vandaag de dag zien is dat de overheid, bewust of onbewust, in het eigen voordeel de situatie uitbuit waarin de pers niet in staat is een thema uit te diepen en daarom ook niet met nadere, kritische vragen kan komen, die van belang kunnen zijn voor het publiek. Bij herhaling komen we gevallen tegen van bijvoorbeeld een plan of project dat door de overheid wordt aangekondigd, waarbij de informatie die in o.a. een persconferentie wordt gegeven zo minimaal is, dat de kritische lezer bijna automatisch de reactie vertoont van:" Is dit alles, en is er ook niet gevraagd naar meer details?" Natuurlijk heeft dit alles te maken met de gewoonte die onze overheid heeft ontwikkeld om ons uitsluitend te informeren "on a need-to-know basis", wat niet zou misstaan binnen een veiligheidsdienst maar binnen een gemeenschap die wordt geacht zich te ontwikkelen op basis van goedgeïnformeerde burgers, eigenlijk nergens op slaat.
Uitgerekend in de hedendaagse wereld, met een groeiende golf aan overheden die het model van de participerende democratie aan het verlaten zijn en die hun regeren juist baseren op het niet geïnformeerd houden van het publiek over een groot aantal thema's dat van belang is voor de burger, heeft de pers een beslissende rol te spelen in het ervoor zorgen dat dit type autoritair bestuur niet zo makkelijk wortel kan schieten.

Ondanks het feit dat in welk land ook minstens een deel van de pers een politieke binding kent, is het ook zo dat dit een zeker tegenwicht moet kunnen hebben in objectieve informatie die de burger moet kunnen bereiken. Er zal altijd tot op zekere hoogte een onderscheid moeten zijn tussen waarheidsgetrouwe informatie en opinie.

Opinie

Statenlid Hendrik Tevreden: Rijkswet, Parlement heeft het laatste woord!

De discussie rond de voorgenomen rijkswet raakt de kern van onze autonomie. Het enige moment waarop een rijkswet in dit geval rechtmatig en rechtvaardig is, is wanneer het Arubaanse parlement zelf daartoe instemt. In een consensusrijkswet heeft het parlement namelijk het laatste woord, en niet een individuele minister.

Toch koos minister Geoffrey Wever ervoor om alvast akkoord te gaan met het voorstel, zonder dat hij het parlement heeft betrokken. Een grove fout van de politicus. Zijn ogen lijken uitsluitend gericht op wat hij eruit kan halen, terwijl hij blind blijft voor alles wat ons als land op het spel staat.

De waarde van autonomie
Onze autonomie heeft ons als land gevormd en vooruitgebracht. Alles wat we vandaag zien en kennen, is het resultaat van die 39 jaar zelfbestuur. In tegenstelling tot Suriname, dat in een afhankelijke positie terechtkwam, heeft Aruba met zijn beperkte middelen bewezen dat vooruitgang mogelijk is.

Zonder grondstoffen zijn we uitgegroeid tot een serieuze speler in het Caribisch toerisme. We hebben een stabiele economie opgebouwd, een veilige samenleving, degelijk onderwijs en internationale reputatie. Natuurlijk zijn er uitdagingen en is niet alles perfect, maar de verwezenlijkingen zijn onmiskenbaar.

Geen noodzaak voor een rijkswet
Met het bestaande toezicht zoals dat nu functioneert, doet Aruba het al decennialang goed. Een nieuwe rijkswet is overbodig en zelfs gevaarlijk. Want achter elk artikel van zo'n wet schuilt een stukje inlevering van onze vrijheid en beslissingsmacht.

Het parlement staat nu voor een historische keuze. Zal de coalitiefractie de verleiding weerstaan om onze 40 jaar autonomie zomaar weg te geven, of zullen ze recht doen aan hun rol en hun volk verdedigen? Wordt het parlement werkelijk de bewaker van ons zelfbestuur of slechts een stempelparlement dat knikt en tekent bij het kruisje?

De komende weken zullen bepalend zijn. Maar één ding staat vast: de autonomie die wij hebben opgebouwd is te waardevol om achteloos in te leveren.

ARUBAVANDAAG

Minister van Financiën Silvania pleit voor legalisering van ongedocumenteerde migranten op Curaçao

(CuraçaoChronicle) – Minister van Financiën Javier Silvania pleit opnieuw voor de legalisering van ongedocumenteerde migranten op Curaçao. Volgens hem is deze stap niet alleen humaan, maar ook financieel noodzakelijk voor de toekomst van het eiland.

Het is Silvania's tweede poging om dit vraagstuk aan te pakken, na een soortgelijk initiatief in mei 2023. Verschillende parlementariërs van de MFK-fractie hebben eveneens hun steun uitgesproken voor legalisering. Volgens cijfers van de overheid verblijven er tussen de 11.600 en 17.000 ongedocumenteerde personen op Curaçao, voornamelijk Venezolanen. Hun aanwezigheid zorgt volgens Silvania zowel voor financiële lasten als gemiste kansen. Het Curaçao Medical Center (CMC) is wettelijk verplicht hen spoedeisende zorg te verlenen, wat de overheid gemiddeld 6,5 miljoen gulden per jaar kost. Tussen 2019 en 2022 bedroegen deze zorgkosten in totaal bijna 20 miljoen gulden. Tegelijkertijd loopt Curaçao jaarlijks tientallen miljoenen mis aan niet-betaalde belastingen en sociale premies. Inspecties van de Belastingdienst tonen vaak aan dat werkgevers geen bijdragen afdragen voor ongedocumenteerde werknemers, die bovendien vaak vluchten bij controles. Op basis van de huidige schattingen loopt het land jaarlijks 86,5 miljoen gulden aan sociale premies mis als 11.600 mensen tegen minimumloon werken. Bij 17.000 personen stijgt dat bedrag tot 126,7 miljoen gulden.

"Met de druk die momenteel op onze sociale fondsen rust, is de mogelijkheid om sociale premies te innen bij ongedocumenteerde werknemers van groot belang," benadrukte Silvania.

Demografische uitdagingen
De minister wees daarnaast op demografische verschuivingen die de druk op de Curaçaose economie verergeren. Het aantal gepensioneerden steeg van 43.900 in 2018 naar 50.800 in 2023—een toename van bijna 16 procent—terwijl het aantal werkenden gelijk bleef, ondanks een economische groei van 16,3 procent. In 2018 stond tegenover elke gepensioneerde nog 1,7 werkenden; in 2023 was die verhouding verslechterd naar 1,2 werkenden per gepensioneerde.
Silvania waarschuwde dat zonder structurele hervormingen de disbalans tussen gepensioneerden en werkenden het pensioen- en zorgstelsel van Curaçao steeds verder onder druk zal zetten.

Risico's van uitbuiting en instabiliteit
Daarnaast wees de minister erop dat de huidige situatie ongedocumenteerde migranten bijzonder kwetsbaar maakt voor uitbuiting, omdat zij niet legaal mogen werken. "Elk jaar vieren wij onze emancipatie van slavernij op 17 augustus, maar tegelijkertijd mogen we geen vormen van moderne slavernij voor onze ogen laten bestaan," schreef hij.

Hij benadrukte verder dat sociale en economische onzekerheid binnen deze groep mensen ertoe kan aanzetten om zich in te laten met criminele activiteiten of prostitutie, met negatieve gevolgen voor de samenleving als geheel.

Oproep tot samenwerking
Silvania erkende dat de legalisering van ongedocumenteerde migranten nauwe samenwerking vereist met het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (SOAW) voor werkvergunningen en met het ministerie van Justitie voor verblijfsvergunningen. Hij zegde de volledige steun van zijn ministerie toe om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken.
"De huidige situatie vraagt om politieke moed en samenwerking tussen ministeries," concludeerde Silvania in zijn memo.

Curaçao zorgsysteem onhoudbaar zonder dringende hervormingen

(CuraçaoChronicle) – Het zorgsysteem van Curaçao kan in de huidige vorm niet langer voortbestaan. Tot die conclusie kwamen experts tijdens een recent rondetafelgesprek, georganiseerd door de Vereniging van Nederlands-Caribische Economen, over de toekomst van de zorg op het eiland.

De grootste uitdaging is de snel vergrijzende bevolking. Momenteel is 24,7 procent van de inwoners 65 jaar of ouder—een stijging van meer dan tien procentpunten in slechts tien jaar tijd. Daarmee behoort Curaçao wereldwijd tot de drie snelst vergrijzende landen, na Monaco en Japan.

Voormalig internist en voorzitter van de Raad Ouderenbeleid, Rob de Lannoy, wees erop dat een groeiend aantal ouderen afhankelijk is van een steeds kleinere groep werkenden. Deze beroepsbevolking draagt de lasten voor de financiering van de AOV-pensioenen, de AVBZ en de BVZ-zorgverzekeringen.

Econoom Djuwensi Passial van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten waarschuwde dat de zorgkosten fors zullen stijgen als er geen nieuw beleid wordt gevoerd. Op basis van demografische prognoses zullen de uitgaven tegen 2050 met tussen de 222 miljoen en 752 miljoen gulden toenemen.

Daarnaast wezen experts op structurele problemen die zijn ontstaan na 10-10-10, toen de verantwoordelijkheden voor de zorg werden verdeeld tussen de Sociale Verzekeringsbank (SVB), het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) en het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (SOAW). Elk van deze instanties heeft slechts gedeeltelijke bevoegdheden, waardoor geen enkele partij volledig verantwoordelijk is. Bovendien heeft de overheid nagelaten zich te houden aan de eigen zorgwetgeving.
Tijdens het gesprek werden bestaande problemen nog eens benadrukt: lange wachtlijsten voor zorg en behandelingen, een vraag die het aanbod ver overstijgt en gesubsidieerde zorginstellingen die met negatieve vermogens draaien en feitelijk failliet zijn. Het Curaçao Medical Center (CMC) blijft afhankelijk van directe overheidsfinanciering buiten de SVB om operationeel te blijven.

Er bestond brede overeenstemming dat veel meer geïnvesteerd moet worden in preventieve zorg. Veel ouderdomsziekten en chronische aandoeningen, zoals glaucoom en nierfalen, zouden vermeden kunnen worden, maar de huidige budgetten voor preventie zijn volgens de deskundigen veel te laag.

Na meer dan tien jaar vertraging wordt binnenkort eindelijk de oprichting van een zorgautoriteit verwacht, die een deel van de tekortkomingen zou kunnen aanpakken.

De experts concludeerden dat de overheid een duidelijke en samenhangende zorgvisie moet ontwikkelen en structurele hervormingen moet doorvoeren om het zorgsysteem op de lange termijn betaalbaar en houdbaar te houden.

Venezolaanse gevechtsvliegtuigen vliegen over Amerikaans marineschip in Caribisch gebied

(CuraçaoChronicle) – Twee Venezolaanse militaire vliegtuigen zijn over een Amerikaans marineschip gevlogen dat actief was in internationale wateren, zo heeft het Pentagon bevestigd. Het incident volgt slechts enkele dagen nadat Amerikaanse troepen een aanval uitvoerden op een Venezolaans vaartuig in de Caribische Zee.

De spanningen tussen Washington en Caracas liepen eerder deze week verder op toen Amerikaanse militairen een schip aanvielen dat volgens Amerikaanse functionarissen werd gebruikt voor drugssmokkel. Bij de aanval kwamen elf mensen om het leven, een operatie die door Venezuela fel werd veroordeeld.

Het Pentagon omschreef de Venezolaanse overvliegactie als een "zeer provocerende stap" en waarschuwde Caracas zich niet te mengen in Amerikaanse militaire operaties in de regio. Het Amerikaanse ministerie van Defensie maakte niet bekend waar het marineschip zich exact bevond ten tijde van de overvlieging.

De betrekkingen tussen de Verenigde Staten en Venezuela zijn al jarenlang gespannen, maar de meest recente incidenten betekenen een verdere verslechtering en onderstrepen de toenemende instabiliteit in het zuidelijke Caribisch gebied.